

LIBER II.

ANTIDOTARII PESTI-
LENTIALIS,

SECTIO I.

Exhibens præcipua Medicamenta Simplicia,
e VEGETABIL: ANIMAL: & MINERA-
LIUM Classe desumpta, Pestilenti Ve-
neno adversantia.

DISTINCTIO I.

SIMPLICIA VEGETABILIA.

I. ANGELICA.

Ruellius lib: 3. Stirp: cap: 52. *Angelica*
I. Pestilentia populariter scientis arceat
contagia, corpora à Lue pestiferâ vindicat,
si tantum, ut adfirmant, in ore teneatur, per hyemem, Ciceris
magnitudinem cum Vino, per æstatem, ex Aqua Ros: sum-
psisse satis sit, nec sensurum eâ die contagionem pollicentur,
quâ quit devorâverit, nam & sudore venenum abigit. 2.
Matthioli com: in lib: 4. Diosc: cap: III. *Angelica* ra-
dicis 3ß cum 3i. Theriaca ex sui ipsius aquâ datur iis, qui
Peste

Peste laborant, & deinde sudare coguntur, repetiturq; eodem modo post 7. horas, aliqui enim hoc tantum Antidoto sanati sunt. 3. Henricus Dobbin in lib: de Peste. Angelica tempore Pestis frequenter usurpari debet, quia mirifice opitulatur & adversatur Venenis, in primis verò Pesti, quam arcet hausta & frequenter commansa. 4. Johan: Crato in tract: de Peste. Tempore Pestis cum foras prodeundum, Angelico aceto macerata, in ore gestetur. 5. Tragus lib: 1. Stirp: Rad: Angel: pulv: 3i. cum aq: ejus destill: sumatur, à Peste correpto, & liberationem à sudore prolecto sentiet. Radix & hac aceto macerata & in ore detenta, preservat à Lue pestifera corpus. 6. Joubertus in tract: de Peste cap: 18. Radix Angel: hodie in maximo habetur pretio contra Pestem. 7. Fumanellus lib: de Peste cap: 5. Angelica radix ac semen Pestis arcere contagia, etiam ore detenta, Hyeme autem datur ʒi cum vino, æstate verò cum aq: Ros: 8. Lonicerus in Histor: Stirp: parte 2. cap: 302. Adversus pestilentem Aerem, radix Angel: aceto imbuta, & naribus admota, aut quandoq; jejuni pota, plurimum valet. 9. Langius lib: 2. Epist: 27. Inter simplicia, quæ qualitate aut totâ substantiâ exitiali Pestis veneno repugnant, est radix Angelica. 10. Alex: Bened: in observ: de Peste. Inter reliqua, quæ nos à Peste preservant, sunt radices Angel: quarum pulvis à ʒß ad ʒi manè sumitur, hyeme cum vino odorato, æstate cum Syr: Acc: tof: Citri, aut Granator: 11. Petrus Droettus in lib: de Peste. Quibus incumbit Peste correptos invisere, iisq; mederi, priusquam se Aeri Pestilenti committant, masticent Angelicam. 12. Tabernæmontan: lib: 1. sect: 3. cap: 12.

Radix Angel: insigne præservativum ac curativum Pestis existit. 13. Tarquinius Schnellenbergus, in tract: de herbis antipest: cap: 11. Si quis infectus sit Peste, sumat 3ß rad: Angel: cum 3i. Theriaca, & 3. cochlear: Aq: Angel: in q: lectum se componat ac sudet, & sic procul dubio sanabitur. 14. Mich: Neander 1. Parte phyl: Angelica radix Pestem arcet hausta, frequenterq: commansa, Idem præstat & ejus decoctum. 15. Fuchsius in Hist: Stirp: cap: 43. Angelica unice adversatur venenis, ac Pestis popularim ferventis, arcet contagia, corporaq: ab hac Lue vindicat, si tantum in ore teneatur. 16. Castor Durandes in Horto Sanit: Angelica radix miram habet vim Pestis veneno resistendi. 17. Alfonso Morefcottus de Simplic: medic: Peste correptis, Angelica rad: mox propinetur, 3i in vino, hyeme, in estate autem cum aq: Rosar: 18. Renodæus in dispens: lib: 1. Sect: 4. cap: 19. Angelica Venenis adversatur, ac pestilentibus morbis convenit. 19. Casp: Schvvenckf: lib: 2. Catal: Stirp: Angelica adversus venena mirè pollet, febres pestilentes curat, & mansa a Peste præservat. 20. Laur: Helandus de Peste. Præ cæteris Alexiteriis in primis à Medicis commendatur Radix Angel: quæ non solum in præservatione: sed & curatione ipsius Pestis singularem habet virtutem. 21. Palmarius lib: de febr: Pest: cap: 13. Omnibus convenit, dum adeunt loca suspecta. Angelica rad: nonnihil in ore continere, hæc enim jucundo vapore cor exhilarat, ac Spiritus recreat, aerisquæ vitium emendat. Idem cap: 18. Angelica venenatam auram pellit ac dissipat, & Pestis contagia arcet. Quos Pestis jam invaserit, rad: hujus trita 3ß aut ʒii, aliis pulveribus

ribus Cardiacis permisceant, bauriantq; cum Ziili Aq: Carduib: & Zi. Syr: de Limon: 22. Vidus Vidius lib: 6. de febr: cap: 5. Pulvis rad: Angel: intus datur in febribus pestilentibus. 23. Joh. Bokelius, cap. 17. Part. 1. magni sui Regim. Inter omnes radices, quae Pesti resistere dicuntur, omnium praestantiss: habetur Angelica, vel odorata vel masticata. Succus ejus e recentiradice expressus, & Zi dosicum Aq: Carduib: infectis oblatum, magnum, adfert auxilium. 24. Horat. Augenius lib. 3. de Peste cap. 10. Angelica revera planta est, a Deo immortalis concessa, ut plurimum vita nostra adjumentum adferat. Tanta efficacia est contra Pestem, ut remedium fortasse non sit inter omnia simplicia majoris Virtutis. 25. Christoph. Hornius de Auro Medico. Angelica est hostis putredinis ac Pestis. 26. Joh. Dan: Mylius lib. 6. Basil. Chym. cap. 6. Angelica Pestilentibus morbis convenit, in Theriaca inopia, ejus Zi sumi poterit. Adversus pestilentem Acrem, radix Aceto imbuta, naribusq; admota, aut quandoq; pota, valet plurimum. 26. Thurnheiserus lib. 1. Hist: Plant. cap. 5. Radix Angel: contra Pestem, si cum frigore invadit in vino: sin vero cum aestu, in aceto propinatur. Ibid. Acetum in quo rad: Angel: macerata fuerit, tempore Pestis, odoratum, ab Aere contagioso vindicare, sanguinemq; ab infectione asserere traditur.

II. SCORDIUM.

1. Crato in Tr: de Peste. Inter herbas ad Pestem commendatur, Scordium. 2. Manard, Scordium ab antiquis

ad Pe-

ad Pestem celebratum est remedium. 3. Tabernæmont lib: 2. Sect: 10. cap: 41. *Experientiâ cognitum, hanc herbam mirificâ pollere virtute contra Pestem. Unde hodie-
no tempore inter præcipua quoq; recensetur medicamenta,
Pesti contrarietia.* 4. Mindererus in lib: de peste cap: 15. *Magna fama & commendationis Scordium, prout in
putredine quâvis internâ, sic in Peste depellenda, meritò
encomio decorandum.* 5. Renodæus in dispensi: lib: 1. Sect: 4. cap: 47. *Scordium conservat à putredine, resistit
venenis, Pesti curanda convenit, ac morbis contagiosis plu-
ribus,* 6. Hornius in dial: de Auro med: *Scordium pu-
tredini maligna ac veneni resistit.* 7. Castor Durandes in Horto San: *Succus fol. Scordii sumptus, potenter Pesti
resistit.* 8. Schevvenckfeld in Catal: Stirp: lib: 1. *Scordium contra Pestilentes febres bilitur.* 9. Palmarius cap: 18. de Pest: febr: *Scordium contra pestilentis Aeris
contagia, antidotis inseritur, quæ contra Pestem fiunt.* 10. Iohan: Bokel: in suo Regim: *Scordium, vel in forma
Pulv. vel in decocto sumptum, singulare est præservati-
vum contra Pestem.* 11. Augenius lib: 3. de Peste cap: 19. *Succus Scordii & pulvis ipsius cum Sach. ros. & vino, plu-
rimum commendatur in Peste.* 12. Ioubertus cap: 19. libri de Peste. *Omnium præstantiss.* Alexiterium Scordi-
um in Peste. 13. Gal: 1. Antid. cap: 12. tradit, *Scordium
tantam vim contra putredinem obtinuisse, ut casorum in
prelio cadavera, quæcumq; supra Scordium fortè fortuna
cecidérant, ac per multos dies inhumata jecerant, multò
minis aliis visa fuerint computruisse, eâ præsertim sui par-
te, quâ jam dictam herbam attigerant.*

III. PE-

III. PETASITES.

1. Petrus Droettus lib: de Peste. Medici Germania Radicem Petasit: derasam aceto per noctem, aut amplius infundunt, ejusq; radiceis frustulum Sacharo conspersum ad precautionem manè exhibent. Nos eandem radicem vino albo aut Absinthite maceramus, hoc manè addito Sacharo, bibitur. 2. Lonicerus part: 2. Herbar: cap: 300. Radix pulv: & cum vino sumpta, Pestilentibus febribus mirifice confert, sudoremq; ciet. 3. Gualtherus Bruel in Prax: Petasites, sudore feliciter discutit Venenum Pestis. 4. Tragus lib: 1. Hist: plant: Experimentia comprobatur, radicem hanc egregie conferre pestiferis febribus, quod sudorem moveat, si pulverisata scilicet cum vino sumatur. 5. Palmar: cap: 18. de febr: est: Petasites foliis & radice, Pesti obsistit, siccatur insigniter, & odore aromatico Cor exhilarat, sudoremq; movet, si zi. manè cum vino detur. 6. Crato in Tract: de Peste. Radix Petas: in vino coquatur & offeratur. 7. Jodoe: Harchius: - Sudoribus effert, Pestiferam toto corpore sumpta Luem. 8. Forestus lib: 6. de febr: Pauperibus dabam in Peste pulv: Rad: Petas: cum magno juvamine. 9. Fuchsius de Stirp: cap: 251. Experimento comprobatur est, radicem hanc mirifice conferre pestilentibus febribus. 10. Tabernæmontanus lib: 2. Sect: 9. cap: 27. Radix Petas: valde efficax est contra Pestem. Si enim bujus pulv: 3ij cum vino veteri sumantur, Venenum omne per sudorem expellit. 11. Morelscottus de simpl: medic: Petasites pulv: inq; vino sumpta, summum est ad Pestem remedium, quia sudorem provocat,

Et discutit à Corde omne venenum. 12. Schvvenckfeldius in Catal: Stirp: lib: 1. *Petasites Febribus pestilentialibus, malignisq; publicè grassantibus plurimum conducit.* 13. Joh: Heurnius in lib: de Peste cap: 10. *Radix Petas: pulv: multum valet in curatione Pestis intrò sumpta, cum aquà Carduib:* 14. Kentmanus de Pestis præserv: *Petasites in Vino cocta, vel pulverisata excellens est antidotus contra perniciosam hanc Lucem, Et alia Venena.* 15. Joh: Bokelius in suo Regim: *Si 3i hujus rad: pulver: cum haustu Vini sumatur, indeq; sudor in lecto expectetur, omne Venenum Pestis à corde depellere creditur.*

IV. LAURUS.

1. Philippus Beroaldus de Pestil: *Scribit Plinius, Lauri folia olfactu valere, adversus Pestis contagia, tantòq; magis, si etiam urantur. Hinc olim Commodus Imp: Rom: cum ingens Pestis universam Italiam occupasset, inq; Romanam civitatem vehementius grassaretur, Laurentum secessisse traditur, ubi permulta Laureta viscebantur. Siquidem periti Medicina adferebant, plurimum pollere odores Laurorum, ad propulsandam Aeris contagionem.* 2. Casp: Keglerus de Peste. *Lauri Bacca 2. vel 3. jejunè comesta, optimè à peste præservant.* 3. H. Mercurialis lib: de Peste. *Valent plurimum ad evitandam aeris contagionem, tum odores Laurorum, tum ipsarum umbrarum amenitas.* 4. Alex: Pedemontanus lib: 1. de Secret: remed: *Sumito pulveris Bac: Lauri cocblear unum, cum aceto Et aqua tepida, maximè si febris sit ardens, deinde dormiat, sudetq; Et sanabitur, Hoc remedium ad Pestem optimum est.* 5. Tarquinius Ocyorus cap: 10. de herb:

anti-

antipest: folia Lauri exsiccata ac carbonibus injecta tempore Pestis corrigunt acrem. 6. Kunradus in 2. parte Medul: destill: Tempore Pestis, insigne praeservativum sunt Baccae Lauri, si in publicum quis proditurus, illas masticeat, quia ingressum Venenatae aëris per os prohibent. 7. Joh: Sig: Gylliger in suo regim. Pest: Baccae Lauri valde profunt tempore Pestis. 8. Palmar: lib: de Pest: febr: cap: 18. Pulvis Bacc: Lauri ex aqua Carduib: potius, à Peste liberare deprehenditur, si sudores excipiantur.

V. ALLIUM.

1. Philippus Ulstadus in lib: de Epidem: Allio, rusticis tempore Pestis, sepius utuntur loco Theriacae. 2. Anton: Gueiner: de Peste. Dissert: 2. tract: 3. Allium Italis, propter fervorem Sanguinis, quem causat, bane convenit, transmarinis verò prodest. 3. Paræus in lib: de Peste. Cape Alliorum magnitudine nucis, Ruta, & Cbelidon: major: an: fol: No: 20. Terantur omnia cum Vino albo & paucâ aquâ vitæ, Expressum detur bibendum. 4. Brudus Lusitan: lib: 3. de rat: Vict: in Febr: cap: 20. longam instituit de Allio disputationem, & tandem hisce verbis concludit: judico igitur Allium in omnibus eduliis, quæ Pestiferâ febre laborantibus offeruntur, commodè misceri: opinorq; non solum fore innoxium, sed ex eo quamplurima sequi commoda, ad nativi caloris robur, & grassantis Pestilentis contagii inhibitionem, & ad corrupti humoris ex omni parte, cutim versus expulsionem. 4. Hollerius lib: de Peste. Allii Caput domo egressuro pramanditur, vini odori modicū

ad 3ij superbibitur, atq; inde os collinitur &c. 5. Palmar: cap: 12. loco sæpius cit: Allium pro præservatione Pestis fossoribus & aliis, qui laboribus adfuerunt, utilissimum: nam præterquam quod occultâ proprietate venenata Aeris contagioni obsistere creditur, forti etiam Vapore ac Spiritu corpus replet, quo Pestilentem pernitiem vel repellit vel exstinguit ac superat. Idem eap. 18. Ejus frustula 2. cum Sale sumpta, Aerem Pestil: repellunt ac discutunt. 6. Anton: Schnebergerus de Pelte. Allium optimum Antidotum, non solum comestum tempore Pestis pro præservatione, sed etiam ut ex eo conficiatur Emplastrum ad Bubones. Pro præservatione devorant quidam manè jejuno stomacho, nucleum unum aut alterum Allii, Vini generosi superbibendo haustum. 7. Petrus Crescentius lib: 6. cap: 3. Allium virtute pollet consumendi, dissolvendi ac pellendi quodlibet Venenum, præcipuè verò Pestis, si manducetur. 8. Gal: lib: 12. meth: cap: 8. Ipse Allium, agrestium Theriacam adpello. 9. Gesnerus: Peste correptis non inutiliter cochlearia duo liquoris ex Allii Rutaq; succo, cum Theriacâ, Aceto & aqua Vitæ, ad sudorem exhibentur. 10. Forestus lib: de Febr: Obs: 15. Rustici Allio utuntur tempore Pestis, & ideo Theriaca rusticorum dicitur. 11. Gerardus Bergensis in tract: de Peste. Sape & Allia cum pane & Butyro, utiliter quoq; singulis diebus manè eduntur contra Pestem, præsertim ab iis, qui adfuerunt, maxime in Hyeme &c. 12. Joach: Schillerus in lib: de Peste Britan: Inter cetera cavendum est, ne quis adeat loca suspecta, nisi Allio prius commanducato, epotoq; Vino meraciusculo. 13. Manardus, Allium, quidquid alii dicant, ego in Peste.

Peste pro preservatione, in parvâ quantitate non vitupero.
 14. Quercetanus in Diætet. Sect. 3. cap. 2. *Allia rusticis in Vasconia sunt instar Theriaca contra Pestem, & aerem pravis vaporibus infectum.* Idem in lib. de Peste. lib. 2. cap. 5. pluribus verbis laudes Allii perstringit in resistendis venenis, & abigendâ ipsâ Peste. 15. Joh: Matthæus in Tract: de feb: Pest: *Constat Alliiusum contra Venena in Ungaria & Italia usitatissimum esse &c.* 16. Rudolphus Goelenius in Loimograph: *de curâ Carbunc: Emplastrum ex Allii insignem habere vim ruptoriam & attractoriam, experimento non fallaci compertum est, nam ipsemet in Allio magnum presidium adversum Pestilentem luem deprehendi.* 17. Casp: Strubius in suo Regim: *Allium manè comestum pro preservatione Pestis, admodum quidem confert iis, qui concoctionem validam habent, quibus verò illa imbecillis, iis non confert, quia diutinâ morâ in ventriculo, putredinem causat.* 18. Joh: Bokelius in Pestis Regim. *Allium vulgò Theriaca rusticorum dicitur, & magnarum est virium in resistendo Veneno Pestifero, quia calorem nativum excitat ac confortat, resistens omni putredini.* Ungaris tempore Pestis nullum certius est remedium quam Allium, quia corpus exsiccatur, nec ad putredinem aliquam concipiendam disponit. 19. Georg. Garnerus lib: de Peste cap 14. *Pauperes jentaculi loco pro Preservatione Pestis Allium cum Sale & Butyro, aut per se cum pane sumere possunt, superbibendo parum Succi Verbena.* 20. Barth. Hubnerus in Diætet. suo, cap. 38. *Allium, Theriaca Rusticorum habetur, præsertim hyberno tempore*

comestum, & saviente Peste, pro pauperibus, non contem-
nendum est Alexiterium.

VI. CARDUUS BENEDICTUS.

1. Henricus Dobbin de Peste. Pulvis fol: Carduib:
adversus Pestem utiliter bibitur, ex propria aq. stillat: 2.
Lonicerus, Parte 2. Herbar: cap: 24. Pulveris Carduib:
si sumpta cum convenienti liquore, expellit omne venenum
Pestis. 3. Augenius lib: 3. de Peste cap: 10. Carduus be-
ned: tollit obstructions internorum viscerum, adversus pe-
stilentes, aliosq; venenatos & putres adfectus, in primis ef-
ficax. 4. Matthiolus comm: in lib: 3. Diosc: cap: 9.
Carduus ben. magni nominis magneq; existimationis plan-
ta est, non modo apud Italos, sed etiam exterarum nationes,
praesertim contra Pestem. 5. Valescus de Taranta in
Philos: suo, Carduibened: semen, pondere 3ß omni die su-
mere, ex Syr: Acetos: vel de Ribes, utiliss: est in Peste. 6.
Tragus, lib: 2. Hist: plant: Foliorum pulvis, mensura nu-
cis juglandis corticis, cum vino potus, adversus Pestem, ne
noceat, praesentiss: est remedium. Idem praestant Folia in
vino decocta & pota. 6. Crato in Tract: de Peste. Inter
herbas adversus Pestem commendatur & Carduus benedi-
ctus. 7. Gualtherus Bruel in Praxi. Succus Carduib:
utilissimè sumitur ab infectis. 8. Fumanellus, lib: de
Peste, cap: 5. Carduumbenedictum, qui cum cibo & potu
adsumpserit, negant Contagia quaq; experiri. 9. Ferne-
lius lib: 5. meth. med. cap: 11. Carduus bened: adversus
pestilentes aliosq; venenatos affectus in primis efficax. 10.

Ioh.

Joh. Dao. Mylius lib. 6. Basil. Chym. cap. 14. *Carduus*.
Sudorem movet, venenis resistit, & Pestilentibus morbis
confert. 11. Palmarius, cap. 18. Longo usu comperi, eum,
 qui constitutione Pestilenti aliquot folia ipsius *Carduibened.*
cruda manè comederit, vel sola, vel cum Sale modico.
Aceto & Oleo, Acetarii specie, vel in jure cocta; vel succi
fol: virid: ʒi, cum pari, Vini albi mensurâ bauserit, tutum
eo die fore à Pestilencis Aeris maleficio. Idem præstat folio-
rum pulvis, ʒi pondere sumptus. 12. Heurnius lib: de Pe-
 ste & in Praxi sua: *Carduus benedictus, pestiferis febribus*
dicatus est. 13. Andernacus. Herba ipsa, tam recens, quam
 sicca, adversus Pestem, singulare presidium est. 14. Ruel-
 lius lib: 3. Hist. Stirp. cap. 55. & Fuchsius, de Stirp.
 cap. 42. negant, Pestis experiri contagia, qui cum Vino,
Carduumb: præsumpserit. 15. Masilius in Epidem: cap.
 10. Semine *Carduibened: utuntur contra Pestem experi-*
mentatores cum vino. 16. Tabernæmontanus lib. 2. lect.
 10. cap. 5. *Pulverisati Carduib: ʒi præservat à Peste, ex-*
pellendo ejus venenum per sudorem. Idem præstat, & Suc-
cus ejus bibitus. 17. Castor Durandes in Horto Sanit:
Pulveris Carduib: ʒi cum Vino pota, efficaciss: est remedium
contra Pestilens contagium, si b. 24. antè accessum sumat-
ur. Idem præstat & Vinum Carduibenedictinum. 18.
 Casp. Schvvencfeldius lib. 1. Catal. Contra Pestem,
 omnisq; generis leibalia venena, mirificè pollet interius
 sumptus *Carduibenedictus. Semen ejus utiliter emulsi-*
onibus in febribus malignis additur. 20. Alfonsus More-
 scotti: de Simpl. med. *Pulvis ejus datur felici successu con-*
trà Pestem, 24. b. à correptione, provocato sudore. 21. Reno-

dæus

dæus lib. 1. Dispens. Sect. 4. cap. 63. *Carduus*. sudorem movet, venenis resistit, ac pestiferis morbis confert. 22. David Herlitius in suo Regim. *Pulvis Carduib;* cum aqua convenienti sumptus, omne pellit *Venenum Pestis*, si inde sudor sequatur.

VII. RUTA.

1. Gerardus Bergensis in lib. de Peste. *Ruta* licet conveniat in omni tempore, ad preservationem *Pestis*, tamen competit tempore frigido propter ejus caliditatem. 2. Tragus lib. 1. Histor. Plant. Adversus omnia *Venena*, *Ruta* maxime commendatur, quam obrem solemus Germani folia *Ruta*, Gran: Junip. Nucem & *Ficus*, equali pondere simul contundere, ac deinde infuso *Rosacea*, vel alio quocumq; *Vini* aceto percolare illum succum, eoque pro Antidoto contra *Venena* uti. Est hac peculiaris ac pretiosa *Theriaca* adversus *Venenum* haustum, & infectum Aerem tempore *Pestis*, si quotidie mane, unius cochlearis mensura jejuno stomacho usurpetur. 3. Lemnius lib. 4. Occult. cap. 12. Grassante *Peste* sæpe observari, eos, qui *Rutam* idemtidem naribus admovissent, pustulas in naso, ac labiis contraxisse. 4. Fuchsius cap. 23. de Stirp: *Rutam* odorari, mirifice aure *Pestilenti* adversatur. 5. Palmarius de Pestil. febr. cap. 18. *Ruta* vera est *Rusticorum Theriaca*, quâ qui mane, antequam domum egrèdiatur, usus fuerit, tutus eo die à *Pestis* contagione futurus est. Semen 3i pondere cum *Vino* potum, foliis multo efficacius traditur. 6. Bonicerus parte 2. Herbar. cap. 123. *Ruta* folia cum ficibus comesta & nuce Juglande, *Pestis* resistunt, nullumque melius datur preservativum isto, contra *Luem* hanc, si ma-

nè non

ne nonnihil de eo capiatur. 7. Paræus lib: de Peste. Sem: Ruta contrit: ꝛi cum pauxillo Theriaca dissolvunt in Vino Malvat: & ebibunt contra Pestem. 8. Anton: Schnerbergerus de Peste. Ruta folia aliquot manè comesta ex Aceto, optimè tuentur à Peste. 9. Mizaldus in Horto Med: Ruta folia, cibos antecedentia, aut cum arida ficu ac Juglandibus sumpta, addito Salis momento, Venenorum vires hebetant, & Pestilenti aeri resistunt. 10. Droettus de Peste. Rustici nostrates olfaciunt Rutam, præservationis gratià à Peste. 11. Tarquinius Ocyorus cap: 18. de herbis Pestil: Ruta viridis manu gestata & odorata, præservat à Peste. Item si succi Ruta ꝛi cum Aceto Vini ebibatur, & inde sudetur, curativum egregium Pestis erit. 12. Castor Durandes in Horto Sanit: Decoctum Fol. & Sem: Ruta, Pesti obsistit. 13. Morescottus de Simpl. medic: Folia Ruta in cibo adsumpta, vel cum Nucibus jugland: aut Ficibus siccis; valent ad Pestis præservationem. 14. David Herlitius in Tract: de Peste, Ruta odorata tempore Pestis, egregium est præservativum, quia Ruta potenter resistit maligna Aeris infectioni, & primas omnino tenet inter Antidota Pesti obluctantia, idcirco nulli Horti carere Rutà debent. 15. Augenius lib: 3. de Peste cap: 19. Seminis Ruta pulveris: & in vino dissol: ꝛs plurimum juvat, Folia item Ruta viridia manducata, mirabilis virtutis esse creduntur. 16. Garnerus in lib: de Peste cap: 18. Præservandus à Peste sumat pulverem Sem: Ruta ad ꝛi, cum Succo Ruta ꝛis instar haustus calidè. 17. Reimundus Minderer, lib: de Peste cap: 15. Semen, Succus, & folia Ruta, insignem ad Pestis contagium pellendum,

facultatem habent, & odore grata; Cordis vires reficiunt,
 & Aeris pestilentis vitia maxime corrigunt. 18. Chri-
 stoph. Hornius in Dialogo de Auro Medico: Ruta Ve-
 nonis ac Pesti valde resistit. 19. Petrus Crescentius lib:
 6. cap: 103. Ruta Venonis omnibus mirabiliter resistit, &
 ita Pesti quoq; adversatur comesta. 20. Tabernæmon-
 tanus lib: 1. Sect: 4. cap: 31 valde quoq; commendat Ru-
 tam, unde etiam ibidem varias remediorum formulas, con-
 tra Pestilentem aerem, ex Ruta tradit. 21. Gebelcove-
 rus parte 3. Jatrii Wirttenberg: Sume Rutam viridem,
 contunde eam, succumq; exprime, adde parum Aceti &
 Tberiaca, & prabe coctilem contra Pestem.

IX. VERONICA.

1. Matthiölus comm: in lib: 3. Diosc: cap: 25. Vero-
 nicam non desunt, qui summis laudibus efferunt ad pestife-
 ras febres, & Pestilentia adfectos, quibus propinare prae-
 ciunt, sicca pulv: ʒij pondere, una cum Tberiaca ʒi ex Vi-
 no meraco, cum hoc tamen, ut illico sudent infecti. 2. Aue-
 genius lib: 3. de Peste cap: 10. Veronica cateris magis
 mirabilem vim habet, in preservatione & curatione Pestis.
 3. Schnellenbergius cap: 7. Peste correpto, detur ʒiʒ
 pulv: Veronice cum ʒiʒ ejusdem aqua, corpore ad sudo-
 rem coniecto. 4. Tragus lib: 1. de Stirp: Veronica herba
 in Vino decocta, & pota, ad quasvis Pestilentes febres fa-
 cit. 5. Hieron: Brunsvicus in Pharmac: Pulvis Ve-
 ron: ex Vino vel Cerevisia potus, certiss. Alexipharmacum
 Pestis est. 6. Ruchsius in Histor: Stirp: cap: 59. Recentio-
 res, Veronicae sum unice commendant in Febribus Pesti-
 lenti.

lenticibus. 7. Goelenius in Tract: de Peste. Veronica insignem habet vim, Venenum Pestis à Corde depellendi, & ne ad ipsum adrepit, arcendi. 8. Herlitius in suo de Peste Regim: Veronica in Vino cocta, & pota; vel pulvis ejus sumptus cum vino, egregiarum virium est contra Pestem. Et si herba maceretur per dies aliquot in vino, Vinumq; postea per destill: abstractum exhibeatur, certiss: remedium est, contra omnes febres Pestilentes. 9. Castor Durandes. Radix Veron: pulverisata, & pondere ʒi cum vino albo sumpta, adjuncta Theriacâ, sudorem movet, ac Pesti resistit. 10. Hornius de Auro Medico: Veronica putredini maligna Pestis adversatur.

IX. TORMENTILLA.

1. Palmarius, lib: de febr: Pestil: cap: 18. Rad: Tormentille pulvis, ʒi pondere cum vino albo sumptus, impendentem Pestem arcet, & presentem profligat. 2. Lonicerus, 2. parte Herb: cap: 276. Radicis viridis Torment: & foliorum succus potus, contra Pestem prodest, noxios humores per sudorem educendo. Quod si viridis radix haberinequeat, arida, pulvis ʒi dosi in vino sumatur: vel radicis ac foliorum manipulus, in vino coctus, calide ebibatur. 3. Matthiolus in Dios: comm: Tormentilla usus tantum apud nonnullo invaluit, ut ex ejus radicibus medicamenta componant adversus Pestem. 4. Tabernaëmontanus lib: 1. Sect: 4. c: 22. Succid rad: & fol: Torment: expressi, & pondere ʒiij sumpti omne venenû per sudorem exigit, ut & Pestem ipsam. In defectu autem viridis rad: ac fol: siccorum ʒi cû vino sumatur. Et paulo post: Radix Torment: longo usu

contra Pestem, ejusq; contagionem venenatam adeo com-
 perta est, ut hodie vix ulla exstet formula remediorum à
 Medicis praescriptorum, quae hanc radicem non recipiat, si-
 quidem non solum venenum Pestis expellit, sed insuper oc-
 culta virtute praedita est Cor confortandi, & à putredinis
 lae conservandi. 5. Hornius in Dial: de Auro Med:
 Tormentilla, venenis ac Pesti inimica est. 6. Savano-
 rola in Praxi. A paucis annis, venit in usum Tormentilla;
 estq; species Pentaphylli, & in canibus videtur haec expe-
 rientia, & ideo à quibusdam nominata est herba Veneno-
 rum. 7. Valescus de Taranta. Pulvis Torment: datur
 cum Aq: Melis: vel Borrag: aut Acetosa, vel per se comedi-
 tur & masticatur radix, quoniam defendit Cor à veneno, &
 à fumis venenosis per suam proprietatem, & desiccatur sine
 calefactione. 8. Amatus Lusitan: comm: in Diosc:
 Quidam Conditum ex rad: Torment: parant, quo, jejuno
 stomacho muniti, lumen Pestilentem minime formidant.
 9. Herlitius de Peste. Tormentilla insigniter praedica-
 tur, 3i vel 3ß ejus cum Vino vel Aq: Acetos: sumpta, egre-
 gie à Pestilenti lue hominem praeservat. Et multis Medi-
 cis Regulae quasi loco est, ut omnibus Antidotis Pestilentia-
 libus, Tormentillam quoq; addant; cum illa ad miraculum
 venena expellat. 10. Guenierius de Peste differ: 2.
 Tract: 2. cap: 3. Tormentilla radice eadem proprietates, quae
 & Acetosa, in eo major attribuitur; ut jam annis plurimis,
 propter indubitatam experientiam apud vulgus, famosis-
 sima exstet, debet enim radix illa in umbrâ siccari, & in
 pulverem redigi, Cujus dosis est a 3ß ad 3i cum vino, Aquâ
 Acetosa, vel Ros: aut Aceto, maxime in cohercendis. 11. Syl-
 vius

vius

vius de medic: Simpl. Tormentillam nostram venenis
 ac Pestis resistere, experientia multa est notissimum. 12.
 Crato in tract: de Peste. Adversus Pestilentiam, ma-
 gnam habet vim Tormentilla. Ad curationem detur ʒi,
 rad: contusa cum Syr: Carduib: 13. Ulstadius in lib: de
 Epidem: Pulvis preservativus. R. Rad: Torment: exsic:
 & pulv: ʒi, exhibeatur jejuno stomacho in Vino lymphato
 cum aqua Ros: vel Acetosa. 14. Joh: Bokelius in Regim:
 pestil: parte 1. cap: 17. Hac radix, quamvis ferè sit inodo-
 ra & atroica, tamen singularem dicitur habere vim resistan-
 di venenis inprimis, si decoctum ejus cum aliis herbis Ale-
 xiteriis bibatur. 15. Alex: Benedict: de Peste. Miram
 habet vim adversus Pestem Tormentilla, ʒi pondere ex Vi-
 no pota. 16. Tarquinius Ocyorus cap: 13. Succus Tor-
 mentille apotus cum Vino, omne tollit Venenum, nec non
 ipsam Pestem, sudorem pellendo. 17. Castor Durandes
 in Horto San: Succus e fol: & rad: Torment: potus ad-
 versatur omni Pestifera infectioni. 18. Renodæus lib: 1.
 Dispens: Sect: 4: cap: 13. Radix Torment: putredini mi-
 ram in modum reluctatur, sudores movet, Pesti & morbis
 Venenatis efficaciter succurrit. 19. Augenius lib: 3. de
 Peste cap: 10. Tormentilla tenuium est partium, venenis
 resistit atq; Pesti. 20. Fernelius lib: 5. meth. cap: 21.
 Tormentilla Venenis adversatur ac Pesti. 21. Vidus
 Vidius lib: 6. de febr: cap: 5. Pulvis radice Torment: in-
 tro dandus in febre Pestilentiali. 22. Morescottus de
 Simpl. med. Foliorum & rad: Tormentil: decoctio in
 Vino, vel jus eius potum. Item radix exsiccata & pota,
 valet contra Pestem. 23. Casp. Schvvenckfeld lib: 1.

Catal: Stirp: *Tormentilla* à Peste præservat. pueris & gravidis in cibo sumpta. 24. Christoph: Hörniius de Auro Med: *Tormentilla* Venenis Pestilentialibus inimica est. 25. Joh: Kentman in suo de Peste Regim: Rad: *Tormentil*: 3i cum vino vel Aquâ Acetosa sumpta, ita ut sudor inde expectetur, mirabili pollet Virtute expugnandi Pestis Venenum & à multis pro experto habetur remedio. 26. Caspar Keglerus in Regim: Pestil: Radicis *Tormentil*: 3ß cum Aquâ Acetosa vel Scabiosa jejune sumpta, egregie præservat ab hac Lue.

X. HELENIIUM.

1. Joan: Renodæus lib: 1. Dispens: Sect: 4. cap: 7. Decoctum Rad: *Helenii* potum, Pesti ac serpentum morsui medetur. 2. Crato in Tract: de Peste. Habet vim magnam adversus Pestem *Elenium*. 3. Joh: Voehs de Colonia, Tract: 1. de Peste cap: 4. Pauperes, qui coguntur visitare infirmos, teneant in ore radicem *Enula*, quoniam Cordialis est, & præservat etiam ipsa radix sumpta. 3. Höllerius in lib: de Peste. Vulgus *Enula* radice in aceto prius macerata, deinde linteola involuta, sæpè inspirata naribus, reobè utitur. 4. Schnellenbergerus cap: 3. de herb: antipest: Jamdiu mos inolevit apud Helvetios, Suevos ac Bavaros, ut mane jejune frustulum Rad: *Helenii* in ore teneant ad arcendum Pestis contagium. 5. Schwenckfeld lib: 1. Catal: Stirp: *Enula Cordi* familiaris est, Venenis resistit, facit ad Epidemios morbos. Adversus Pestilentis Aeris noxam valet plurimum, quo

nomi

nomine etiam cruda à multis manditur. 6. Augenius lib. 3. de Peste cap: 19. Radix Enule siccaput: datur in Peste cum vino bono, hyeme. felici successu. 7. Palmarius lib: de Pest: feb: cap: 18. Elenii radicem, & ex ea factitium Vinum, non modò contrà venena, sed & contrà Pestilentes febres valere, usu deprehendi. 8. Iohan: Bokel. cap: 17. de Peste. Radix fol. & flores Enule pro singulari preservativo habentur contra Pestem. 9. Iatrimon Wittenberg: Si quis mane surgens, ad magnitudinem nucis Avellanae de rad: Enule comedat a Peste is preservari dicitur. 10. Eustach: Rudius lib: 3. Pract: cap: 30. quòquè inter alia simplicia, Pesti adversantia Elenium recenset. 11. Gebelcoverus parte 3. cap: 15. sui, admodum quòquè Rad: Enule ad preservationem Pestis commendat. 12. Eusebius Wildeck in Regimine. Radix Elenii per horas 12. in aceto macerata ac masticata preservat a Peste.

XI. VERBENA.

1. Symphorian: Campegius. Alii non minoribus laudibus ad Pestem celebrare succum verbena, si quis initio Pestilentis febris eum biberit, corpore ad sudorem cuncto. 2. Manardus lib: 5. Epistol: 3. Verbena bolus masticetur bene, & demum deglutiatur, (scilicet tempore Pestis.) 3. Mindererus de Peste cap: 15. Succus verbena cum Theriaca datus, egregiè huius Pestifera malignitatem tollit. 4. Autor Horti Sanitatis, cap. 486. Verbena adversatur omnibus venenis, ac Pest: quòquè. 5. Julius Palmarius cap: 18. de febr. pestil. Pulvis

Verbe-

Verbena ꝑ pondere, cum *Aq. Succisa*, *Peste* correptos, mirificè juvat, 6. Crato in tract. de *Peste*. Ad *Pestis* præcautionem possunt *Pauperes* coquere *Verbenam*, *Scordium* &c. in aquâ & aceto, & quotidie semel vel bis bibere, quamdiu curatione indigent. 7. Anton. Chalmethcus. Ad præcautionem *Pestis*, quotidie masticanda *Verbena*, & illius succus deglutendus, vel cum *Vino*, vel cum jure carnis sumendus, 8. Cornel. Petri. *Verbena* benè masticata & deglutita, est secretum ad sanandam *Pestem*, cui non est par in præservando. 9. Tabernæmont. lib. 1. Sect. 4. cap. 36. *Verbena* folia viridia manè jejuno stomacho, vel per se, vel cum panis buccellâ ac *Butyro* salito comesta, præstans est contra *Pestem* præservativum. 10. Schvvenckfeld. lib. 1. Catal. *Verbena* herba recens, mansa, contra *Pestem* singulare dicitur *Alexipharma* cum. 11. Laurent. Heilandus in tract. de *Peste*. Singularis & secreta vis inesse dicitur *Verbena*, si folia eius masticentur in præservando ab *Aere pestilenti*. 12. Keglerus ex Petro Appon. *Verbena* folia masticata ac postea deglutita miraculosè præservant à contagio *Pestilenti*. Succus etiam eiusdem herba & radicis expressus, & ꝑ pondere infecto exhibitus, eum sanitati restituit. 13. Georg. Agricola lib. 3. de *Peste*. Succus *Verbena* quoq; per se utilis est *Pesti*, si ꝑ illius bibantur. 14. G. Garnerus in Epit. de peste cap. 18. Quilibet præservandus, antequàm domo exeat, capiat *Verbena* pulv. ꝑ cum Succo *Verbena* viridis expressi ꝑ, calidè bibatur, & sic per 24. horas præservabitur. Egomet (inquit) potavi, & Anno 1576. felicissimè, dum *Pestis* *Venetis* grassaretur, usus sum.

XII. SCABIOSA.

1. Anton: Gueiner: de Peste diff: 2. tract: 2. cap: 3. In Scabiosa quidam tantam habent confidentiam, ut non solum preservare adserant, sed & succum propinatum intra horas 12. infectum ipsum liberare, Succo autem deficiente, aquam destill: exhibere jubent. 2. Gerardus Bergensis in lib: de Peste. Succus Scabiosæ quantitate ʒi quotidiè utiliter contra Pestem sumitur: habet enim vim non tantum preservandi à Peste, sed etiam eam, si quem invaserit, expellendi. 3. Alex: Massaria lib: 2. de Peste. Miranda narrant alii de Scabiosa, nempe quod comesta, vel ex Vino pota, internos omnes Tumores, imprimis verò Carbunculum Pestilentem ad exteriora protrudit, & insensibiliter dissolvit. 4. Matthiolus comm: in lib: 4. Diosc: cap: 11. Scabiosæ succus utiliter datur ʒiij pondere, cum ʒi Ther: Peste adfectis, primà statim die, verum subinde sudorem in lecto provocare oportet, atq; semel ac iterum, medicamentum repetere. 5. Savanorolain Pract: Scabiosam quidam mirabiliter extollunt, ut de eà omni die aliquid adsumant, & de eà tantum confidunt, ut indubitanter credant, Succum ejus datum infecto Pestilenti lue, spatio h: 24. eum liberare. 6. Arnoldus Villanov: Scabiosa trita cum Sale, & Anthraci superposita, divino miraculo, Anthracem citò destruit & mortificat. 7. Paræus in lib: de Peste. Veterum permulti magnoperè commendant Scabiosam ad Pestis Carbunculos, inter duos scilicet lapides contritam, mixtamq; cum axungia veteri, vitellis ovorum, & paucò Sale, ad pus movendum in Carbunculo. 8. Pal-

R

marius

marius cap: 18 de feb: pest: Scabiosa, eadem, qua Succisa
 adversus Pestilentis mali perniciem, vires habet, sed lon-
 giâs eam, à Corde propellit, & in superficiem disjicit, quàm
 Succisa. 9. Guainerius diff: 3. cap: 5. de Peste. Scabio-
 sa contrita, & emplastrata, statim Anthracem abolet. 10.
 Hollerius de Peste. Scabiosa contrita, & 3. horis super
 Anthracem retenta, cum curat. 11. Manardus in Epist:
 med: Laudantur ab omnibus peritis Medicis, ad impo-
 nendum Carbunculis, 3 ista Planta: Scabiosa, Succisa &
 Consolida. 12. Fernelius lib: 5. meth: cap: 21. Scabiosa
 pestilentium morborum vim à Corde forâs extrahere cre-
 ditur, & eorum Bubones Carbunculosq; discutere. 13. E-
 vangelifista Quatramus in Tract: de Peste cap: 6. Si An-
 thrax prorumpat, Scabiosa recens cum Theriaca contusa
 imponatur. Ea enim maturandi vim obtinet, & simul pe-
 culiari quoque proprietate Venenis adversatur. 14.
 Tarquinius Oeyorus de herbis pestil: cap: 17. Scabio-
 sa contusa cum Aceto Vini, succusq; ejus expressus potus,
 cum pauxillo Theriaca, ita ut Peste infectus ad sudorem se
 componat, liberabitur. 15. Fuchsius in Hist: Stirp: cap:
 175. Easdem vires habet Scabiosa, quas Succisa, resistendi
 nimirum pestifero Veneno. 16. Renodæus lib: 1. Di-
 spens: Sect: 5. cap: 23. Scabiosa etiam Pestilentibus mor-
 bis confert. 17. Schvvenokfeldius lib: 1. Catal: Sca-
 biofa decocta cum Theriaca seu Mitbridatio, utiliter in Pe-
 stilentibus febribus bibitur, & ad Carbunculos efficax. 18.
 Augenius lib: 3. de Peste cap: 10. Scabiosa ut abscessus
 internos rumpit, ita & Pestilentium morborum virtus è
 Corde forâs extrudit, & eorum Bubones ac Anthraces

discu-

discutit. 19. Georgius Agricola de Peste lib: 2. quod
inter alexiteria Pestis recenset succum Scabiosa, pondere
ziii bibulum. 20. Vide & Tabernæmontanum lib: 1.
Sect: 5. cap: 14 & c.

XIII. ABSINTHIUM.

1. Joannes Voehs de Colonia, Tract: 1. de Pe-
ste, cap: 14. Pulvis fol: Absinthii manè comestus, ob-
structiones Epatis aperit, putredines in Ventrículo probi-
bet, & efficacissimum Pesti præservativum est. Imò si
quis illud ex urinâ propriâ biberet, numquàm Pestilens
Virus experiretur. 2. Schnellenbergius in libel: de
herbis antipestil: cap: 19. Absinthium viride cum Sa-
le manditur, tempore Pesti, aut aqua ejus pro præser-
vatione bibitur. 3. Manardus in Epist: Medic: Vinum
Absinthites Peste grassante potum, valde prædest. 4. Ta-
bernæmontanus lib: 1. Sect: 1. cap: 1. Absinthium no-
bile ac præstans est præservativum Pesti, gestatum vel
odoratum frequenter. Et debent ii, qui versantur cum
infectis, semper aliquid Absinthii masticare, & de comis
ejus nonnihil naribus indere. Multi enim tempore Pesti,
præsidio huc se tutos conservarunt. Idem præstat & Vinum
Absinthites potum. 5. Sibyllenus in lib: de Peste.
Absinthii zii in propriâ urinâ sumpta, firmum est rustico-
rum præservativum in Peste. 6. Bartholomæus Hub-
nerus lib: 3. Dietet: cap: 28. Pulvis & Vinum Absinth:
tempore grassantis contagii Pestilentis, est utilis medi-
cina. 7. Palmarius cap: 18. de Pestilentibus febribus:
Absinthium abstergit, obstructions tollit, & putredinem,

R 2

que

qua Pestem excipere solet, remoratur. Ejus etiam Vinum ad Pestem valere creditur. 8. Keglerus de Peste. Absinthium cum Sale jejune devoratum, bonum est praeservativum Pauperum.

XIV. ARTEMISIA.

1. Paræus lib: 21. Char: suæ cap: 25. Artemisia ad Pestem quibusdam valde commendatur. Capiunt Artemisia fasciculum unum, ex quo ejus combusti cinere lixivium conficiunt, cum aqua tibi, id mox in Vase figulino Vernice oblito ignibus subjiciunt, ut bulliat ad liquoris consumpt: subsidente terrenâ fece, Salis instar, ex quâ finguntur Trochisci, pondere 3i. Ejusmodi Trochiscorum unus, vel duo, pro robore aegri dissolvuntur in 3iij Vini Malvat: & bibuntur. A potione obambulat eger semihora spatio, inde lecto traditur, sudat ibi 2. vel 3. horas, Vomitus superveniunt, alvus quoque laxatur tamquam sumpto Antimonio. Sic fere omnes liberabantur, qui maturè praesertim id remedium antequam virus ad Cor pervenisset, sumpserant, quemadmodum & Ego felici successu Lutetia in aliquot aegris, Peste obsessis, sum expertus. 2. Tabernæmontanus Sect: 1. lib: 1. cap: 7. Artemisia quotidie in cibo potuque sumpta, singulari pollet Virtute amolendi Pestis venenum; idcirco herba hac tempore Pestis merito pro singulari ejus praeservativo aestimanda. 3. Caspar Schvvenckfeldt lib: 1. Catal: Stirp: Artemisia venenis resistit, & Aerem pestilentem emendat. 4. Mizaldus Centuri: 3. distinct: 10. Sunt, qui certam & constantem fidem mihi fecerint, in vigiliâ Joh: Bapt: ad radices Artemisia Carbonem inveniri, qui deferentes à Peste immunes reddat.

XV. AB.

XV. ABROTANUM.

1. Mizaldus in Horto Med: Semen Abrotani usq; ad 3i, cum foliis aliquot in Vino albo tritum, additâ Nuc juglande, & Bolo Armeno, deinde percolatum & bibitum, mirandum in modum est efficax adversus Venena & luem Pestiferam, nostro & aliorum quamplurimorum felici & optato experimento. 2. Tabernamontanus cap: 11: lib: 1. Sect: 1. Abrotani semen, flores ac folia, 3i pondere confusa, ac permixta Nuc: Jugland: ac 3i Terra Sigill: Postea cum s. q. Vini veteris diluta, expressa per linteum, & epotata tandem, præstantissimum censetur remedium contra Pestem, 3. Palmarius lib: de febr: pestil: cap: 18. Abrotanum ex Vino sumptum, ad Pestem, & exitialia Venena, præsentissimo atq; efficacissimo auxilio esse fertur.

XVI. MORSUS DIABOLI.

1. Fuchsius de Hist: Stirp: cap: 274. Presentaneo remedio ad maturandos atq; adeo sanandos Carbunculos adhibetur, si Herba viridis trita imponatur, aut decoctio ejus in Vino bibatur. 2. Morecottus de medic: simpl: Herba Succisæ decoctio cum radice in Vino pota, resistit Pesti. 3. Weinrichius in Homil: 3. super 91. Ps: Radix Succisæ utilis est contra Pestem & alia Venena. 4. Matthioli: comm: in lib: 2. Diosc: c. 174. Morsus Diaboli radix per se estur, aut ejus decocti vinum utiliter bibitur ad auram Pestilentem arcendam: item herba si viridis trita Carbunculis Pestiferis imponatur, presentaneo remedio (ut ajunt) eos sanat, aut si vinum, in quo decocta fuerit, bibatur. 5. Crato in libel: de Peste. Laudantur ab omnibus peritis Medicis ad im-

R 3

ponen-

ponendum Carbunculis 3. ista Herba: Morsus Diaboli, Scabiosa & Consolida major. 6. Palmarius cap: 18. Morsus Diaboli Pesti adversatur, quocumq; modo usurpatur. Herba & radix siccari, Antidotisq; miseri solent. 7. Lonicerus cap: 161. Parte 2. sui Herbar: Radix Succisa Autumnus collecta, adversatur veneno Pestilentiali. 8. Tabernaemontanus, lib: 1. Sect: 5. cap: 15. Si radix hujus herba dissecetur in orbiculos, eorumq; decem vel plures Vino imponantur, & de hoc jejune haustus bibatur, praestat à Peste. 9. Kentmanus Parte 2. sui Regim: de Peste. Radix, flores ac folia Succisa contusa & Buboni Pestilentiali imposita, extrahunt omne Venenum, & ulcus consolidant. 10. Schwenckfeldius lib: 1. Catal: Morsus Diaboli adversus ictus virulentorum, Venena, & Pestilentes morbos, non minus, quam Scabiosa efficax. Praesentaneum remedium ad maturandos Carbunculos, herba recens imposita & ex Vino pota. 10. Gebelcoverus in Jatro Wittenberg: parte 3. Si quis cochlearia duo vel tria mansumperit Vini, in quo radix Morsus Diaboli macerata fuerit, eo die ab hac contagiosa lue immunis erit.

XVII. ROSMARINUS.

1. Ruellius de nat. Stirp: lib: 3. cap. 50 Rosmarinus crematus, tutam praestat in Peste domum, nidore suo, improbam namq; Aeris diluit pernitiem. 2. Arnoldus Villanovanus: Si Arteria brachiorum & temporum intingantur Vino ex Rosmarino, illico vires Cerebro & Cordi communicant, & perinde aura contagiosa & Pestilenti morbo valde occurrunt, partes illas principes adversus hujusmo.

jusmodi Luem armando & custodiendo. 3. Fuchsius de Hist: Stirp: cap: 182. Recentiores tradunt, etiam prestare domum in Peste hanc Plantam crematam, & nidore suo Aeris pernitiem discutere. 4. Palmarius lib: de febr: Pestil cap: 18. Rosmarinus seu Libanotis incensa, suffitu tuam domum à Peste prestare creditur &c.

XIIX. ACETOSA.

1. Montagnana in Consil: med: Scio ego, quod si ager bibat manè ziii Succi Acetosa cum zj Aqua Ros: esse singulare remedium in febre Pestilenti. 2. Vallesius tract: de Epidem: cap 9. Remedium est adversus Pestem preservativum, si quis sumat unum Bolum de Acetosa manè, & alium vespèri. 3. Marsilius Ficinus in Epidem: c: 6. Acetosa in Peste non pratermittenda, est enim virtus ejus singularis. 4. Mizaldus in Horto Med: Acetosa mirabilem habet energiam adversus Luem Pestiferam, si aceto macerata, matutinis sumatur boris, felici experimento probatum remedium. 5. Anton: Guecnerius in lib: de Peste. Acetosa mirabilem habet virtutem adversus Pestem, sicut ego accepi à fide digno quodam, apud quem sapiente Peste quavis, nullus unquam locum mutavit, adjutus presidio hujus Planta. Cujus bolum, ante prandium & cenam die qualibet ex domesticis unusquisq; sumebat, & si deesset ejus copia, pulverem ex ea ressecatam in Vino albo presumebat, utebaturque nonnunquam Pill: Russi, ex quo nullus domesticorum ejus unquam Peste correptus fuit. 6. Ulitadius in Tractat:

de Epi-

de Epidemia: *Acetosa* singularem vim habet contra Pestem, præcipue si addatur *Iberiaca*. 7. Joubertus in Tract: de Peste, cap: 19. *Acetosa folia* in aqua & *Aceto* prius mersa & pro jentaculo devorata, summum adversus Pestem remedium esse, plarig. adfirmant. 8. Franciscus Valleriola cap: 2. Adpend: locor: comm: *Acetosa folia*, *Aceto* prainfusa, medicinam faciunt omnes laudant in Pestis preservatione. 9. Joan: Renodæus lib: 1. Dispens: Sect: 5. cap: 11. *Acetosa* Cor recreat, putredinem arcet, refrigerat, & aqua ex eâ destillata febribus Pestilentibus confert. 10. Eustach: Rudius lib: 3. Pract: cap: 30. *Acetosam* quoq. inter alia simplicia, quæ Pestiferis febribus resistunt, recenset, eamq. commendat. 11. Schvvenckfeldius lib: 1. Stirp: Siles: *Acetosa biliosis* & Pestilentibus febribus adversatur. 12. Balthasarus Pisanellus lib: de eleculent: ac potul: facult: *Acetosa* febribus Pestilentibus imprimis utilis, sicim enim tollit ac putredini resistit. 13. Quercetanus in Diætet: sect: 3 cap: 3. *Acetosa* omnibus resistit putrefactionibus, ac idcirco febribus confert Pestiferis. 14. Kentmanus in Regim: Pestis. *Folia Acetose* pulverisat a pondere 3i manè & Vesper. cum pauxillo *Sacchari* permista, utiliter contra Pestem sumuntur, æstate quidem cum Aqua appropriata, hyeme verò cum Vino. 15. Keglerns in regimine de Peste. *Acetosa* 6. vel 7. folia viridia jejuno stomacho comesta, probati remedii loco habentur adversus Pestiferam infectionem. 16. Joh: Pickerus in Hermete redivo Sect: 3: c. 10. *Acetosa* aliquot folia in aqua & aceto prius mersa, & pro jentaculo sumpta, a Peste præservant.

XIX. VALERIANA.

1. Castor Dürandes in suo Herbar. *Rad. Valeriana contusa, & cum vino sumpta, abigit Pestilentem contagionem.* 2. Henricus à Braa in Catal: *Decoctum rad: Valer: cum vino aut cerevisia tenui bibitum valet contra Pestem.* 3. Matthiæus comm: in lib. 5. Diosc. *Valeriana seu Phu præstat ad Pestilentiam, non modò haustum, sed etiam olfactum.* 4. Ioh. Bokel. in tride Peste. *Kadix Phu vel odorata, vel pulverisata cum vino data, proleto inde sudore, venenum Pestilens à Corde longè dispellit.* 5. Lonicerus parte 2. Herbar. cap. 120. *Radix Valer: in potu exhibitæ, vel odorata, virus pestilens infringit, Aerisq; malignæ infectioni resistit.* 6. Hieron: Tragus in Hist: Stirp. *Valeriana radix, tempore Pestis pota, contra Aeris intemperiem utilis.* 7. Schnellenbergius, cap. 18. de Herbis antipestif. *Valeriana radix resistit omnibus virulentis odoribus, & Aeri infecto, idcirco communis ejus usus est tempore Pestis, gestata enim in manibus frequenterq; odorata, præservat hominem ab Aere pestilenti.* 8. Tabernæmontanus lib: 1. Sect. 5. cap. 16. *Radix Valer. valet contra Pestem, atq; in compositionem Theriacæ recipitur.* 9. Petrus Sibyllenus in lib. de Peste. *Radix Valeriane super Pectore gestata, Cor., ut experientia testatur, specificâ suâ virtute contra Veneni Pestiferi impetum tuetur ac defendit.* 10. Caspar Schvvenckfeld lib. 2. Catal. Stirp. *Valeriana miscetur Antidotis, quod venenatis bestiis ac Pesti resistant.* 11. Mercurialis: *Valeriane radix nobile præservativum habetur, ad Pestis malignitatem profligandam.*

XX. CHELIDONIUM.

1. Tabernæmontanus lib: 1. Sect: 2. cap: 2. Chelidonii insignes vires sunt, resistendi veneno Pestifero. 2. Paræus lib: de Peste. Sunt qui Chelidonii majoris & Malvarum succum, cum Aceti ℥iij expressum, & ℥i Olci Nucum bibunt, mox enim à multà deambulatione venter sursum ac deorsum laxatur, & sic liberantur. 3. Palmarius cap: 18. de Pest: febr: Succus rad: Chelidonii majoris ex Vino albo, & Aceti Rosar. momento expressus, nonnullis presentaneum auxilium in Peste attulit, & virus sudore foras expulit. 4. Lonicerus parte 2. Herb: cap: 201. Manipulus Chelidonii majoris purgatus, in Rosaceo Aceto justà quantitate decoctus & colatus, additâ ℥i℥ Theriaca, contrà Pestem efficacissimum est, ac multorum experientiâ comprobatum remedium. 5. Crato à Crafftheim de Peste. Radix Chelidon: coquatur in aqua & Aceto, Hyeme verò in vino, & de eo bibatur, quamdiù curatione infecti hâc lue indigent. Idem: Commendatur Chelidonium inter efficaces herbas ad Pestem. 6. Tragus lib: 1. Hister: Stirp: Majoris Chelidonii radix purgata, & in sextario Acetirof: cocta, ita ut deinceps, percoletur, decoctoquè adjiciatur Theriaca ℥i℥, cyathiquè vulgaris mensura exhibita, correptos, à Peste (atque testante id certâ experientiâ) liberabit, si, postquam biberunt, in lectum ad sudorem se composuerint. 7. Castor Durandes in Herb: Chelidonium majus in Acetirof: coctum, & cum ℥i Theriaca sumptum, Pestem abigit. 8. Schvvenckfeldt lib: 1. Catal: Radix Chelidon: aceto

cocta,

cocta, adversus Pestem bibitur. 9. Anonymus in lib: msc: Chelidonii majoris Mij cum herba & radice coque in Aceti opt: Visiijß-super prunas in ollâ vitreatâ cum operculo, cujus ore sint munitæ luto per sesquiboram. Deinde colatum Acetum in phialâ vitreâ repone Cujus cochlearia 3. plena dabis Peste correpto, & si revomueris, iterum da, & sudorem præcipe.

XXI. CÆPA.

1. Michael Mercatus in lib: de Peste. Cape Succo Cape ʒi, Mellis ʒij Aceti Vini ʒiij fiat Mixtura, quæ detur egro benè coperto ut sudet, expellitur omne Venenum. 2. Guenierius de Peste diff: 2. cap: 3. Capa cum lacte sive Butyro comesta, mirabiliter confert in Peste. 3. Paræus lib: 21. Licet crassiorem Capam excavatam, Theriacq; ʒß & Aceto impletam sub cineribus coquere, dein exprimere expressumq; succum cum aqua Oxalidiâ, Carduib: aut aliâ quavis aquâ Cardiacâ, Vinoquè generoso diluere, & egro propinare ad Sudorem in Peste proliciendum, & Venenum debellandum. 4. Marsilius in Epidem: cap: 9. Succum Caparum albarum quidam cum Aceto contra Pestem exhibent. 5. Ulstadius in Tract: de Epidem: Tradit Avicenna, quod si quis Cape crudum, ex lacte comedat tempore matutino jejune, cum totâ die ab Epidemiâ, certissimè præservari. Sunt qui assata 2. vel 3. Cape & excorticata in Acetum ponunt, & ita jejuno stomacho comedunt. 6. Tragus lib: 2.

de Plant. *Qui opera exercent, manè Capam crudam cum Sale & Pane, Theriaca loco eſitare ſolent adverſus Aerem infectum, perſuadentes ſibi, eo die tutos à Peſtilenti Lue fore, qui hoc remedio uſi fuerint, nec illos ſpes fallit, ſiquidem experienciâ conſtat, adverſus intemperiem Aeris, ut nihil vulgatiuſ, itâ nec efficaciuſ quidquam hæc Theriacâ reperiri.* 7. Lonicerus parte 2. Herbar. cap: 208. *Operarii & laboribus adſueti, manè cum Sale & pane, adverſus Aerem infectum, non exiguo remedio, ut experienciâ id ipſum oſtendit capis veſcuntur.* 8. Roſcellus in ſecret: *Arcanum Peſtis habetur, Succum Caparum expreſſum exhibere in potu, reliquam verò Caparum pulpam Tumoribus Peſtiferis imponere.* 9. Alex: Pedemontan: in lib: Secret. *Sumito Capam unam, quæ cum per medium incifa, excavata, & optimâ Ther: impleta fuerit, coquatur ſub cineribus, linteo madoſacto, deindè auferatur, & Succus exprimatur, de quo ſumat æger, coſcleare unum, & ſtatim perſanabitur, magma verò Buboni adponatur.* 10. Mizaldus in Centur: *Aperitur & excavatur Capa alba, eâ parte, quâ radices ſpargit, præſtantiq. Theriacâ, ſucco Citri ſubactâ, infarcitur, & ocluſo foraminis oſtiolo, ipſa met particula, quæ deraſa fuit, papyro, vel chartâ Pergamenâ involvitur & deligatur, tum demum ſub calidis cineribus tantisper coquenda ſepelitur, donec probè emollita fuerit, ut cremor ab expreſſione ſtillans excipi poſſit, ſanè quàm utiliſ his qui Peſte laborant, ſed illic eos ſudare oportet.* 11. Andreas Libavius Tomor. Syntagm. Arcan. Alch. lib. 8. cap 8. *Capè aſſantur ſub cineribus vel in Sartagine, deindè ſuccus expreſſus, Peſte correptis datur.*

12. Taber:

12. Tabernæmont. lib. 3. Sect. 3. cap. 47. *Succus Caparum inprimis prodest iis, qui Pestiferà lue infecti sunt.*
 13. Matthiolus quoq. ipsum Caparum succum expressum, Peste laborantibus propinare minimè verètur. 14. Crato lib. de Peste. Capam coctam infunde Aceto vel vino Granat. & Syr. Acetos. Citri an. Ziss, exprimatur succus, & cum aqua Tormentil. detur pro eliciendo Sudore in Peste, materia verò seu substantia ipsius Cape, emplastrum modò, calida adponatur Buboni. 15. Andernacus & Roscel. Capa excavata, & Theriacà impleta, Tumorem extrahit Pestilentem, præsertim si Aceti paulum addatur. 16. Evangelista Quatrambus in Tract: de Peste cap. 6. Alii succo Caparum manè & vesperi circa emunctoria se illinunt, ut à contagio Pestifero immunes degant. 17. Hippol. Guarionius Parte 2. de præcaut. Pestis. quæst. seu probl.
 14. Scias, inter omnia Topica quæ insurpantur ad maturationem Bubonum pestiferorum, vix ullum præstantius reperiri Capà affatà. 18. Paræus lib: de Peste. Capam magnam excava, imple Theriacà cum foliis Ruta, deinde coque sub cineribus calidis postea contunde cum paucò fermento & axungia suillà, & imponatur calidum Abscessui, mutetur & substituatur aliud novum singulis 6. horis. 19. Bened. Victor. Faventinus, lib. 2. medicar. Empir. cap: 21. Accipe Cape unum scissum secundum latitudinem, per medium, deinde unam medietatem lines cum Ther: opt: & Apostemati adpones & optimum videbis experimentum, in attractione materiæ pestilentis ad extrà &c. 20. Petrus Bayrus in Tract: de Peste. Cape unum grossum perforabis in medio, foramen repleatur Theriacà, dein

coquatur sub cineribus ignitis, & pista, & adplica super Bubonem Pestilentem. 21. Forestus lib: 6. de Febrib: Cb: 20. Chirurgus quidam Bubonibus Pestilentialibus adplicabat Capas coctas & contritas cum Sinapi albo recenter molite. Quod si Sinapi album deesset, ejus loco sumebat Theriacam, & cum Capis contundebat & miscebat, nequē alio attractivo medicamento utebatur, quo remedio subindē intra 3. dies Bubo maturabatur. 22. Bartholomæus Hubnerus in Diaret: lib: 3. cap: 37. Capa contusa in mortario, ac Theriaca permista, utilissimum prabet Emplastrum in maturandis Bubonibus. 23. Cornelius Agrippa in Antid: contra Pestem, parte 2. operum suorum. Capas excavatas, imple Theriacā, & coque sub cineribus, coctas & contusas Emplastri modo, cum pulv: Dipt: & Tormentil: impone Abscessui, est enim tu- ziss: remedium, venenum eliciens ac perimens. 24. Achilles Gassarus in suo Tract: de Peste, laudat etiam Cataplasma ex Capis & Theriaca contusis, Bubonibus adhibitum.

XXII. CHAMÆLEON.

1. Joachimus Schillerus in lib. de Peste Britan: Inter reliqua, quæ nos tuentur arma, clypeosq:, quibus veteres malo huic, Pesti scilicet adversum fuisse video, sunt præcipuē Chamæleon & Angelica. 2. Lonicerus parte 2. Herbar: cap: 23. Radix Chamæleontis trita, & zi pondere cum Vino pota, Pesti salutiferum medicamentum existit. 3. Tragus lib: 2. Hist: Plantar: Chamæleontis albi radix in pulv: redacta, ac zi pondere ex vino sumpta,

sumpta, Pesti adversatur, quo nomine pecori, potissimum
 autem Suiibus nonnulli hanc radicem exhibent, persua-
 dentes sibi hoc pacto, jumenta & Sues à feda ac Pestilenti
 hac lue conservari posse. 4. Andernacus: Chameleontis,
 vulgò Carline radix, in Peste, magnam fert opem.
 5. Thomas Jordanus, Tract: 3. de Peste phænomenon:
 Radix Chamel: in pulverem trita, vel Cordialibus aquis
 decocta & hausta, securos à Peste reddit. 6. Amatus
 Lusitanus comm: in Diosc: Chameleon albus, Italis
 Carlina, quod vulgus credat, herbam hanc olim Carolo
 Regi magno ad fugandam exercitus sui Pestem, ab Ange-
 lo demonstratam fuisse, tamquam Antidotum omnium
 prestantissimum. Quo argumento freti vulgares, quam-
 plurimi ad arcendam Pestem, hujus Plantæ radices, mi-
 rā laudibus commendant. 7. Matthiolus comm: in
 lib: 3. Diosc: Chameleontis albi radicem vulgus ma-
 gnificat adversus Pestis contagia, si quotidie & propine-
 cur. 8. Gastror Durandes in Herb: Radix Carlina
 & cum Vino sumpta, valet contrā Pestem. 9. More-
 leottus de Simpl: medic: Radix Carlina pulv: & &
 sumpta, resistit Pesti. Tercio Caroli Magni exercitum
 liberatum fuisse hac radice, à Pestifero contagio. 10. Fuch-
 sius cap: 340. de Stirp: Recentiores Rad: Chamele-
 ontis pondere & in Vino sumptam, contrā Pestis conta-
 gia prodesse tradunt. 11. Casparus Schwenckfeldius
 lib: 1. Catal: Stirp: Chameleon Venenis omnibus resi-
 sit, & Pestifera contagia arcet. 12. Fumanellus quoq;
 lib: de Peste cap: 5. hanc radicem inter Antidota Pestis
 reponit.

XXIII. ARON.

1. Iohan. Bruerynus Dipnosophiæ lib. 8. cap. 6. Dicunt, *Ariesum* salutare esse in cibis tempore Pestis.
2. Tarquinius Ocyorus, cap. 2. de Herb. antipest: *Aron* propter insignes virtutes, quas habet contra Pestem, miraculum natura adpellat.
3. Fumanellus lib: de Peste cap. 15. *Ari* radix in Peste salutaris est, in cibo sumpta.
4. Plinius lib. 24. c. 16. tradit, Radicem *Ari* in cibis usurpatam, tempore gliscentis contagii admodum esse salutare.
5. Lonicerus parte 2. Herbar. cap. 268. Folia *Ari* viridia, si ullum aliud ad ulcera Pestis sananda sunt efficacissima.
6. Tragus lib. 2. de Stirp. Radix *Ari*, maxime macinata habentis folia, siue sicca, siue recens tusa, ac 3 pondere sumpta, remedium est præstantiss: ac minimè fallax adversus Pestis Venenum.
7. Fuchsius cap. 22. Hist. Stirp. ex Plinio. Dicunt & *Arum* salutare esse in cibis.
8. Georg. Agricola lib. de Peste. *Aron* in Peste salutare esse, in cibis sumptum, aliquos dixisse, Plinius litteris prodidit.
9. Ioh. Kentmanus parte 2. sui Regim. de Peste. Radix & folia *Aronis* contusa imponantur Buboni Pestilenti, & attrahent Venenum, Apostemaq; rumpent.

XXIV. ARISTOLOCHIA.

1. Bernh: Cronēburgius de Peste. Inter Pestis Alexipharmaca numeratur quoq; *Aristol: rotunda*.
2. Joan: Vochs Tract: 1. de Peste cap: 14. Pulveris *Aristol: rot: robusto* 3ii vel 3i. Puero 3i ex Cerevisiâ calidâ propinato, purgat à præcordiis, & resistit Putredini sicut Myrrba.
3. Petrus Apponeasis cap: 4. de remed: Venenor: sextum

locum

locum tribuit *Aristolochia* inter principales herbas, contra
Venena excellenter valentes. 4. *Tragus* lib. 2. de Plant:
Aristol: vulg. radicem in pulv: redactam, adversus Vene-
 num ac Pestilentiam ex Vino bibendam exhibent. 5. Tar-
 quinius Oeyorus cap. 12. de herbis antipestif: *Radix*
Aristol: cocta in Vino, & de hoc manè 3. aut 4. cochlearia
 sumpta, præservat à putrido Aere ac Venenosà infectione.
 6. *Jobus Fincelius*, in tract: de curà Pestis. Qui Peste
 infectus est, sumat cochlear unum Aceti, in quo per aliquot
 dies infusa sint folia & radix *Aristol:* & inde ad sudorem
 se componat, Experimentum egregium est in quampluri-
 mis probatum. 7. *Augenius* lib. de Peste 3. cap. 10. Pul-
 vis *Aristol:* utriusq. mixtus cum succo Acetose purificato,
 perquam utilis erit in Peste. 8. *Palmarius* in lib: de
 Pestil: febre: cap. 18. *Aristolochie* radix incidit & atte-
 nuat, Pestilentibus febribus accommodatissima est. 9. *Pet-*
rus Sibyllenus de Peste. *Aristolochia* radice 3i pro a-
 dultis sumpta, à præcordiis & spiritalibus membris purgat,
 resistit putredini, & contra Pestis venenum præsens est me-
 dicina.

XXV. IMPERATORIA.

1. *Cunradus Kunrad* 2. parte Medul: destill:
 Tract: 12. *Radix Imperatoria* adversatur infectioni ae-
 ris, & curat tuem Pestilentem. 2. *Matthiolus* comm:
 in lib: 3. Dioscor: cap. 65. *Radix Imperat:* Epidemii mor-
 bis opem præstat. 3. *Crato* in tract: de Peste. *Ostrutium*
 seu *Imperat:* valet ad præservandum à Peste. 4. *Thurn-*
heiferus lib: 1. Histor: Plant: cap: 1. Quidam Scriptorum

T

recen-

recentium prodidère, Succum radices, & sem. Imperatoria, intoxicatis Pestis contagiis, Aerisq; balitib; venenatis quibuscumq; optimum esse Antidotum. 5. Joh: Kentmannus in Regim: suo Pestil: Radix Imperat: ore detenta ac masticata, prastantiss: est remedium contra Venena omnia, inprimis verò ejus usus commendatur tempore grassantis Pestilentie. 6. Tarquinius Schnellenb: cap: 11. Si de radice Imperator: duo vel tria frustula manè cum Sale edantur, confortant Ventrículum frigidum, & ab aere Pestilenti præservant. 7. Tabernæmont: cap: 13. Sect: 3. lib: 1. Si 3ß hujus radices cum 3i Theriaca, & Aqua Imperat: 3j calidè sumatur, ita ut sudorem pellat, omne Venenum Pestilens potenter discutit atq; ejicit. 8. Fuchsius de Stirp: cap: 294. Hæc herba ejusq; radix adversatur unice Venenis, itemq; Pestis populariter grassantis contagia arcet. 9. Keglerus in Regim: de Peste. Imperat: radix manè cum Sale comesta, optimum est Pestis præservativum, confortat quoq; stomachum naturà frigidiorē.

XXVI. BETONICA.

1. Alexander Bened: in Pract: Alii Betonicam summis laudibus effèrunt ad Pestem ex Vino, vel sicca pulverem, violentiam enim morbi ad exteriora pellit. 2. Henricus Dobbin de Peste. Betonica valeat contra Pestem & omnia Venena. Si quis tempore Pestis pulverem fol: Beton: ex vino sæpius adsumpserit, Pestilens virus per urinam expurgabit. 3. Caspar Keglerus in tractat: de Peste. Folia Beton: pulv: saccharoquè admixta, & 3i

Trages:

Tragea instar manè comesta, vel folia aliquot recentia, masticata, maximè præservant à Peste. 4. Tarquinius Ocyorus cap: 4. de herbiantipestit: Si quis se præservare velit à Pestilentis aeris contagio, is manè jejuno stomacho sumat pulverem Betonica cum Vino, aut cum Aq: Beton: Res est experta, & multorum testimoniis comprobata, præcipuè autem Johannis Pistorii experimentis observata. 5. Savanorola in Pract: Betonica mirabiliter valet in putrefactione Aeris, & venenositati resistit. 6. Manardus in Epist: Portata item prosunt folia Beton: 7. Fuchsius in Stirp: hitor: cap: 134. Radix Beton: altis contra Pestis contagia utilem esse tradunt. Et Succus ejus Pestis arcet contagia, atquè etiam haustus, si jam morbus invasit, liberat. 8. Georgius Agricola libro 2. de Peste. Succus Beton: bortenſis perutilis est Pestilentie, bibitus ʒij pondere. 9. Fumanelius libel: de Peste cap: 5. Succus Beton: epotus, etiam si jam Pestis invaserit, liberat. 10. Palmarius cap: 18. de Pest: feb: Folia Beton: pulver: & ex Vino sumpta, rabidorum animalium morſibus, & Venenatorum ictibus, magno sunt adjumento, & à Venenis liberant, & contra Pestem non parum laudis obtineant.

XXVII. CALENDULA.

1. Pamphilus Florenbenus in coll: de Febr: ex Savanorola: Exhibent nonnulli succum herbe, quam Calendula vocant, statim in principio Pestis, calidum,

usq; ad 3iij, mox agrum cooperiunt, ut sudet; deindè laborantem reficiunt, adseruntq; hoc medicamine curari posse Pestem. 2. Morecottus de Simpl: med: Conserva florum Calendula, contra Pestem & corruptum Aerem prodest. 3. Goclenius in Loimograph: Experimento didici Calendula succum, materiam venenatam ad glandulas trudere, sudorem ciendo. Idem ibid: circa finem Libri: Succus Calendula in primo statim initio exhibetur, mirabiles in provocando sudore prodit vires. 4. Jatrion Wirttembergicam Parte 3. Ex floribus Calend: exprime succum huncq; jejuno da bibendum, præservat à Peste. 5. Georg: Agricola lib: 2. de Peste. Succus Calendula per se utilis est Pestilentia. 6. Palmarius cap: 18. Flores Calend: conditi, non paucos Pestilentis aeris contagione liberasse traduntur. 7. Thomas Erastus, Epist: medic: 24. Nihil magis hætenus profuisse in Peste, qua in viciniâ grassata est, intelligere potui, Succo Calendula, mox à principio exhibito. 8. Mindererus de Peste, cap: 15. Succus Calend: 3ij Vel iij pondere, saluari plane effectum sudaturis porrigitur.

XXIIX. BACCÆ JUNIPERI.

1. Paracelsus in Tract: de Peste. Bacca Junip: matura tundantur in mortario Pulvis instar, coquantur in aq: fontanâ vel in Vino, semper agitando, usq; dum satis videbitur, & per lineos Saccos densos Succus exprimatursub pralo, melius tamen fuerit, non addere vinum neq; aquam, si modo recentes succiq; plena sint Bacca. Succus hic pestea coletur per pannum mundum, igneq; lento rursum exco.

excoquatur ad justam spissitudinem. Inter coquendum, agitandum est assidue, ne sapiat adustionem, neve efferveat, postmodum aromaticis condiendum est, alioquin nequit perdurare. Dosis est adultis, cochlear unum, junioribus vero dimidium cum vino. Aeri Pestifero plurimum resistit, est enim valde preservativum. 2. Petrus Droettus de Peste. Juniperus & ejus Bacca, ignibus injecta, suavem spirant odorem, tempore Pestis. 3. Lubertus à Braa. Baccarum Juniperi magnus est usus ad Pestem seu preservandam seu curandam, seuè intrinsecus per se sola, vel aliis admista sumantur, sive extrinsecus in suffumigiis usurpentur. 4. Bernh: Cronenburgius. Juniperi grana aceto macerata, manducentur adversus Aeris infectionem tempore Pestis. 5. Gerard: Bergensis in lib: de Peste, præserv: Si tempore Pestis, foras eundum erit, in ore teneantur ac masticentur Grana Junip: aceto Rosacco macerata. 6. Fracastorius, de contag: lib: 3. cap: 7. Juniperi grana in ore versantur, quo Aer inspiratus, sincerior ingrediatur. 7. Marsilius in Epidem: Tam ipsa folia Junip: quam eorum succus ex vino bibitur contra Pestiferam infectionem. 8. Tragus lib: 3. Hist: Plant: Bacca Juniperi, singulari apud Germanos remedio, ad grassantia Pestis contagia usurpantur. 9. Gerardus Dorneus in Pract: Theophr: Nobile preservativum Pestis est succus Bacc: Juniperi per coctionem nonnihil inspissatus, cuius dosis est cochlear unum pro adultis. 10. Manardus lib: 5. Epist: 3. Summè conferret, sic cantuari, in quibus Vinum conservandum, forent ex ligno Juniperi. 11. Ruellius lib: 1. de nat: Stirp: cap: 90. Juniperus, cum virens

præsertim ignibus dicatur, crepitat, & non injucundum
 fumum exspuit, qui odoris suavitate, grassantia Pestis con-
 tagia depellit, & sed viorem eluit pernitiem. 12. Tarquini-
 us Ocyorus cap: 20. de herbis antipeltis: Grana Juniperi
 jejune comesta, præservant hominem ab Aeri infecto
 & corrupto. 13. Tabernæmontanus lib: 3. Sect: 2. c. 10.
 Bacca Juniperi frequenter maslicata, Pestis tempore, abi-
 gunt contagium perniciosum, Aerisq; infectioni resistunt.
 14. Castor Durandes: Bacca Juniperi in aceto macerata
 ac maslicata, venenatam ac pestilentem auram pellunt.
 15. Kunradus in Parte 1. Medoll: destill: Tract: 20.
 Insigne Pestis præservativum est, si Grana Juniperi per
 noctem in aceto Vini macerata, rursusq; exsiccata, ad sex
 vel 7. mane deglutiantur, arcet enim omnem malignam
 aeris qualitatem. 16. Schwenckeldius lib: 1. Catal:
 Stirp: Bacca hæc contra febres Pestil: efficacissime bibun-
 tur. Lignum quoq; ejus accensum suavissime olet, aerem
 purgat, Pestis tempore, & Serpentes fugat. 17. Palma-
 rius cap: 18. de feb: Pestil: Bacca Juniperi occultâ
 proprietate, adversus omnia venena præstantes habentur,
 præsertim verò adversus Pestis injuriam. Ea itaque
 grassante, hæc & intro sumi cum Aqua Carduib:
 vel vino albo, & ad Suffitus usurpari solent, & aliis
 Antidotis misceri. 18. Mizaldus in adpend: Centu-
 riar: Quidam Peste laborans, Electuario e Granis
 Juniperi liberatus est. 19. Eusebius Wildeck in Re-
 gini: suo. Bacc: Juniperi 15. vel 20. mane devorata, opti-
 mē à Peste præservant.

XXIX. GENTIANA.

1. Fracastor: in lib: de Contag: *Gentiane radix in ore versetur, quo Aer, qui inspiratur, sincerior ingreditur.* 2. Palmarius cap: 18. loco antè cit: *Nos Gentiane radicem, adversus Pestilentium febrium contagia, utilissimam exploravimus, summâ enim amaritudine putredinem coercet, & noxios ichores siccando absorbet.* 3. Lonicerus parte 2. Herbar: cap. 130. *Radix Gentiane usurpatur contra Pestem aliâque venena.* 4. Crato de Peste. *Inter Alexipharmaca Pestis numeratur quoq; Gentiana.* 5. Tragus lib 1. Histor: Plantar: *Gentiana, Theriaca Germanorum est, & sunt nonnulli, qui eam adjunctis Lauri Baccis, & aliis quibusdam radicibus, melle conditam, pro Theriaca vendunt, & pro eâ utiliter usurpant.* 6. Henricus Dobbin de Peste. *Quia magnis laudibus efferuntur radices Gentiane contra Pestem, masticari & in ore contineri debent.* 7. Schnellenbergius cap: 8. de herb: antipeltif: *Radix Gentiana pulveris: & ʒi pondere cum sol. Ruta & Zingib: in Vino sumpta, probatum est remedium contra Pestem. Item: Radix Gentian: per noctem aceto macerata, & manè frustulum ejus masticatum, præservat à maligna Aeris infectione.* 8. Tabernæmontanus libro 2. Sect: 10. cap: 11. *Succus Gentiane præstans medicina censetur contra Pestem & venena alia.* 9. Idem testatur etiam Matthiolus, comm: in lib: 3. Diosc: cap: 3. *Et Castor Durand: in Herbar:* 10. Schvvenckfeldius lib: 1. Catal: Stirp:

Contra.

Contra Pestis contagia, Gentiana Antidotis additur. 11. Georg: Garnerus in Epit. libri de Peste cap: 18. Praeservandus à Peste, sumat Succi Gentiane depurati ꝛi cum pauxillo Vini ꝛi ebibat calidè. 12. Caspar Keglerus in Regim: suo de Peste. Gentiana pulv: ꝛi cum pauxillo Zingiberis ꝛi fol: Ruta sic: manè in vino calido sumpta, probatum alexipharmacum habetur contra Pestem. 13. Christoph: Hornius in Dial: de Auro Med: Gentiana maligna Pestis putredini resistit.

XXX. SCORZONERA.

1. Raimundus Mindererus lib: de Peste cap: 15. *Inter alia simplicia, Pestilentia resistentia, Scorzoneram quoq; recenset, cuius ꝛi ex vino vel aceto, aut alio liquore convenienti potata, Veneni vim dissipat, frangit, ac per sudorem ejicit.* 2. Matthiolus comm: in lib: 2. Diosc: cap: 137. *Scorzonera foliorum aut radicis Succus, praesentaneo remedio datur potandus ad quoscumq; Pestiferos morbos. Item: Radix devorata quotidie Pestilentialia contagia arcet.* 3. Michael Mercatus in lib: de Peste insigniter quoq; hanc Radicem commendat adversus Pestilentiam. 4. Castor Durandes: *Succus ex foliis ꝛi rad: extractus insignem habet vim à Peste praeservandi intro sumptus.* 5. Tabernaemont: lib: 2. sect: 6. cap: ult: *Scorzonera resistit omni Veneno ac Pesti.* 6. Schvvenckfeldius lib: 2. Catal: Stirp: *Succus fol: ꝛi rad: Scorzonera potandus datur praesentaneo remedio ad quoscumq; morbos Pestilentes.* 7. Joh: Bokelius in Regim: suo Pestil: parte 1. cap: 17. *Succus Scorzon: è radice ꝛi herba expressus, ꝛi cum pau-*

xillo

xillo vini, vel Aquæ Carduib: sumptus, per sudorem Venenum Pestilens è corpore exigit. 8. Lonicerus parte 2. Herbar: cap: 415. Radix Scorzonera condita præservat hominem ab omni malignâ infectione Aeris.

XXXI. GALEGA.

1. Eustachius Rudius, lib: 3. Pract: suæ cap: 30. Succus Galegæ seu Ruta Capraria, si pondere 3ß cum aliquâ portione Succu Citri propinetur, mirificè prodest in febre Pestilenti. 2. Lonicerus parte 2. Herbar: cap 357. Galega non immeritò inter herbas antipestiferas recensetur, cum singulari polleat virtute, Veneno Pestilentiali resistendi. 3. Petrus Salius in lib: de Febr. Pestil. cap. 23. Succus Galegæ depuratus in hoc casu valdè prodesse potest, & mirum prodit effectum. 4. Matthiolus comm: in lib. 4. Dioscor. cap. 136. Galegam nonnulli magnificiunt adversus Pestem & lethalia medicamenta, verum etiam contra ferarum omnium, quæ dentibus aut aculeo Venenum emittunt, tum morsus, tum ictus, in quem usum, succum hujus herba bibendum præbent. 5. Henricus à Braa. Anno 1576 cum per totam fermè Lombardiam, Pestis sævissimè grassaretur; multi passim hac lue correpti convalescere dicuntur, succo Galegæ cum Aceto & Aquâ Carduib: & modico Theriaca hausto, aut ejus decocto ex Vino calidè sumpto, corporeq; postea ad sudorem coniecto. 6. Goclenius in Loomographia. Fallopius adfirmat, Succum Galegæ materiam venenatam ad glandulas trudere, & nullum eo posse certiùs, aptius ac presentius remedium offerri, cum Natura eodè venenum transmittere capit.

7. Fumanellus lib: de Peste cap: 5. *Adferunt Galega succum jejune potum, vel ejus rad: decoctum, vel herbam, comestam, vel liquorem stillat: sumentes, à Pestilenti febre arcere, & tali febre adfectos sanare.* 8. Tabernamont: lib: 1. Sect: 4. cap: 34. *Galega una est præstantissimarum medicinarum contra Venena, inprimis verò contra Pestem, quia multi tempore grassantis hujus contagii, usu illius herbe à malignâ infectione se tutos præstitere, in cibo & potu eam sumentes.* 9. Augenius lib: 3. de Peste cap: 11. *Galega magnam vim contra Pestem habere creditur, quâ multi præservati sunt: Alii eam quotidie in Acetario comedunt, alii cibis incoquunt, ejusq; decoctum bibunt, alii succum eliciunt, & cum vino bibunt, exhibentes ejus ʒiij.* 10. Castor Durandes in Herbar: *Galega br: dio carnis incocta, & indies usurpata, Pestem resistit. Idem præstat Succus ejus cum Vino potus.* 11. Mindere-ras de Peste cap: 15. *Ruta Capraria seu Galega, quoquo modo exhibita Pesti conducit. Hujus enim succo cum Aceto, Aquâ Carduib: & modico Theriaca bausso, aut decocto ejus poto, corpore abhinc ad sudorem composito, complures in Lombardicâ Peste mortem evasisse traduntur.* 12. Quercetanus lib: 2. de Peste cap: 3. *Rutam Caprariam, à paucis annis, specificâ quâdam proprietate Pesti ad-versari percepimus.* 13. Libavius lib: 2. Batrachior: in schol: ad cap: 19. *Galega Aspidum, Pestisq; punctularis virulentiam expugnat.* 14. Commendatur & hæc herba ab Evangelistâ Quattrambo in Tract: de Peste cap: 6. ad curam Pestis.

XXXII. CITRIUM

1. Joh: Daniel Mylius in Basil: Chym: lib: 6. cap: 47. *Succus Citri Pestilentia contagia arcet, & cuiuslibet veneni presentiss: est remedium.* 2. Augenius lib: 3. de Peste cap: 9. *Cortex Citri Cor aliasq; principes partes muniens, putredini ac Venenis resistit.* Idem cap: 11. *Succus mali Citrii adversus internas ac Pestilentes putredines, venena, & partium principum, inprimis verò Cordis imbecillitatem utilis est.* 3. Lemnius lib: 4. Ocoul: cap: 17. *Ego, cum grassante Peste, nusquam non intrepidè succurrenda plebis ac civium studio me conferrem, illis præsidiis, ac potissimum Mali Citrii, attrito dentibus succulento putamine recens dissecto, me munire soleo, ac conjectâ in D. O. M. fiduciâ, Pestiferos halitus discutere, nihil enim huius pomi Cortice, succo ac semine magis efficax ac presentaneum, quod Virgilius etiam non subticuit 2. Georg:*

*Media fert tristes succos, tardumq; saporem
 Felicis mali, quo non præstantius ullum
 Pocula si quando seve infecere noverca.
 Auxilium dabit, & membris aget atra Venena.
 Flos adprimè tenax: animas & olentia Medi
 Ora fovent illo, ac senibus medicantur anhelis.*

4. Marsil: Ficinus in Epidem: cap: 6. *Citri Cortices & semina, cum Aceto & Aqua Ros: præservant à Peste.* 5. Montanus Curat: 13. febr: *Citrum remedium optimum in febribus Pestilentibus.* 6. Baptista Fiera

in Tract: de Peste. *Semina, flos, folium, & cortex, frigentia mulcent corpora, & depurant Aera Pestiferum.*
 7. Crato in lib: de Peste. *Ad preservationem imprimis utile est in ore tenere Cortices Citri exsiccatos.* 8. Matthiolus comm: in lib: 1. Diosc: cap: 131. *Semen Citri potum Venenis adversatur, & succurrit Pestilentibus febribus.* 9. Alexand: Bened: de Peste. *Citria mala utilia sunt, quia Aeris Pestilentis noxiam abigunt, si quotidie manducantur.* 10. Gualtherus Bruel in Praxi. *Succus, Semen & Cortex Mali Citrii, utilissime sumuntur à Pestiferà Luc infectis.* 11. Mindererus de Peste cap: 15. *Ex simplicibus medicamentis in Peste exstirpandâ singulariter convenientibus, eximia laudem meretur Citrium pomum, semine, pulpâ & Cortice usitatis: bibuntur, Seminibus & circiter ex Vino, aut aqua Acetosâ ad internam arcendam putredinem. Succus sudorem prolicit, ac quandoq; per hunc educit Pustulas. Cortex oris commendans balitum, vitales Spiritus rescit, & Pestilentis Aeris noxiam emendat.* 12. Joh: Bokelius parte 1. Regim: cap: 12. *Ad preservationem Pestis secundum Deum, nullum est praestantius ac efficacius remedium Succo Citri ac Limonium, siue per se sumpto, siue aliis cibis permixto.* 13. Barth: Montagnana: *Semen Citri contrariatur omni veneno à Pestis, dando ejus 3i cum Vino aromatico.* 14. Fumanel: de Peste cap: 5. *Semina Citrii mali & totum pomum, venenis summè contraria sunt, ipsa enim Venenum exstinguit cum vino datum, & in Pestilenti febre, non tantum Semen, sed & succus, ac Cortex valde commendantur.* 15. Ioan: Poppius in Enchirid: suo experimen-

tor: *Succus Citriorum* insigne est Cardiacum, pellit venena, & tota substantia Pesti contrariatur. 16. Joan. Bruerynus de re cibarij lib: II. cap: 31. *Succus Citri cum Sacharo decoctus*, servatur ad febres ardentes, & Pestilentia contagia. 17. Manard: in Epist: medic: Ad praeservationem a Pestilentis aeris contagio, Semen Citri in ore teneatur, & post masticationem deglutiatur. 18. Anton: Chalmethus: Quibus incumbit Peste correptos invisere, priusquam Pestilenti aeri se committant, sumant Corticem Citri. 19. Mizaldus in Horto Med: Si pomum Citrium integrum in aqua rosae & Sach: tamdiu coquatur, donec tabescens in jus resolvatur, immunem ab omni veneno & Peste reddet eum, qui mane iusculi vel decocti talis, unum vel alterum cochlear hauserit. Res in pestilentibus contagiis & mihi, & fidei amicis meis feliciter: successu saepe experta & comprobata. 20. Castor Durandes in Horto Sanit: Semen & Succus Citriorum praeservant a Peste. 21. Fernelius lib: 5. meth: cap: 21. *Succus Mali Citrii adversus internas & Pestilentes putredines*, venenag: imprimis utilis est. 22. Vallcriola in adpend: loc: com: cap: 2. *Citri Semen* Avicenna 2: Can: cap: 120. valde commendat, ut quod Venenis omnibus adversari pro comperto haberi velit. Quin & Citri odorem, Aeris corruptelam & omnem Pestem repellere, idem adfirmat, quod & longo usu & experientia comprobatum est a multis. 23. Schvvenckfeldius, lib: 2. Catal: Stirp: Caro Citri, Pestis contagia arcet, Semen ejus Venenis adversatur, in febribus pestil: magni usus. 24. Alphonsus Morecottus de Simplic: medic: *Succus Citriorum potus sa-*

pius, curat ac præservat à Peste. 25. Libavius Tom. 1. Syntagm: lib: 2. cap: 20. Succus Citri & Limon: in febribus pestilentibus optimum habet locum.

XXXIII. LIMONES.

1. Ebenbitar Arabs de Limon: cap: 8. *Succus Limonum confert Pestilentibus febribus, resistendo Putredini.* 2. Valefcus de Taranta in Pract: *Confert Sem. Limon: 3ß sumere omni die cum Syr: Acetos: vel de Ribes.* 3. Foreltus lib: 6 de Febr: *Tempore Pestis pro præservatione convenit Limonis substantia, Sacharo condita, quæ ego sum usus.* 4. Marsil: Ficin: lib: de Epidem: *Limonum semina & cortices, cum vino vel Aceto rosac: sumantur in Peste.* 5. Mizaldus in Centur: *Si in Succum Limonum mittatur numisma puri & obryzi Auri, velejus loco folia Auri, & exacto die naturali illinc eximatur, ac Pesti laboranti succus ille propinetur cum tantillo vini albi, & pulv: rad: Angel: mirum dictu, quantum præsidi adferat etiam deploratis & conclamatis.* 6. Joubertus lib: de Peste cap: 13. *Limonum & Citriorum frustum exorticatur, frigida maceratur, & Sacharo insperso comeditur. Mirifica sanè est istorum vis ad propulsandam Aeris venenati contagionem, & humorum fervorem compescendum.* 7. Tabernæmontanus lib: 3. Sect: 2. cap: 15. *Succus Limonum in primis Peste correptis prodest, resistit enim veneno, coercet putredinem, ac Cer confortat.* 8. Augenius lib: 3. de Peste cap: 19. *Æstate indies à jejuno bibantur 3ÿ Sucçi Limon: vel Arant: acidor:*

vel

vel Granator: nec tibi Pests damnum inferet. 9. Balthasar Pisanellus de escul: facult: Succus Limonum febribus malignis & Pestilentibus confert. 10. Barthol: Hubnerus in Diætet: lib. 8. cap: 14. Succus & caro Limonum confortant Cor & omnia viscera interiora, venenisq; adversantur.

XXXIV. PIMPINELLA.

1. Autor Hørt: Sanit: cap: 364. Radix Pimpinella masticata vel de collo suspensa, preservat à Peste. 2. Crato de Peste. Inter Alexipharmaca Pests numeratur quoq; Pimpinella. 3. Palmart: cap: 18. lib: de febr: Pestil: Eximia Pimpinella radice laus, ad Pestem, malignasq; febres arcendas ac profligandas si cum vino albo ad zibis in die antè cibum propinetur. 4. Matthiolus comm: in lib: 4. Diosc: cap: 45. matthæus Curtius, Clarissimus nostræ ætatis Medicus, ad contagiosas Pestilentes febres, maximè Pimpinellam commendavit. 5. Grattarolus: Pimpinella in Peste laudatur à multis doctis. 6. Henricus Dobbin de Peste. Pimpinella pistata & potui data cum vino, presto valet contra venena, & propterea inter herbas contra Pestem recensetur. 7. Fuchsius de hist: Strip: cap: 1233. Pimpinella usus tuus precipuus, cum sævientis Pests contagia arcere conamur, unicè enim venenis adversatur, & corpora ab hac lue vindicat, si tantum in ore teneatur. 8. Tarquinius Ocyorus cap: 5. de herbis antipestif: Radix Pimpinell: gestata, tuetur hominem

à Pests

à Pests infectione, & aurâ venenatâ, confortat Cor & Pulmonem. 9. Tabernæmont: libro 1. Sect: 3. cap: 23. Radix Pimpin: tempore Pests grassantis in omnibus cibis, ut & potu usurpari debet, quia non solum resistit potenter omnibus venenis, sed & hominem à Pests contagione præservat, & Cor mirifice roborat. 10. Renodæus in Dispens: lib: 1. Sect: 4. cap: 53. Radix Pimpinella febris malignis ac Pesti conducit. 11. David Herlitius in Regim: Pestii: Fertur Pimpinellam, tempore magne cujusdam Pestilentie ab Angelo in aere monstratam quibusdam fuisse, quig. e. usi fuerint, servatos fuisse. Si matutino tempore masticeatur, omnem maligni Aeris ingressum per os prohibet. In Vino macerata, & de eo bibita, egregium est præservativum. Effodienda autem radix decrescen- te Lunâ. 12. Joh: Bokelius cap: 17. sui Regim: de Peste. Hæc radix si jejuno ore masticeatur, vel ejus portiuncula deglutitur, admodum infectioni Pestilenti obluctatur. 13. Fumanellus lib: de Peste cap: 5. Pimpinella adversus Pestem valet. 14. Caspar Keglerus de Peste. Pimpinella jejuno stomacho manducata præservat hominem ab infectione Pestilenti, præsertim brumali tempore, & confortat Cor ac Pulmones. 15. Turnheiserus cap: 11. Lib: 1. Hist: Plant: Quidam Medicorum radicem Pimpin: in Peste populatim grassantis, contagiosis venenis unice adversari, & corpora à lue vindicare, si tantum in ore teneatur, tradunt. 16. Kentmannus in Tract: de Peste. Pimpinella radix pulv: jejune sumpta, Cor confortat, & per sudorem virus Pestilentielle, omnesq. malignos ichores expellit, sanguinemq. purificat &c.

XXXV. NUCES JUGLAN-

DES.

1. Galenus lib: 2. de Alim: item lib: de cibis boni & mali succi describit Antidotum utilis: ex Nucibus contra Pestem. 2. Droettus de Peste. Quantum Nux juglans valeat ad Pestem, ex sequenti historia patet. Perditissimi Nebulones, quos Magistratus Lugdunensis morte mulctavit, ob propagatam Pestem, facti sunt, cum ad supplicium ducerentur, se nullo alio remedio se defendisse a Peste, quam Nuce juglande, quam ad ignem parumper adurebant, priusquam comederent. 3. Mizaldus: Venenati Aeris contagia discutiunt Juglandes, quod verum esse indicat synthesis illa Mitbridatica, qua Diatesaron dici potest: Accipit enim Nuces binas, Ficus totidem, Ruta fol: 20. & Salus momentum. Hac si quis jejunus sumpserit, a Venenis & contagiosis morbis eo die futurus est immunis. 4. Tabernæmont: Sect: 2. lib: 3. cap 30. Nuces Juglandes utilissima sunt tempore pestilentis constitutionis. 5. Castor Durandes in suo Herb: Nuces Juglandes ante & post pastum, cum Ficub: & foliis Ruta comesta, tuentur sumentem a Peste. 6. Augenius lib: 2. de Peste cap. 10. Nux mirabilem vim habere creditur in juvando & preservando a Peste, si sumatur cum Caricis & Rutâ. 7. Palmarius lib. de febr. Pestil: cap. 18. Sunt, qui Juglandem exurunt, deinde ex aceto Rosac: cinerem ebibunt, ut se a venenis, & aura Pestilentis corruptelâ vindicent. 8. Schv venckfeldius lib: 2. Catal. Stirp. Cum Ficu Ruta & Grumo Salis, contra Venena & Pestem manè sumpta.

X

commen:

commendantur Juglandes. 9. Joh: Sigism: Görlitzerus quoq; & Achilles Gassarus, Christoph: Meurerus, Keglerus, Rulandus, Lithotomus & alii in suis de Pestis Regim: valde Electuarium ejusmodi ex Nucibus & ficibus ac Ruta contra omnem Pestis infectionem, pradicant.

XXXVI. DIPTAMNUS.

1. Fernelius lib: 5. Meth: med: cap: 21. *Diptamni radices & folia ad ictus & morsus venenatos exhibentur nec non ad Pestilentium febrium malignitatem.* 2. Christ: Hornius de Auro Med: *Diptamnus Creticus & vulgaris, venenis ac Pesti adversatur.* 3. Fumanellus de Peste cap: 5. *Diptamnus Cretense, contra Pestem supremum esse remedium putatur.* 4. Palmarius lib: de Pestil: febr: cap: 18. *Diptamni radices & folia contra Febrium Pestilentium & Venenorum malignitatem valere, longo usu comprobatum est.* 5. Augenius lib: 3. de Peste cap: 10. *Radix & folia Dipt: tenuium sunt partium, ad morsus & ictus venenatos exhibentur, & ad Pestilentium febrium malignitatem.* 6. Matthiolus, comm: in lib: 3. Diosc: cap: 33. *Diptamni albi radicem tradunt suapte vi pollere adversus lethalia venena, ac omnium venenosorum animalium morsum, ictumq; nec minus adversus Pestem quoq; sumitur.* 7. Georg: Agricola lib: 2. de Peste. *Folia Diptamni Cretici remedio sunt contra Pestem.* 8. Petrus Bayrus de Peste. *Inter medicinas simplices Bezoardicas, qua omni veneno*

Pestis

Pestis, ex sui proprietate resistunt, est Diptamnus. 9. Gueinerius de Peste differ. 2. cap. 3. Diptamni radice 3i ex aceto vel aq. Ros. à Peste preservat. 10. Crato in Tr. de Peste. Habet magnam vim adversus Pestem, Diptamnus albus. 11. Ullstadius de Epidem: Pulvis preservativus optimus contra Pestem paratur ex rad: Diptamni, cuius 3i vel 3ij sumantur omni mane cum vino. 12. Mercurialis lib: de Peste. Pulvis Diptamni Cret: tempore Pestis munit cor adversus Venenum, sumitur cum vino, 3i pondere. 13. Tarquinius Ocyorus, libel: de herbis antipestif: cap: 6. Si foras eundum erit tempore Pestis, aut invisendus ager, Peste obsessus, particula Diptamni rad: aceto infusa prius ore teneatur ac masticetur. 14. Tabernæmontanus lib: 3. Sect: ii cap: 52. Diptamnus resistit veneno Pestifero. 15. Castor Durandus in Hort. Sanit. Radix Diptamni albi obluatur Pestilenti infectioni. 16. Casp. Schvvenckfeldt lib: 2. Catal. Stirp. Diptamnus prestat contra Pestis contagia, quovis modo sumptus. 17. Renodæus in suo Dispensat. lib: 1. Sect. 4. cap: 43. Diptamnus intro sumptus, Venenum extinguit & Pestis prædest. 18. Laudatur & eadem radix à Joh. Sigism. Görlitzer in suo Regim: contra Pestem. 19. Joh. Kentmanus in suo Regim: Pestil. Radix Diptamni jejune ore detenta ac masticata, insignem possidet facultatem Veneno cuilibet resistendi.

XXXVII. ZEDOARIA.

1. Petrus Bayrus in Tract. de Peste. Si de Zedoaria tenes frustum in ore, valet multum tempore Pestis.

2. Droettus de Peste. *Ad preservationem Pestis proderit ore continere Zedoariam.* 3. Ruellius lib: 1. cap: 29. *zedoaria nostra atatis Medici, contra Pestilentis cali contagia utuntur.* 4. Gerardus Bergenſis lib: de Peste. *Maximè ad preservationem à Peste, laudatur radix zedoaria.* Novi enim quemdam Sacerdotem, qui per annos totos 40. visitaverit Peste infectos, & habità hanc radice in ore numquàm Peste fuit correptus. 5. Ulſtadius lib: de Epidem: *Si tempore Pestis in hominum cœtum vadis, ubi quid de discrimine metuendum, poteris Zedoariam in ore tenere, sed non omni tempore, propter conservationem dentium & gingivarum.* 6. Apollinaris lib: 1. Experim: cap: 35. *Radix Zedoar: in ore detenta ab eo qui prodit in publicum, præſervat à malignà infectione.* 7. Martin: Rulandus de Febre Ungar: cap: 5. *Noſmet Zedoaria de die ſepius maſticatà, Dei gratià, aliquot centenos, lue malignà Pannonicà afflictis, viſitantes, curantesq̃, bætenus ab ejuſdem malignitate immunes perſtitimus.* Idem cap: 6. *Fuere, qui ſolius Zedoaria in Aquis Cardiacis exhibitione, viſi ſunt plurimos ab hac lue ſanaſſe.* 8. Caſtor Durandes in Horto Sanit: *Radix zedoar: uſurpata, contagia Peſtis arceſ.* 9. Joh: Bokelius in magno ſuo Peſtis Regim: cap: 17. *Hæc radix parem Virtutem ſerè habet cum Angelicà, niſi quod amarior & potentior aliquantum ſit, & ob hanc amaritiem omni putredini internæ corporis vehementer reſiſtit.* 10. G. Agricola lib: 2. de Peſte quoq̃ inter alias radices, quas in Peſte ſalutares eſſe dicit, hanc recenſet & magnificat, vel pulveriſatam vel in Electuario ſumptam. 11. Bartholom: .

Hubnc=

Hubnerus lib: 9. Diætet: cap: 12. Zedoaria in ore conten-
ta, utilis est contra Pestem & Venena alia. 13. Joubertus,
in Tract: de Peste cap: 18. Omnium radicum Pesti
adversantium, præcipua censei debet, vel doctiorum com-
muni suffragio, Zedoaria. 14. Valleriola in adpendice
loci: com: cap: 2. Zedoariam pro præservatione Pests o-
mnes laudant, quam vel ore retentam, venenatos balitus
pellere scribunt. 15. Petrus de Stilla in manuali Chi-
rurg: Parte 2. Tract: 2. cap: 2. Radix zedoar: ore masti-
cata peculiari pollet virtute, maligna aere resistendi.

XXXIIX. LEVISTICUM.

1. Tarquinius Ocyorus, cap: 1. de herbis antipe-
stif: Levistici radice & semine, perinde atq; Angelicâ,
contra omne Veneni genus, præsertim verò Pestem uti pos-
sumus, semper tamen Theriacâ admistâ. Semen Levist:
manè in ore commansum, defendit à Pestilentis Aeris in-
juriâ, Idem facit & pulvis radicis, Theriaca admixtus, atq;
ex aceto potus, per sudorem namq; Venenum expellit. 2.
Tabernæmontanus lib: 1. Sect: 3. cap: 3. Levistici radix,
quocumq; modo usurpata resistit omni Veneno, & confert
Aeri pestilenti putrido ac contagioso, nec non præservat ab
ejus infectione sumentem. Qui enim manè frustulum
hujus rad: deglutierit, per totum illum diem immunis erit
à Pestilenti contagio. Idem: Si 3ß rad: Levist: cum pau-
xillo Theriaca dissol: in Aceto cal: sumatur, præstantissi-
mum Alexipharmacum erit iis, quos Pests corripuit, si per
2. horas sudeat, ita enim omne venenum è corpore expelli-
tur. 3. Caltor Durandes in Horto Sanit: Rad: Levist:
3i, cum Vino, Pestilenti contagio infectis confert.

XXXIX. VINCETOXICUM.

1. Casp: Schwenckfeldius, lib: 1. Catal: Stirp: *Vincetoxici radix adversus Pestis sevitiā ex Vino bibitur.*
2. Euchsus de histor: Stirp: cap: 45. *Recentiores adfirmant, radicem Vincetox: venenis potenter resistere, undē etiam haut temerē victrix toxicī ab iisdem adpellata est.*
3. Matthiolus comm: in lib: 3. Diosc: cap: 90. *Radices ex vino pote, Pesti adversantur.*
4. Caltor Durandes in Hort: *Radix Vincetox: pulv: & zicum Aq: Carduib: pota, ad Pestis profligationem multum facit.*
5. Palmarius cap: 18. de febr: Pestil: *Vincetoxicum adversus omnia Venena efficax traditur. Undē commodē additur in jusculis & acetariis, pestilenti constitutione.*
6. Rudius in Pract: lib: 3. cap: 30. *Vincetoxico quoq; primas tribuit inter ea Pestilentibus Febris adversantur.*
7. Agricola item lib: 6. de Peste. *inter alias radices, quas salutare admodum in Peste esse dicit, recenset etiam Rad: Vincetoxici.*
8. Michael Robianus, de Simpl: lib: 2. *Vincetoxici vires celebres sunt in resistendo omni veneno.*

XL. PLANTAGO.

1. Joan: Agricola lib: 1. de Herbaria Medic: *Plantaginis vim egregiam plariq; sunt experti in Luc: Pestiferā, in quā sape tam insigne de se hoc simplex specimen praebeuit, quibuscumquam administratur modis, quantum non aliud ullum.*
2. Petrus Monavius in

Epist:

Epist: medic: à Scholtzio editis: Retulit mihi nuper
 Chirurgus aula Casarea jam senior, in multis Pe-
 stilentibus constitutionibus, se & suâ manu infectos
 plurimos tractasse, semper tamen à contagione immu-
 nem permansisse, quod secum gestaverit radicem
 Plantaginis majoris, Sacculo inclusam, & cum filo re-
 gioni Cordis adaptatam, ut res celetur, Pulveris La-
 vendula aliquid admiscere solet, & hinc inde distri-
 buere. (Nota: Justum tempus autem colligendi hanc
 radicem, contra Pestem, est 13. dies Augusti, ante ☉
 exortum, quando ☉ versatur in Virgine) 3. Julius
 Palmarius, lib: de Febr: Pestil: cap: 18. Usu comperi,
 Plantaginis folia, adversus canis rabidi, & aliarum
 ferarum virus plurimum valere, idcirco Pestilentis fe-
 bris Antidotis misceri poterit. 4. Lonicerus parte 2.
 Herb: cap: 149. Plantaginis liquor stillatitius confert
 Pestilentibus febribus. 5. Caspar Keglerus in Re-
 gim: suo. Inter alia Amuleta, quæ collo suspensa ad Pe-
 stis præcautionem gestantur, maximè quoq; laudatur ra-
 dix Plantag: majoris.

XLI. VETONICA.

1. Adamus Lonicerus in Herbar: suo: Veto-
 nica succus, Pestis contagia arcet, & haustus, si jam
 morbus invaserit, liberat. 2. Fuchsius cap: 133. de
 Stirp: Radicem Vetonica altis, contra Pestis contagia

utilem

utilem esse tradunt; Hanc ob causam ex floribus etiam ejusdem conficiunt Conservam, quæ ad eundem usum exhibetur. 3. Fernelius lib: 5. meth: med: cap: 21. Succus Vetonica Pests arcet contagia, & vomitiones cohibet. 4. Palmarius lib: de febr: Pestil: cap: 18. Flores Vetonica coronaria, Sacharo conditi, Cor & Spiritus mirè exhilarant, idcirco omni Pestilentis aeris veneno occurrunt, & si jam invaserit, liberare creduntur. 5. Matthioli comm: in Diosc: Vetonicarum purpur: Flores dantur adversus Pests contagia; Valentius tamen id facit Succus expressus ex universâ plantâ, namq; is haustus ʒiij pondere, ubi morbus invaserit, liberat.

XLII. MYRRHIS

1. Joubertus in Tract: de Peste cap: 19. Est Myrrhis herba, quam ex Vino bibentes à Peste illasi manere creduntur. 2. Tabernæmontan: libi. Sect: 3. cap: 36. Radix Myrrhidis peculiari prædita est proprietate; tueri hominem à contagione Pestifera. 3. Fumanellus cap: 5. de Peste. Myrrhis, ut fertur, pota, in Peste salutaris est. 4. Camillus Tomafus in comment: de med: Febr: In febre Pestilenti, ut venenosa per sudorem è corpore extrudantur, conducit quotidie manè ac vespèri ante coenam administrari, ʒvj Decocti Myrrhidis ex Vino albo, robur præstat Cordi, & humores vitiosos ad cutem devehit. 5. Castor Durandes in Hortulo Sanit: Radix Myrrhidis quotidie bis ter vè cum Vino pota præservat à Peste. 6. Plinius; Ajunt radicem Myrrhidis potam in Peste, salutarem esse. 7. Fuchsius de Hist: Stirp: cap: 200. ex Diosc:

Ferunt

*Ferunt radicem Myrrhidis potam ex Vino, in Pestilentibus constitutionibus, à morbo servare incolumes. 8. Alphon-
sus Morefcottus de Simpl: medic: Decocta Myrrhis,
& tempore Pestis pota, præservat à Pestilentia. 9. Georg:
Agricola lib: 2. de Peste. Quintas partes dant radicis
Myrrhidis nonnulli, cam enim cum Pestilentes constitutio-
nes fuerint, 2. aut 3. in die potam, hominibus sic prodesse,
ut in morbum non incidant, aliqui narrarunt. 10. Se-
bastianus Poterus in Tract: de Peste. Myrrhidem mul-
ti commendant tempore grassantis Contagii Venenati.*

XLIII. ANTITORA.

1. Ant:Gucinerius, de Peste differ: 2. cap: 3. Radi-
cem Antora tamquam egregium Antidotum commendat,
cujus experientiam ipse viderit, si in potu detur & ponde-
re, cum Aceto vel aqua Rosar: 2. Schvvenckfeldius lib:
1. Catal: Stirp: Antora magna efficacia est contra Pe-
stem. 3. Augenius lib: 3. de Peste cap: 10. Antora
radix mirificè adversatur Pesti, internis doloribus & Fe-
bribus Pestilentibus opem fert. 4. Matthiolus comm:
in lib: 4. Diosc: cap: 73. Antora radices utiliter dantur
adversus Pestem, prestare dicuntur iis febribus Pestilen-
tibus, cum quibus Exanthemata lentium figurà exoriri-
tur. 5. Meminit etiam hujus Radicis Eumanellus in
lib: de Peste cap: 5. & Rembertus Dodenæus lib: 4.
de Herbis & Purgantibus.

XLIV. MILLEFOLIUM.

1. Petrus Droettus lib: de Peste. Ut ad emuncto-
rium foras Venenum trabatur, radix & folia Millefolii

I

cum Sa-

cum Sale communi Cataplasmatibus instar adhibita, eruptionem Bubonum vehementer adjuvat. quemadmodum nebulones quidam, ob propagatam Pestem, morte multati demonstrarunt: Interrogati enim à Pratore, quomodo servarentur hi, si quos nolentes infecerant, responderunt, se hoc solo remedio solitos vocare foras Venenum, quod Principes partes obsidebat, sicq; servabant, quos perire displicebat.

2. Crato in Tract: de Peste. Millefolium contusum, Carbunculis etiam adponitur. 3. Caspar Schvvenckfeldius lib: 1. Catal: Stirp: Millefolium medetur Contagio Pestifero. 4. Caspar Keglerus in suo de Peste regim. Flores Millefolij odorati admodum ad Pestem præcavendam conducunt.

XLV. PULSATILLA.

1. Matthiolus comm: in lib 3. Dioscor: Pulsatillam miris laudibus efferunt quidam contra Pestem & hausta Venena, itemq; contra omnium Venenatorum ictus ac morsus, quamobrem in Antidotis additur, & cum Vino quoque 3j. pondere bibitur. 2. Tabernæmontanus lib. 1. Sect: 1. cap: 18 Pulsatilla radix nostro ævo summè commendatur contra Pestem & reliqua venena, quemadmodum id longo usu & experienciâ verum deprehendimus, pondere 3i cum Vino & Aceto sumpta calidè, ita ut sudor per 2. horas effluat, omne Pestis Venenum potenter dissipat. 3. Castor Durandes in Herb: suo: Radix Pulsatille contusa & cum vino pota, Pestilentie resistit. 4. Casp: Schvvenckfeldius lib: 1. Catal: Stirp: Radix Pulsatilla adversus

Pestis

Pestis contagia, Venena, & ictus animalium venenatorum pota commendatur.

XLVI. CRUCIATA.

1. Anton: Schnebergerus de Peste. *Utuntur pulvere Cruciatâ contra Pestis contagia.* 2. Lonicerus in Herbar: suo: *Cruciatâ contra pestilentem Aerem conducit.* 3. Matthiolus comm: in lib. 3. Diosc: cap: 3. *Radices Cruciatâ à recentioribus magnis laudibus efferruntur contra Pestem.* 4. Fuchsius de Histor: Stirp: cap: 160. *Recentiores, Cruciatâ, magnum contra Pestilentia Venena usum esse tradunt.* 5. Alphonus Morecottus: *Cruciatâ in Vinò sumpta, ad omnes morbos Pestilentes valet.*

XLVII. CARYOPHYLLI.

1. Gerardus Bergensis, lib: de Peste præservat: *Tempore Pestis si propter occupationes necessarias foras eundum erit, in ore teneantur & mastigentur Caryophylli.* 2. Droetus de Peste. *Alij maceratos in Aceto Caryophyllos, tempore Pestis ad præservationem sumunt manè.* 3. Matthiolus comm: in Diosc: *Caryophylli tam suffici quàm devorati, præstant contra Pestem.* 4. Castor Durandes in Herbar: *Pulvis Caryophyllorum comestus à Peste præservat.* 5. Jul: Palmar: lib: 1: de Febr: Pestil: cap: 13. *Omnibus convenit, dum advenit loca suspecta, nonnihil Caryophyllorum ore continere. Hoc enim jucundo vapore Cor exbilarat, & spiritus recreat, Aerisquè vitium vel emendat vel regerit. Idem, cap: 18. Caryophylli sumpti aut ad suffitum parati, Pestiferis causis egregie resistunt, Cor confirmant, ac spiritus instaurant.*

XLVIII. MYRRHA.

1. Henningus Reyfing in Ideâ Loimode: *Myrrba cum leniffimâ adftrictione exficcet, & corpora tum mortua, tum viva à putredine præferuet; idcirco remediis Peftiferis adnumeratur.* 2. Matthiolus comm: in Diofc: *Myrrba ponitur in Antidotis, quæ aduerfus Peftem parantur.* 3. Eumanellus de Peſte cap: 5. *Myrrba bis ter vè bibita, præferuat à Peſte.* 4. Andreas Starekius in ſuo de Peſte regim: *Myrrba ore detenta, ſi quis in publicum prodit, arcet malignum aerem tempore Peſtis.* 5. Nic: Guibertus in Tract: de Vaſis Murrhin: cap: 4. *Myrrba facultas eſt reſiſtere Peſtilentia & Venenis, ob ingentem exſiccandi vim.* 6. Panſa lib: ſeu parte 4. Pract: cap: 54. quoj, *Myrrbam valdè commendat pro præſervatione Peſtis.* 7. Petrus Sibyllenus in lib: de Peſte. *In publicum manè prodeuntes, pro præſervatione in ore teneant ac maſticent portiunculam Myrrbe.*

XLIX. CAMPHORA.

1. Joan: Crato de Peſte: *Plurimum poteſt Camphora cum paucâ Theriacâ vel Mitbridatio, ſed ne ultra Grana 3. ejus dentur. Idem ibid: Camphora curatiuum ſingulare eſt in Peſte, ſi tempeſtively adhibeatur. Idem in Epift: 103. apud Scholtziuni: Camphoram excellere in Peſte, omnia remedia comperi. Idem in Epift: 234. In Peſte Buboniâ vel cum Carbunculis, nihil melius uſu Camphora.* 2. Zvingerus in Epift: 64. à Scholtzio editis: *Camphoram cum Spiritu vini ſolutam quidam in Peſte ma-*

ſte ma-

ste maximi faciunt. 3. Goclenius in Loimograph: Campboram in putredine omni arcenda, & venenosus habitibus profligandis, non postremum obtinere locum, ob exsiccandi virtutem verisimile est. Idem ibid: Constat, & exploratum est, Campboram ab intima putredine corpus immune conservare, Aerisq; ambientis contagium, potenter discutere. 4. Fernelius lib: 5. meth: cap: 21. Campbora malignos vapores praesertim calidos exstinguit. 5. Mindererus de Peste cap: 15. Nostra laudibus insigniter merito celebranda venit Camphora, non mirabile modo, sed & forte & efficax Pests Alexiterium, siquidem haec adsumpta, interno nostro calore mox ignita, & in corporis quasi meditullio flagrans, co inquinatos Spiritus, eosq; tetro miasmate pollutos aut inspiratos, ac circum praecordia haerentes, exurit, & sicco plane igneoq; calore pervadens partim dissipat ac expellit, partim combustionem absunit, partim vero corrigit & emendat. Proinde Campboram inter fortissima Pests Alexiteria non immerito reposuerim. 6. Martinus Panfa in 3. Consil: anti: postit: quaest: 21. Campbora propter odorem acutum praeservat a putredine, quo foetorem corporis internum quasi extrahit ac depellit. Quapropter quilibet Medicus Campboram in suis Antidotis contra Pestem libenter uti debet. 7. Augenius lib: 3. de Peste cap: 8. Campbora sicca & inflammabilis, malignos vapores exstinguit, & Spiritus exsolutos reparat. 8. Fumanellus lib: de Peste, cap: 5. Campbora pota in Peste, salutaris est, & si quis quotidie bis eam biberit, resistit, ne quis Peste adficiatur. 9. Joh. Poppius lib: de usu medic: Chymicor: Cam:

phoram dissolve in Aceto, huiusq. cochlear unum sume, exstinguetur inde ardor seu aestus internus malignus, à Pestis Veneno causatus & excitatus.

L. ACETUM.

1. Lemnius lib:2. Occult:cap:36. *Acetum Venenis resistit, & Pestiferi morbi contagia repellit sic ut consultum mihi facere videantur, qui grassante hac Luc. moderatum Aceti usum sibi familiarem reddunt, dissipat enim ac discutit vitiosum aerem, & putredinem humorum prohibet.* 2. Gerardus Bergensis in lib: de Pestis præserv: *Quoniam semper compositiones majores ad maauum non habentur placet quadam simplicia recensere, quæ valent contra Pestem, inter quæ est Acetum.* 3. Joh: Dan: Mylius lib: 6. Basil. Ghym:cap:3. *Aceti vis est in Pestiferis morbis, à contagio utentes conservandi & liberandi.* 4. Palmarius cap:13. de febr: Pest: *Acetum humorum putredini resistit sed & malignam & Pestilentem omnem luem infringit.* 5. Joh: Poppius in Enchirid: Experiment: *Acetum, tempore Pestis, utiliter, tum intra tum extra corpus usurpatur.* 6. Augenius lib:3 de Peste cap:12. *Communis Medicorum consensus est, Acetum, & in genere omne acetosum, esse remedium efficaciss. contra Pestem.* 7. Vallesius in tract. de Epidem:cap: 9. *Confert Spongiam vel linteum Aceto intinctum sapius naribus admoveere & odorari tempore Pestis.* 8. Barth: Hubnerus in Dixeret:lib:10: cap:3. *Acetum resistit venenis, arcetque contagiosam luem Pestis, idcirco ea grassante, in frequenti usu esse debet.* 9. Henneman: Keyfing. in Idea Pestif:

Inter

Inter refrigerantia, quæ tota vetustas, respectu putredinum comprobatur, primas tenet Acetum Vini; 10. Heurnius lib: de Peste cap: 8. Acetum etiam pro præservatione Pestis probatur. 11. Anton: Schnebergerus de Peste. Prodest omnibus cibis aliquid Aceti admiscere, vel carnes aliquamdiu in aceto macerare tempore Pestis. 12. Iacob: Horstius in opusculo de Vite, No: 450. Acetum naribus admotum, & pavimento adium adpersum, contra Pestis contagium valet. 13. Marsil: Ficinus etiam in Epidem: cap. 10. Andernacus, Egidius Bruxellensis, & Quercetanus in Diætet: sect. 3. cap: 8. Acetum in Peste commendatur.

DISTINCTIO II.

SIMPLICIA ANIMALIA PESTI
adversantia.

I. UNICORNU.

1. **A**ndreas Baccius in lib: de Monocerotæ, parte 3: Fragmentum Unicornu habebat Cardinalis Tridentinus, qui presentibus aliquot dominis, Arsenicum, duabus columbis exhiberi curavit, à cuius oblatione, uni ex his, Rasura Unicornu tantum propinari iussit, quantum grossus caperet, quæ perpeßis aliquot Symptomatis ad se rediit & revixit, altera vero 2. horis à sumptione Veneni exspiravit. Quod postea sæpius illis exhibuit, qui febribus Pestilentibus laborarunt, prospero ut plurimum cū successu. Idem Autor: Nonnulli præstantissimi Viri,

qui

qui nostris temporibus de materiâ Simplicium exproffesso
 scripserunt, concedunt, Unicornu Venenorum vim obtun-
 dere, & Pestilentium morborum pernitiem lenire. 2. Cun-
 radus Gesnerus lib: de quadrupedibus: Monocerotis
 Cornu hodie utuntur divites contrâ adfectus Pestilentes
 & venenosos. 3. Henricus Dobbin lib: de Peste. Cor-
 nu Monocerotis contrâ quodvis venenum officax Antido-
 tum, ideo in febris Pestilentibus datur, quia Venenum
 à Corde per sudorem extrudit, & Cor roborat. 4. Pal-
 marius lib: de Febr: Pestil: cap: 18. Cornu Unicornu ad-
 versus Venenatos, Pestilentesq; morbos primas tenere opi-
 nio est, que apud vulgus sic jam percrebuit, ut ad hoc præs-
 dij genus, tamquam ad sacram ancoram confugiant, quicun-
 que gravi ac periculoso aliquo morbo premuntur. 5. Fu-
 manellus lib: de Peste cap: 5. Monocerotis cornu, sin-
 gulo die sumptum, Pestis refranat contagia. 6. Mercu-
 rialis in lib: de Peste. Unicornu intrinsecus sumptum,
 Cor munit adversus Venena & Pestem. 7. Anderna-
 cus: Cornu Unicornu ramenta ex Vino pota, valent ad
 venena, & Pestem abigendam. 8. Angelus Bargæus
 scribit, olim Indorum Reges poculis ex Unicornu confectis
 à Venenis sese præservasse. 9. Renodæus lib: 3. Dispen-
 sat: cap: 21. Unicornu laudatur plurimum adversus Ve-
 nena, proinde solet dari in Pestilentibus morbis contagio-
 sis, & omnibus Venenatis. 10. Augenius lib: 3. de Pe-
 ste cap: 13. Unicornu formâ specificâ omni Venenorum
 generi adversatur, & speciatim ab omnibus pro Antidoto
 contrâ Pestem expertum fuit, ut fidem faciunt multi Scri-
 ptores antiqui & neotrici. v. G. Agricola lib: 2. de Peste.

Cornu

Cornu Bestie Unicornis in Peste efficax est. 12. Christoph. Hornius in Dial. de Auro Medico. *Unicornu omnium maximè creditur Cor tueri, veneni vim omnem obtundere, & pestilentium morborum pernitiem lenire.* 13. *Quod idem confirmat & Fernelius lib. 5. meth. med. cap. 21.* 14. Eustach. Rudius Lib. 3. Pract. cap. 30. *Pulvis Unicornu præceteris, ab omnibus extollitur in febre Pestilentiali.* 15. Alex. Massaria lib. 2. de Peste. *Cornui Monocerotis, Lapidis Bezoar & c. tantas vires plariq; contra Pestem tribuunt, ut ceteris non modo simplicibus, hujuscè facultatis medicamentis, sed ipsi etiam Theriaca præferre non vereantur.* 16. Joh. Daniel Mylius lib. 4. Basil. Chym. cap. 30. seu ult. *Adversus Pestem & omnia Venena dicitur prodesse Unicornu ut scriptores tradunt. Idem lib. 4. Antidotar. Medico Chym. cap. 3. Extractum Unicornu tuetur Cor, & omnem veneni vim obtundit ac Pestilentibus morbis confert.* 17. Quercetanus de Spagit. med. præp. ca. 4. *Cornu Monocerotis tuetur Cor, & Pestilentibus morbis conducit.* 18. Francisc. Ulmus lib. 4. de occult. propriet. cap. 6. *Cornu Monocerotis Alianus multum tribuit lib. 5. in Venenis ac Peste.*

II. LAPIS BEZOAR.

1. Anselmus Boetius à Boot cap. 193. lib. 2. de Lapid: & Gem: *Lapis Bezoar foris adligatus sinistri lateris brachio, ut nudam cutim attingat, perbibetur Venenis resistere, & Cor tueri, ne à Veneno, ac revè Pestilenti & contagioso ladatur. Apertis etiam Carbunculis Pestilentibus si inspergitur, venenum omne exsugere creditur* 2. Joan.

Z

Frago-

Fragofus lib: de Aromat: Indicis cap: 10. *Valet hic Lapis contrâ febres Pestilentes, in Aquâ Acetosa sumptus.*
 3. Eustach: Rudius lib: 3. Pract: cap: 30. *Pulvis Lapidis Bezoar ab omnibus maximè extollitur in Febribus Pestilentibus.* 4. Thomas Jordanus Tract: 3. de Pestis phænomenis. *Pretiosi hujus Lapidis usus est in morbis Pestilentibus, venenis adsumptis, & toxico sauciatis membris.* 5. Alex: Massaria lib: 2. de Peste. *Lapidi Bezoar tantas vires plariq; contrâ Pestem ac Venena attribuunt, ut Theriaca quoq; illum preferant.* 6. Libavius lib: 2. Batrachior: in schol: ad cap: 19. *Bezoar in cælum tollunt alij, adeò ut nihil veneni atrocissimi esse putent, Napedi videlicet, Pesti, Viperae, Scorpy &c. quod non oppugnet.* 7. Christoph: Hornius in Dial. de Auro Med: *Lapis Bezoar Pestis & venenis cunctis obsistit.* 8. Augenius lib: 3. de Peste cap: 28. *Lapis Bezoar super Cor gestatus, & adligatus brachio, & si ore etiam sumatur, præservat & sanat in Peste.* 9. Mizaldus Centur. 1. distinct. 70. *Tradunt, Lapidem Bezoar, Peste correptis efficaciter dari cum Vini momento. Nam tantus illius vi & præsidio cietur Sudor, ut penè totum corpus eliquari credas, quo uno Pestilens virus foràs truditur.* 10. Mart. Rolandus de Morbo Ungar: cap: 8. Quæst: 28. *Lapis Bezoar naturam juvando, venenum facultate sua theriacali exterminat, Illi enim tantum Sulphuris, quod patet Anatomia spagirica inest, naturâ sua & per se sudorem cicendi, adfecti, quantum terra Sigillata, quæ non alia ratione Alexipharmacum est, & sudorem ciet, quàm Sul-*

pbura

phure. 11. Nic. Monardus in Tract: de Lap: Bezoar: In malignis & Epidemicis febribus, admirabiles sunt huius lapidis vires, quia malignitatem tollit, & veneni qualitatem extinguit. Plerique Pestis tempore huius lapidis fragmentum in ore gestare solent: Utilis quoque est aqua, in qua Bezoar maceratus est, ijs, qui Pestilente febre correpti sunt. Idem Autor in Histor: simplic: medicam: cap: 34. In Pestilentibus Febribus, (inquit) sepius exhibui Bezoar, & sanctorum virus extinxit. 12. Idem lib. 2. Histor: Ind: Occid: Nobilis quidam famulos habuit, omnes febris maligna correptos, qui cum ex aqua, in qua Lapis hic maceratus fuisset, bibissent, sanitati mox restituti sunt. 13. Ioach: Schillerus de Peste Britan: scēt: 2. Lapis Bezoar per sudorem, omne venenum deponit. 14. Leonhard: Rauwolfius in Itinerar: suo scribit, Pulverem huius Lapidis adversus quavis lethalia Venena à Persis exhiberi. 15. Lonicerus, ult: parte Herbar: cap: ult: Contra Pestem nullum certius ac praesentius remedium pulvere Lap: Bezoar, intrò sumpto, quia Venenum per sudorem potenter & magnà virtute è corpore expellit.

16. Andreas Lacuna, comm: in lib: 6. Dioscor: Bezoar admirabile remedium adversus omnis generis venena, virulentorum animalium morsus, & Epidemicas ac malignas febres. 17. Sanctius Ardonius in lib: de Venen: valde commendat hunc lapidem, omnibusq; medicamentis Veneno resistentibus praefert. 18. Robianus lib: 3. simpl: Bezoar non parvas habet vires resistendi cuivis Venenorum generi. 19. Valescus de Tarranta quoque lib: 7: Praxeos, Bezoar admodum

pradicaſt contra omnia Venena. 19. Guido Pancirolus Tit. 3. de novis repertis: Bezoar facit contra Peſtem & febres Peſtilentiales.

III. CORNU CERVI.

1. Crato in libel. de Peſte. *Quia de Bolo & Terra ſigillata res ſuſpecta eſt, placet ejus loco Cornu cervi uſum. Infecti Peſte, raſuram Cornu cervi in petia addant, & inde bibant, nam ut expertus ſum, & ad præſervationem plurimum facit. Idem: Præſervat à Peſte pulvis Cornu Cervi ſepè adſumptus. Potus continuus, in quo ſit Cornu cervi, plus auxilii in Peſte, quàm omnia alia medicamenta adfert.* 2. Palmarius de febr. Peſt. cap. 18. *Primi Cornu cervini partus, venenis ac Peſti non minus, quàm Cornu Monocerotis obſiſtere creduntur, quò ſit, ut ei rectè ſubſtituantur. Grandioris Cervi cornu, illi quidem cedit, inferius què eſt, minimè tamen, ubi illius penuria eſt, ſpernendum.* 3. Fumanellus lib. de Peſte. *Utuntur quidam ramenti Cornu cervini & Oſſe de Corde Cervi in Peſte, ut quæ totius ſubſtantia ſimilitudine Corroborare valeant, & à corruptione ac Veneno tueri.* 4. Andernacus: *Cornu cervi, non minus, quàm Unicornu Peſtilentie reſiſtere creditur.* 5. Jobus Fincelius in tract. de Peſte *Cornu Cervi præparat: infantibus cum Aq: Carduib: vel Syr: de Scabioſ. Peſte infectis utiliter exhibetur.* 6. Gregorius Horſtius Decade 1. Exercitat: probl: 4. *In malignis adſectibus (inter quos Peſtis primas tenet) magno ſucceſſu & audacter Cornu cervi uſum præbetur, id què propterea, quod illud ipſum ratione copioſi ſui Salis atq; interni Baſami putridis &*
malignis

malignis humoribus resistat, & verum Natura Balsamum
 omnis operationis vitalis autorem confortet, ut hosti suo
 repugnare, & malignitatem eo citius superare queat.
 7. Rulandus in quadam Epist: ad E. H. Cornu cervi u-
 sum cū Ag: Carduib: aut Acetosa, tempore Peste pueris ex-
 hibent Medici Itali. 8. Timotheus Brightus Parte 1.
 de Sanittuenda: Cornu cervi & Unicornu sumatur fre-
 quenter ad preservationem Pestis. 9. Hercules Saxonia in
 libro de Plicā cap: 59. Cornu cervinum non minus effi-
 cax existimo quā quodvis aliud, propter insignem, quam
 habet, vim sudoriferam.

IV. OS de CORDE CERVI.

1. Matthiolus comment: in lib. 2. Diosc: cap. 52.
 Os, quod in Corde Cervi reperitur, omnibus Cordis adfe-
 ctibus confert. Quin & contra omnia Venena mirificē
 prastat, Antidotisq; admiscetur, quæ Pesti adversantur.
 2. Lucas Pollio in Tract. de Febre mal. Os de Corde
 Cervi non infimum tenet locum, inter cetera Alexiteria; si
 3ß. ejus egrotanti cum aqua convenienti detur. 3. Georg:
 Agricola lib: 2. de Peste. Os in Corde Cervi reperitū efficax
 est in Peste. 4. Andernacus: Os Cordis Cervi, contra Ve-
 nena ac Pestem valet. 5. Jul: Palmar: cap: 18. de Febr:
 Pestil: Os de Corde Cervi in omnibus Cordis adfectibus,
 contra Venena & Pestem valere, maximamq; habere vim
 dicitur.

V. URINA PUERI.

1. Rondeletius in Prax: Rustici & muliercule uri-

nam puerorum sanis & aegris dant bibendam ad Pestis praecautiōem. 2. H. Ranzovius in lib. de San. tuend. Deficientibus aliis remediis, nullum contra Pestem praesentius est, quam si pueri alicujus adhuc impuberis ac jejuni, vel etiam propria recens emissa Urina manē semper bibatur, idque non solum Diosc. Weckerus, & Salustius Salvianus statuunt, sed & Gal: lib. 10. de Simpl: facult: scribit, quod multi, qui in Syria pestiferè agrotantes, Urinam puerorum simul & Virorum hauserant, sese hinc sanatos esse crediderint. Et in bellis ac expeditionibus, nuper in Galliam susceptis, nostri, qui istis interfuerunt, contra contagiosos morbos propriam urinam magno cum fructu se bibisse, atq; ita servatos esse, adfirmarunt. 3. Mizaldus Centur: 6. distinct: 34. Dum Pestis grassaretur in Syria, multi & potā pueri urinā liberati sibi visi sunt.

VI. RANÆ.

1. Forestus lib. 19. Obs. 35. Gradus refert Historiam rustici, qui suo tempore dum Pestis grassaretur, Ranas viuentes scissas, & non scissas, Venenosis Apostematibus applicabat, & illic Rana moriebantur, & Apostemata foras educebantur, & ita extracto Veneno, omnes liberabantur, quod auditū (inquit Gradus) à fide dignis, verum esse. 2. Crato à Craftheim: Rana in calida aqua lota, Carbunculo adligetur, quamquā efficacior est Buffo siccat. 3. Gellnerus de Aquatili: & Insi: Super Tumores pestilentes aliqui recentiores Ranas ligant, & mortui recentēs substituere pergunt, donec nulla amplius moriatur.

4. Fumanellus in lib: de Peste. *Rana viva sepius mutata Pestilentes Bubones retrahunt.* 5. Ulstadius de Epidem: *Rana viva ligetur super Apostemata, idq; toties facies, donec materia Venenosa ab Apostemate sit extracta.* 6. Mizaldus Centur: 6. distinct: 34. *Alij Ranam vivam Buboni Pestifero adposuerunt, & si interibat, aliam supposuerunt, idq; toties repetierunt, donec superstitem unam remansisse viderunt, felici successu & remedio.* 7. Ioh: Dan: Mylius lib: 1. Antidotar: cap: 5. & Crollius de signatur: rer: intern: *Rana in Peste utiliter ab extra imponitur, siquidem venenum attrahit.* 8. Libavius lib: 2. Batrach: cap. 11. *Alij Ranam palustrem vivam, Buboni Pestilenti imponunt, & cum mortua est, submitunt aliam, mutant eas, donec aliqua remaneat viva, quod est signum extracti veneni.* Idem cap: 16. *Rana Venenum attrahunt itaque etiam Peste infectis usu bono multum conferunt.* 9. Quod confirmat etiam Forrerus in lib: de Histor: Animal: 10. Paracellus de Pestil. *Pestis suam curam habet in Ranis & Bufonibus, si alligentur.*

VII. BUFFONES.

1. Antonius Mizaldus Centur: 6. distinctione 34. *In umbra exsiccatus Buffo, Buboni pestilenti adpositus, ita ut ejus Ventris regio Bubonem attingat, Remedium est contra Pestem, trahens venenum, à parte adfecta, sive in ea sit Bubo sive Carbunculus. Pluriz, ut scribit Gesnerus, pulvere Rubeta arida Pestifero Buboni imposito,*

Vene-

Venenum mirè extraxerunt. 2. Crollius de signat: rer: Buffones & Rana utiliter in Peste ab extrà imponuntur. 3. Libavius parte 4. singular: lib: 2. Batrach: cap: 20. Nequit tam execrandi Veneni Bufon esse, quin is ipse sit ad Venena medicamentū felix, non minus ac ad Pestem. Interemptos enim arefactosq; imponunt Pestilentib; Bubonibus, & eliciunt spiritale virus; quod si unus Bufo non satis est, plures eodem modo administrantur. Idem in schol: ejusdem cap: ex Gesnero: Bufo siccat, ex Carbunculis extrahit venenum. sistitq; sanguinem. Sunt ex recentioribus, (ait Porta) qui Rubetam aridam Pestifero Buboni imposuerunt, venenum mirè inde extrahi dicentes. 4. Rulandus de Febre Ungar. cap. 8. quæst. 78. Bubonibus Pestilentialibus presentaneo auxilio Bufo exsiccat, adplicatur, & sic Venenum veneno curatur, attractum magnetica virtute. 5. Ioh: Dan: Mylius lib: 1. Antidotar: Cui cap. 5. Bufo, Cochlea, Rana, utiliter ab extrà imponuntur, quia Venenum attrahunt. 6. Paracelsus de Peste ad Stertzingenses: Imponatur Bubonibus Pestil. in aere arefactus Bufo, qui intumescet Veneno eo postea amoto, imponendus alius, donec totum Venenum attractum fuerit. 7. Burggravius in Achille: In Buffone exsiccat, vis est Magnetica extrahendi Venenum Carbunculi Pestilentialis. 8. Michael Papa in suo lib. Alexic. Venen: Bufo exsiccat, & per noctem, vel ad minimum per 6. horas in Aceto maceratus, quo intumescat, posteaq; Buboni Pestifero adligatus, miraculosè totum venenum in se trahit, hominemquè liberat. 9. Weckerus in secret: Pulvis Rubetæ aridæ: Buboni impositus, venenum mirè attrahit.

10. Paracelsus in Tr: de Peste ad Stertzing. *Bubo aref-
ctus imponatur, & attracto Veneno mox intumesceat, qui
removendus, & alius imponendus quousque omne virus ad
se traxerit.* 11. Gebelconerus in latrion suo parte 3: *Bufo
exsiccat in Sole, & alligatus super Bubonem Pestilentem,
magnum juvamentum praestat, rumpitur enim inde statim
Apostemat. Hoc multoties probatum est.* 12. Gulielmus
Fabricius Cent: 11 Epist: 96. *Integer Bufo, Sole & aere
exsiccat, si Buboni Pestifero applicatus fuerit, venenum
Pestis mirum in modum ad se trahere, experientia docet. In
exsiccatione autem Bufonum diligenter observandum, ne
venter eorum, tadatur, hoc enim lasso, non amplius venenum
Pestis ad se trahunt.* 13. Idem remedium quoque miris lau-
dibus celebrat, Caspar Keglerus in Regim: suo: de Peste

IX. GALLINÆ DISSECTÆ.

1. Crato in Tract. de Peste. *Ego suadeo, ubi Bubones
aut Anthraces adparent, ut viva applicetur Gallina, cujus
podex deplumatus sit & apertus, idq; sepius fiat, si neces-
tas postulat, modo simul agrote aliquid contra venenum
intra corpus prabeatur.* 2. Anton: Chalmethus in lib:
Cheir: *Tumori Pestilenti gallina est adplicanda, qua
Sphinctere sui anitrat satis sine vehementi dolore, aut
humorum agitatione.* 3. Petrus de Tusignano: *Si Bubo
ortus sit in Peste, gallus deplumetur circa anum, & adpos-
natur loco perboram, postea alter adponatur, & sic fiat
per totum diem: Et hac ratione Venenum attrahitur à
Corde, & Gallus subito moritur, debet autem locus prius*

scarificari. 4. Anton: Schnebergerus de Peste. Gallina dissecta & adhuc calentes adposita Tumori scarificato, Venenum optimè extrahunt, sed crebro alias sufficere oportet. Attrahunt enim hec animalia Cucurbitarum instar Venenum in se, quo mox enecantur, quamobrem semper alia viva substituenda gallina, quousq; totum virus penitus absumatur. 5. Alex: Bened: in raxi: Bubonibus Pestiferis alij hirudines adponunt alij Pullos gallinaceos vivos, implumes circa anum, & dimidia hora spatia ibidem relinquunt, Venenatam enim vim attrahunt, postea alium recentem pullum imponunt &c. 6. Henricus Smetius in Miscellan: lib: 2. cap: 21. Sunt qui viventium Gallinarum podicem Bubonibus Pestiferis admovent, ut sic Venenum extrahant.

IX. SERPENTUM PULVIS.

1. Quercetanus in Alexic: lib: 2. cap 5. Unicus Serpentis Pulvis præstantiss: est Alexiterium, siue res sit agenda cum quibusvis Venenorum generibus adsumptis siue cum Pestibus, ut ab illis nos vindicemur aut præseruemur. Idem in Pharmacop: suâ: Pulvis Serpentum superat quævis alia Alexipharmaca, siue eo utâris ad compositionem Theriaca, siue exhibeas contra omnis generis Venena. 2. Crollius in Basil: Chym: Alcohol Serpentum intus præsumptum, venenum omne ad Cutim propellit. 3. Angelus Baldus in lib: de Viperis: Illud mirum ex Vipera Serpentis necè & ejus carne ab omnibus gravioribus morbis & Venenis nos curari, & in pristinum restitui. 4. Kunradus in 2. parte Medul: destill: Tr: 27

Pulvis

Pulvis Serpentinus, universale quoddam Antidotum est, contra omnis generis venena tam praeservationis, quam curationis loco, contra Pestem, nec non aliorum quoque Toxicorum infectionem. 5. Ernestus Burggravius in Lampade Vitæ ac mortis: *Pulvere Serpentino si quis utatur, extra omnem Venenorum, cujuscumque illa sint, ac Pestilentia aleam ac periculum tutus erit.* 6. Joh: Hartmanus in Epist: ad Quercet: *Nullum venenum tam grave est, quin hoc pulvere statim abigatur, est enim prorsus mirabile, ac propè divinum.* 7. Joh: Dan. Mylius lib: 7. Basil: Chym: cap. 7. *Varios Pulv: è Serpentibus quoque contra Venena & Pestem preparare docet.*

DISTINCTIO III.

SIMPLICIA MINERALIA

Pestilenti veneno resistentia

I. SULPHUR.

I. **C**Rato in Epist: medicin: *Sulphur & Camphora pro validissimis medicamentis contra Pestem habentur.* Idem in Epist: 1: 7. *Sulphur magnâ vi diaphoreticâ pradicum, ac propterea in Pestilentibus morbis plurimum auxiliari scio.* 2. Lonicerus parte ult: Herbar: sui: *Sulphur Vivum cum Vitello ovi sumptum expellit virus Pestilentielle.* 3. Iobus Fincelius de cura Peste. *Pauperes Sulphuris citrini pulverem ad castanea magnitudinem*

AA 2

sumant

sumant cum cerevisia, Peste infecti, & ad sudandum se in lecto componant. 4. Mizaldus in adpend: Centur: Sulphur crudum, instar avellana cum Vitello ovi sumptum, liberat à Peste, quod multoties experientiâ à militibus comprobatum est. 5. Jatrion Wirttenbergic: Detur Sulph: citrini 3j in ovo sorbili, & sudor inde proliciatur, curat Pestilentem Luem. 6. R. Mindererus de Peste cap. 15. Sulphur putredinem absumere, corpora siccare, venas permeare, ac multis aliis dotibus adversus Pestilentia mala pollere, jamdudum novimus. 7. Balduinus Ronsseus Epist: medic: 28. Floribus Sulphuris ad propulsandam, curandamq; Epidemicam contagem, non sine optimo successu utimur. 8. Ernestus Reuchlinus in Tr: de Peste Sulphur etiam probat in Peste.

II. ARGENTUM VIVUM.

1. Ioan: Beguinus in Tyrocin: Chym: lib. 2. cap: 13. Dignum admiratione est, quod quamvis in vicinia Hydriz Comitatus Goritiensis, ubi reperitur copiose & singulis ferè annis Lues Pestifera grassari, illa tamen semper immunis ab hac maxere soleat. idq; viri provectæ ætatis se observasse, & à Majoribus suis accepisse, mihi sanctè confirmarunt. Hinc patet Argentum vivum esse summum omnis putredinis & corruptionis Alexipharmacum. 2. Michael Majerus in Lusu de &. Argentum vivum est plurimorum morborum Alexipharmacum, & ut testantur quidam ipsius Pestis (cum eo loci, ubi effoditur & tractatur, numquam aut rarissime hoc Contagium grassetur) dummodo maneat in propriâ sua natura &c. 3. Goelen-

us in

us in Tract: de Peste. Hoc Amuletum maximè ab Auto-
ribus probari contra Pestem invenio, si nimirum ex Avellana perforatà Nucleus interior extrahatur, deinde Argentum vivo repleatur, colloq; suspendatur, mirum enim in modum, hòc, ipsos tuto reddi à Peste, adserunt quidam.

4. Droettus in Consil. de Peste cap: 8. bujus quag; remediū meminit, testaturq; se id accepisse à Medico Principis Chabanei, qui in Metensi obsidione, nullo alio remedio se defendit à Peste, qua tunc maximè saeviebat, neq; se solummodò, sed & Chirurgum, qui alios Peste infectos invisebat.

5. Mentionem itidem ejusdem Antidoti facit Tabernæ montanus in suo de Peste regim: ut & Marsil: Ficinus de Peste.

6. Jordanus de Pestis phænomen: tract: 3. cap: 9. Hydrargyrum quidam ad Pestilentie contagia miris laudibus extulerunt.

7. Ioh: Dan: Mylius lib: 1. Antidoti sui, cap: 6. Mercurius vivus gestatus à morbis Pestilentibus tuetur.

8. Paræus lib: 21. de Peste cap. 25. Matthiolus in tract: de Lue Venereâ scribit, pulverem & cum succo Carduib. aut Electuar: de Gemmis exhibitum, Pestem, priusquàm se in corpore obfirmaverit, abigere, vomitu, sudore ac defectione provocatis.

9. Ioubertus in Tract: de Peste cap. 18. Illud mirandum, Hydrargyrum Pectori adpensum, gemino ac latente odio, Pestem, ceteraq; venena fugare, & proin ab omnibus, Cor liberare.

10. Iohan: Poppius in Enchirid: Experimentor: Mercurius seu Argentum vivum inditum caulipennæ, vel Avellana excavatæ & de collo suspensum, utile Alexipharmacum est tempore Pestis & præservat hominem à malignâ infectione.

11. Martinus Pansa lib: 4. Pract: cap: 54. Avellana à

nucleo excavata, & repleta Argento vivo, obturatâq; & in collo suspensa usq; ad Cordis seu stomachi regionem, Amuletum præstans est in præservatione Pestis. 12. Joh: Bicerus in Hermet: Rediv: sect: 3. cap: 14. Hydrargyri avellana inclusus, & collo adpensus, non solum Pestem ex Ente Veneni, sed etiam omnem malitiam à Lamis ortam abigit. 13. Timotheus Brighus Parte 2 de Sanittuenda: Hydrargyri avellana testâ inclusus, & collo adpensus pro magno Amuleto gestatur contra Pestem.

III. S A L.

1. Brudus Lusitanus lib: 3. de Vict: rati in febr: cap: 9. & 20. pluribus docet, in febribus Pestilentibus, Salcm cibis miscendum esse inquit: Sal omnium est efficacissimum adversus omnem corruptelam, maximeq; humano generi familiare, quare falsa omnia Pestilenti febre conferre, rationalis methodus docet. Et paulo post: Relatum mihi est, Chirurgum senem in Anglia, solitum esse Piscibus salitis, Pestilenti morbo laborantes, feliciter nutrire.
2. Antonius Schnebergerus, in Catal: sin pl: Pests laborantibus cibos salios convenire, doctiores Medicorum sentiunt, & regni Melis incolas. Salis modicum in aqua dissolutum, quotidie præstanto remedio contra Pestem adsumere adfirmant.
3. Mizaldus Centur: 3. distinct: 37. ex Villanovano: Sal cum fermento, Melle, Butyro, quoscumq; Tumores, etiam grassante Peste abortos, potenter aperit ac rumpit.
4. Eidejustus Reineccerus lib: 6. Thesauri Chym: Sal commune in aqua haustum, præservat à Peste.
5. Joh: Wittichus in Halilogiâ:

Incola

Incola Melite insule quotidie pro preservatione Pestis parum Salis usurpant dictitantes, hoc efficacissimum esse remedium, amolienti a se Pestiferum contagium.

IV. VITRIOLUM.

1. Mizaldus Centur: 6, distinct: 48. *Si Vitriolum in aqua Rosi: dissolvatur, & rursus iteratis vicibus, ter vel quater coaguletur, deturq; Obuli pondere obfesso à Peste, Vomitus concitabit, qui contagionem ac morbum solvet.*
2. Paræus lib: de Peste cap: 25. *refert ex Matthioli tract: de Lue ♀, Vitrioli 3i in aq: Rosi: dissol. & ebibiti, Pestem Vomitu & dejectione è corpore exturbare.*
3. Thomas Bovius in Flagel: Medicor: Ego 17 meis domesticis Vitriolum crudum in una Aurora, ad preservationem Pestis propinavi.

V. SAPPHIRUS.

1. Wolff: Gabelcoverus in schol: cap: 7. lib: de Gem: Andr: Baci: *Sapphirus omnibus in morbis cutis gestando utilis est, id quod se expertum esse Cardanus testatur. Anthraces enim tempore Pestis nasci vetat, & quod majus est, super Anthracem posita, non aliter eum, ac Aqua ignem exstinguit, ut sepius se expertum fuisse Ant: Cueurius testatur: nam ejus malitiam ac venenositatem reprimat, & ne venenatus ejus fumus ad Cor ascendat, ac Spiritus inficiat, impedit.*
2. Franciscus Rœus lib: 2. de Gemm: c: 2. *Addunt, Sapphirum venenis Pestilentibus resistere, Carbunculis Abscessibusq; calidis pestiferis presertim mirum in modum adversari tradunt.*
3. Villanov: *Tangere sape Anthracem in die cum Sapphiro,*
conferre

confert maximè. 4. Albertus Magnus de Virtut: herb: & lap: Si teneas Saphirum Orientalem in superficiebus vel circumferentiis Apostematis Pestilentis, aliquandiu ipsam circumquodq; ducendo, & per horam integram vel amplius super Anthrace tenendo, statim interimit ac mortificat ipsum ulcus, cuius rei vidi experientiam. 5. Crollius de signatur: rer: Anthracis seu Carbunculi signatura est in Sapphiro, in quo est peculiaris Virtus, Anthracem sine corrosione tollendi, & in escharam promovendi. 6. Augenius lib: 3. de Peste cap: 8. Saphirus potus, Cor ab omni Veneni labe tuetur. 7. Mizaldus Cent. 4. distinct: 49. Multorum experimento compertum est, Saphirum e regionem Cordis gestatum, à Pestiferà contagione & venenis tutum reddere gestantem. 8. Idem Centur: 5. distinct: 55. Saphirus Anthraces fugat, & loco dimovet. 9. Daniel Sennertus lib: 5. Epitome: Phys: cap: 4. Saphirus Venenis resistit & Corroborat. Gestata Anthraces Pestiferos nasci prohibet, & super Anthracem posita, eum exstinguit, & ne venenati halitus ab eo ad Cor ferantur, impedit. 10. Anselmus Boetius lib: 2. de Gemmis cap: 43. Pesti, omniq; Veneno, febribusq; malignis omnino Saphirus adversatur. Et paulò post: Tota natura ejus putatur venenis resistere, & Cor mirificè recreare. 11. Iohan: Fragofus lib: de Arom: Ind: cap: 7. Totum genus Sapphirorum habetur pro Cordiali, & miscetur etiam in Electuariis, qua conficiuntur adversus Pestem, & omnis generis venena. 12. Hollerius in libel: de Peste. Contra Pestem profunt gestata Saphirus, Rubinus &c. 13. Ernestus Burggravius in Achille redivo: Sapphirus pollet ad-

versus

versus Anthracem & Scorpionum ictus. 14. Smollius cap: 34. lib: Princip: Phil: & Medic: Oleum Sapphyri ingens est in Anthracem Pestilentem remedium.

VI. SMARAGDUS.

1. Evangelista Quatramnus in Tract: de Peste cap: 4. *Smaragdo & Topasio singularis & specifica tribuitur Virtus in febribus Pestilentibus.* 2. Fragotus cap: 2. libri de Aromat: Qui imitantur doctrinam Arabum, laudant maximè Smaragdum contra febres malignas. 3. Alexand: Bened: de Peste. Ex Gemmis adversus Pestem Smaragdus est. Antidotis quoq; imponitur. 4. Crato in tr: de Peste. Omnes propè Medici post Theriacam, & Mitbridatum, Smaragdum laudant, datur ad Gr: 6. cum Mitbridato. 5. Andernacus. Evacuatione factâ per Venam sectam, vel etiam ante hanc, exhibeto Sach: Ros: 3j cum Smaragdi triti obolo, ex vini albi odorati cyathis duobus. 6. Georg: Agric: lib: 2. de Peste. Smaragdum Arabes non modò in venenis, sed & in ipsâ Peste magnam vim habere dicunt, ejus scobs ad Gr: 8. ex vino datur. 7. Sennertus lib: 5. Epit: Phys: cap: 4. Smaragdus exhibetur ad Venena, & venenatorum animalium morsus ac Pestilentes febres. 8. Eustach: Rudius lib: 3. Pract: cap: 30. Smaragdus tenuissimè pulveris ad Gr: 10. cum liquore aliquo adpropriato maximè adprobatur ad preservationem, & curationem Pestilentis febris, praesertim, si folia Auri ei addantur. 9. Fumanellus de Peste cap: 6. Smaragdus in latificando Corde ceteris pollet, & venenum animalium, ipsamq; Pestem arceat. 10. Anselmus Boetius lib: 2. de

Bb

Gem:

Gem: & Lapid: cap: 53. *Smaragdus* venenatis mor-
 bus animalium puncturis, Pesti item ac febris Pestilen-
 ribus adversatur. 11. Aloysius Mundella Epist: 1. me-
 dic: *Smaragdum* esse alexipharma cum validiss: ab omni-
 bus proditum est. 12. Marsil: Ficinus lib: 3. de vitâ cœ-
 litus compar: cap: 12. *Smaragdus*, *Sapphirus*, *Hyacin-
 thus*, *Topasius*, *Rubinus* & c. occultis gratiarum propieta-
 tibus pradita sunt, Et idcirco non solum intus adsumta,
 sed etiam si carnem tanguant, ibiq; calefactu virtutem su-
 am promant, vim inde cœlestem Spiritibus inferunt, quâ
 se contra Pestem ac Venena tuentur. 13. Timotheus
 Brighus Parte 2. de Sanituendâ: *Smaragdus*, *Sap-
 phirus*, *Hyacinthus* gestati, adversus Pestem valent.
 14. Petrus Sibyllenus in libro de Peste. *Magnates* &
 nobiles matrone Gemmas pretiosas, pro earum specificâ &
 ingentâ virtute, annulis inclusas, vel pectori adplicatas,
 ex *Hyacyntho*, *Smaragdo*, *Sapphiro* & c. quæ Veneno & aeri
 corrupto à proprietate occultâ resistunt, rectè gestare solent.

VII. HYACINTHUS.

1. *Lonicerus* in ult: parte Herbar: *Hyacinthus* ge-
 status à Pestis contagio adserit, quâ de causâ Amuleti vice
 à colli sinistra parte suspenditur. 2. *Cardanus* lib: 7.
 de Subtil: Eadem igitur ratione, ut quidam se expertos
 esse retulerunt, si quid aliud Cor confirmat, Pestem quoq;
 arceat, quæ maximè contingit ob metum & Cordis imbeci-
 litatem, *Hyacynthus* hæc 2. abolet, multum igitur juvabit
 arcendo Pestem. 3. *Rueus* lib: 2. de Gem: c: 12. A popula-
 tim se viente Peste, cum manifestâ sui qualitate, tum re-
 conditâ quâdam proprietate, gestantem adserere creditur
Hyacinthus & 4. *Manardus* lib: 1. Epist: 3. Medicin:

Quædam

Quedam sunt, quæ gestata utilia esse creduntur contra Pestem, ut Hyacinthus collo adpersus, vel digito gestatus. 5. Gerard: Bergenſis lib: de Peste. Inter medicamenta, quæ venenoſitati Peſtilenti reſiſtunt, primo loco ſe ſe nobis offerre Hyacinthus, mirabiliter occulta proprietate Peſti reſiſtens, qui continuo ita ab omnibus, à Peſte. præſervari cupientes geſtandus eſt, ut extrinſecus Cordis regionem attingat. 6. Anſhelmus Boetius lib: 2: de Gemo: 31. Præcipuus Hyacinthi uſus eſt ad Peſtem arcendâ. ſi pro Amuleto, collo adpersus, aut annulo incluſus geſtetur. 7. Autor Horti Sannitan tri: de Lapido 65. Valet Hyacinthus contra Peſtiferas infectiones & omne toxicû. 8. Moellerius in libel: de Peſte. Geſtata contra Peſtem proſunt, Hyacinthus, Rubing, Saphirus &c. 9. Caſp: Schvvenckſam lib: 3. Catal: foſſil. Hyacinthus imbecillitatem pellere fertur, & contra Peſtilentis contagionis noxias magnopere commendatur. 10. Jo: an: Renod: lib: 2. Diſpenſ: Sect: 2. c. 6. Hyacinthus Cor roborat, & à Peſtilenti contagio tuetur. 11. Augenius lib: 3. de Peſte c. 8. Hyacinthus virulentarum beſtiarum iectibus, ac malignis venenatisq; medetur adfectibus. 12. Crato in tri: de Peſte: Hyacinthus non ſolum intra corpus, ſed etiam foris geſtatus. Peſti reſiſtit. 13. Daniel Sennert: lib: 5. c. 4. Epit: Phyſ: Hyacinthus ad Peſtem curandam annulo incluſus, aut de collo ſuſpenſus commendatur. 14. Rudius in fine c. 30. lib: 3. Præſt: Avicenna admirabilem proprietatem Hyacintho, Cordis regioni diutius adpoſito, vel in ore detento, contra Peſtilentes febres tribuere videtur. 15. Joh: Dan: Mylius lib: 4. Baſil: Chymicæ cap. 5. Pro conſtanti creditur Hyacinthum hominem tutum reddere à fulminibus & Peſte, & nitorem omnem amittere, ſi quis Peſte laboret.

16. Ioh: Fragofus cap: 4. lib: de Aom: & Exot: *Hyacinthi virtus est Cordialis, quemadmodum adparet ex confectiōe illā de Hyacinthis, contrā Pestem ac Febres malignas valens.* 17. Martinus Panfa, lib: 4. Praet: cap: 56. *Hyacinthus & Cbrysolitus gemina, digito annulari gestata, Pesti resistunt.*

TERRARUM aliquot Genera, & MARINA.

I. AMBRA.

1. Crato in Consil: medic: *Ego certissimo Experimento didici infundere supra Ambram opt. Vinum Malvaticum destill. in vitrum & diligenter obturare & manē aliquot guttas cum Pane sumere, esse excellentiss: remedium preservativum in Peste: Idem: Ambra valet plurimum in adfectibus Pulmonum, & in Febribus Pestilentibus, praesentissimum remedium est.* 2. Marsil: Ficinus in lib: de Epidem: cap: 10. *Quidam tempore Pestis, Ambram cum vino exhibent.* 3. Bernh: Croneburgius in libel: de Peste. *Ambra tempore constitutionis pestiferæ, magnam vim obtinet in roborando Corde ac Spiritibus instaurandis.* 4. Georg: Agricola lib: 2. de Peste. *Ambra, Succino cognata, non minorem illo vim habet in Peste.*

II. SUCCINUM.

1. Cunradus Kunrad parte 1. Medul: destill: Tract: 9. *Succinum intro datum, adversari dicitur Pestilenti veneno quemadmodum & suffitus cum eo per conclavia domus factus, purgat Aerem ab omnibus pravis inquinamentis.*

2. Heur-

2. Heurnius lib: de Peste cap: 8. *Germani Succini albi*
3j propinant in curatione Pestis. 3. Anselmus Boetius
 lib: 2 de lap: ac gem: cap: 160. *Succinum Cordi imprimis*
amicum est, & propterea Syncopem, Palpitationem & Pe-
stem curat, morbosq; contagiosos abigit, & Cor contra o-
mnia venenata tuetur. Et paulò post: *Fumus Succini cu-*
biculis exceptus, Aeris putredinem corrigit, Pestisq; uido-
rum consumit, eorumq; nocumenta emendat. 4. Georg:
 Agric: de Peste lib: 2. *Succini in pulverem contriti pon-*
das denarij sumitur ex Vino contra Pestem. 5. Crato de
 Peste. *Succinum album Cordi maxime est amicum, &*
contra Venena vim habet. 6. Cardanus lib: 5. de subtil:
Succinum candidum, pretiosiss. gustu dulce & optime o-
lens, adeo ut suffitum, in conclavibus contra Pestilentiam,
ad 3. usq; diem conclave bene olere faciat, manifestum est,
igitur, hoc medicamentis reliquis conmixtum plurimum
conferre. 7. Bernh: Croneburgius de Peste. *Ego in-*
ter Amuleta ad Pestem habeo Succinum album pulv: cum
aq. Ros: aut Scabios: exhibitum, ex quo prater ea manet Suf-
fitum intra nares & os excipio. 8. Georg: Agric: lib: 4.
 de natura Fossil: cap: 14. *Cum ramenti Succini, Pestis*
causâ, solemus conclavia longius ac prolixius suffire, odor
ille, pestilentis Aeris putredinem debilitat. 9. Andreas
 Aurifaber in lib: de Succino, cap: 11. *Succinum suffitum*
non modò aerem corruptum emendat, verùm etiam omnia
Venenata animalia abigit. 10. Schvvenckfeldius lib: 3.
 Catal: *Succinum, Pestem & omnia venenorum genera*
arceat. 11. Libavius Parte 3. Singular: de Succino lib:
 15. cap: 27. *Succinum Pestem arcere probibereq; traditur.*

Idem in schol: ejusdem Cap: *Fumus Succini corrigit edificia Peste infecta, nec admittit Contagium, quo plerumq; propagatur Lucs. Cardanus causam conjicit in sua-veolentiam & siccitatem. Sed neutra vera est, multa enim sunt jucunda odore ac sicca, quæ tamen Pestem non averunt.* 12. Idem Autor cap: 28. ibid: *Succinum tam familiare adjumentum Cordi creditur, ut etiam perhibeatur exbilarare, Spiritus turbidos recreare, Pestem ac Venena depellere, nec admittere.* 13. Augenius lib: 3. de Peste cap: 8. *Succinum Cor & Stomachum firmat, unde Cardiacis & Cordis palpitationi accommodatur.*

III. BOLUS ARMENUS.

1. Matthiolus comm: in lib: 5. Diosc: cap: 71. *Bolus Armenus, omnium probatiss: Medicorum consensu non solum adversatur Venenis, sed & Pestilentibus quibusque morbis.* 2. Ant: Valetius in schol: ad lib: Hollerij de Peste. *In Bolo Armeno & Terra Lemnia, tantum virium reposuere veteres ad arcendam Pestem, ut nemo unquam sit visus, Peste interuisse, qui bis antidotis sit usus.* 3. Valeriolæ in adpend: loc: commun: cap: 2. *Inter Simplicia, tota sua substantia enervanda contagioni Pestis congruentissima, primas partes tenet Bolus Armenus & Terra Lemnia, non tam, quod siccando prosint, quam quot tanta substantia venenose qualitati adversentur.* 4. Fumanelius lib: de Peste cap: 5. *Bolus Armenus prestant habetur Pestilentibus febribus medicamentum, ut Galenus tradidit.* 5. Joubertus tract: de Peste cap: ult: *Bolus Armenus propulsanda Pesti maximam vim obtinet,*
nec mo:

nec modò præservandi facultate pollet, sed etiam certò curandi. 6. Galenus lib:9. Simpl: In magnà Pestilentia, quotquot hoc medicamentum bibere, celeriter curati sunt, at quibus non profuit, omnes interiøre, scilicet cum nec alio quovis juvarentur, undè colligitur, quod iis dumtaxat non fuerit auxilio, qui planè erant incurabiles. 7. Petrus Bayrus de Peste. Bolus Armentus conducit adversus Pestem si $\zeta\beta$ aut $\beta\gamma$ ejus cum $\beta\gamma$ Aq: Rosar. & $\beta\beta$ Vini dentur. 8. Johan. Daniel Mylius lib.4. Basil. Chym: cap. ult. Bolus Armena cum Aqua Acetosa pota, adversus contagia Pestis offertur. 9. Barth. Montagnana in Cons. Bolus Armenus convenit Pesti, dando ex eo $\beta\gamma$ omni die cum vino. Conferat valdè ita datus febribus Pestilentibus: & qui advescit ejus potui tempore Pestis, præservatur ab ejus nocumento. 10. Bernhard: Croneburgius in Tride Peste. Præ omnibus maximè, censacrum quoddam Antidotum, probatur Bolus Armenus eximià prerogativà adversus omnem pestiferam contagionem. 11. Fernelius lib:1. meth: med: cap: 21. Bolus Armena Pestilenti febrì opitulatur, eiq; resistit, putredinemq; cohibet. 12. Lonicerus parte ult: Herbar: cap: antepenult: Bolus Armena Febribus Pestentialibus est salutaris: cum aqua Acetosa adversus contagia Pestis potus prodest. 13. Cardantus lib:5. Subtil: Terra Armena egregiè siccet, ob id Pestiferis morbis salutaris est. 14. Aloysius Mundella Epist:1. medic: Terra Armena substantià tum aereà & levi, tum plurimà exsiccandi facultate prædita est, nec non ut Avicenna ait 4. Fen, 1. lib: c.5. boni est odoris, quæ singula ad morbum Pestilentem arcendū, & curandum conferre compertum est.

15. Ioach:

15. Joach: Schillerus de Peste Britan: *Vix aliud præservativum mirabilius est Bolo Armeno adversus Pestem, debet autem minutim contusum, in campestrium Rosarum aqua mergi, ut liquorem combibât, & sua sponte exsicce- tur, quo facto conteratur denuo, quater jam lotum & exsiccatum usui reponere: Hujus manê ʒj aut ʒij modò cum vino, modò cum Limonum succo exhibentur.* 16. Renodæus in Dispensat: lib: 2. Sect: 1. cap: 2. *Plurimum valet contra Pestem, Bolus Armenus.* 17. Palmarius lib: de Febr: Pestil: cap: 18. *Bolus Armena Pestis contagia arceat, & jam contracta vim obtundit ac bebetat.* 18. Hollerius in libel de Peste. *Boli Armeni ʒj in Vino albo tenui & aqua Buglos vel Acetosa propinetur in Peste.* 19. Cunradus Geinerus lib: 1. Epist: 37. *Bolus Armenus ac Terra Sigillata junioribus calidis & humidis seu Sanguineis præci- què conveniunt in Peste, aliis non item.* 20. Augenius lib: 3. de Peste cap: 8. *Bolus Armena febr: Pestilenti col- liquanti opitulatur, eig: resistit, putredinem cohibet ac san- guinis exspuitionem.* Idem cap: 20. ibid: *Bolus Armena obtinet miraculosam & excellentem virtutem ad Pestem, enim utilem esse, non ipsi ut terra tributum est, sed ut Ar- mena, & hoc ei concessum est tamquam speciale munus, & quasi privilegium, præ cæteris à benignitate cæli, & pecu- liari stellarum amicarum influxu, quæ facultas mirabilis cognita à nobis non est per rationem, sed per experientiam.* 21. Mindererus lib: de Peste cap: 15. *Ego Bolum Arme- num totà substantiâ, & ab intrinsecâ sui formâ, morbo Pe- stilenti adversari existimo.* 22. Joh: Bokelius Parte 2. Re- gim: cap: 11. *Bolus Armenus & Terra Sigill: maximè in*

Peste

Peste utilia sunt. 23. *Predicatur etiam in eadem Luc à Ioh: Philip: Ingrassià lib: de Peste, Daniele Sennerto lib: 5. Epit: Physic: cap: 1. Achille Gassaro in Tract: de Peste. Petro de Stilla, Tract: 2 cap: 2. manualis sui Cbes-rurgia, Johan: Saliceto de Peste, Gentili Fulginate, Baptista Fiarà, Cardano in lib: de Subtilit: Keglero in suo Regimi: Pestil: Petro Sibylleno in lib: de Peste & aliis quamplurimis.*

IV. TERRA SIGILLATA.

1. *Vidus Vidijs lib: 6. de Febr: cap: 5. Intus datur Terra Lemnia, quâ veteres medebantur Febribus Pestilentibus, ut patet ex lib: 9. Simpl: Galeni.* 2. *Augenius lib: 3. de Peste cap: 8. Terra Lemnia morsus Serpentum, omniumq; reptilium sanat, mortiferas ac venenatas portiones nocere prohibet, & Febri Pestilenti, cum alvi fluxu colliquativo resistit.* 3. *Renodæus lib: 2. Dispens: Sect: 1 cap: 1. Terra Lemnia vim habet Antidoti contra Pestem, & morbos contagiosos, ac maligna qualitati participes.* 4. *Goelenius in Loimographiâ quæst: 3. Terram Sigillatam cum convenienti liquore propinatam, insigniter multis profuisse, Pestis nostræ Tarturgensis decursu, animadverti.* 5. *Jobus Fincelius de cura Pestis. Adultis Peste infectis datur 3j Terræ Sigill: cum aq: Carduib: vel Scabiosæ junioribus autem datur 3ß.* 6. *Crato: In Peste maxime laudatur Terra Sigillata, si vera haberi posset.* 7. *Anton: Valerius in schol: ad librum Holler: de Peste. in Terrâ Lemniâ & Bolo Armeno reposuere veteres tantum virium ad arcendam Pestem, ut nemo unquam sic*

Cc

visus,

visus, Peste interuisse, qui bisce sit usus. 8. Maubius in lib: Med: Terra Lemnia est optimum ac praestantiss. remedium in Peste. 9. Matthiolus comm: in lib: 5. Diosc: cap: 73. laudat etiam valde hanc Terram ad profligandam Luem Pestilentem. 10. Petrus Bayrus in lib: de Peste. Lemnia Terra utimur adversus Pestem, si 3ß aut 3ij dissolvantur cum Aq: Ros: 3ij & Vini 3ß. 11. Fumanellus in lib: de Peste, c: 5. Terra Lemnia, quæ & Sigillata dicitur, in Peste presentaneum est remedium. 12. Schvvenekfeldius lib: 3. Catal: fossil: Terra Sigillata Strigoniensis, admirandâ facultate crudelissimo & horrendo Pestis contagio resistit, non solum ab hoc preservando tutos reddens eos, qui hanc utuntur, sed jam infectos & semimortuos ab Orci faucibus, & presente morte miraculosâ celeritate revocando. 13. Georgius Agricola lib: 2. de Peste. Inter Pestis Alexiteria, quæ terra intra se gignit, vel ex se profert in lucem, primo nomenatur Terra Lemnia, quam Turca quoq; nostris temporibus homines a Pestem tueri perhibent, & eâ correptos sanare, denarij autem pondere bibitur ex vino. 14. Sennertus in Epit. Scientiæ natural: lib: 5. cap: 1. Experimentis multis comprobatum est, Terræ Sigillatæ insignes esse vires contra Pestilentes febres malignas, & venenatorum animalium morsus. 15. Petrus Bellonius lib: 1. Observat: cap: 22. Terra Lemnia singularis est, adversus Pestem, & omnes defluxiones. 16. Eustach: Rudius lib: 3. Pract: cap: 30. Terram quoq; hanc inter probata Pestis remedia recenset. 17. Vide & Kunradum 2 part: Medul: destill: Tract: 20. qui similiter Terram sigillatam insigniter contra Pestifera contagia-

com.

commendat. 18. Forestus lib: 6. de Febr: Terra Sigill:
31, si cum modico Vino jejunis detur, nullum Venenum ad Cor
penetrare permittit.

SECTIO II.

Exhibens nonnulla SIMPLICIA Spagiricè
elaborata.

DISTINCTIO I.

AQUÆ DESTILLATÆ.

I. **A**qua Angelicæ. 1. Tragus in lib: de
Peste. De hac aqua agro ad 3. vel 4. coch-
learia propinabis, multorum utilitate ac
commodo hac Aqua experta est, omnibusq; tuto exhibetur,
cujuscumq; ætatis fuerint. Si quis hujus aquæ 2. vel 3. coch-
learia semel aut bis in hebdomadâ biberit, nobilissimum ef-
se præservativum cognoscet. 2. Henricus Dobbin lib:
de Peste. Angelica per noctem in Vino macerata destilla-
tur. Liquoris destillati 2. aut 3. cochlearia manè bibun-
tur, Est remedium præstantiss. contra Pestem. 3. Lo-
nicerus, cap: 302. parte 2. Herbar: sui. Aqua destill:
rad: Angel: mirè confert Pestis contagio. 4. Ta-
bernæ montanus libro 1: sect: 3. cap: 12. Aquæ An-
gelicæ haustulus unus, manè antequàm quis in publi-
cum prodent, sumptus, præservat à contagione vene-
nat: Dari quoq; & Pueris infantibusque sine noxâ
potest. 5. Callor Durædes in Horto Sanitat:

Aqua Angelica preservat à Peste. 6. Balthasar Mullerus in tract: de 147. Aquis destill: *Aqua Angelica resistit Pestilentia.* 7. Joh. Dan: Mylius lib: 6. Basil: Chym: cap: 6. *Aqua rad: Angel: mirè confert Pestis contagio.*

2. *Aqua Carduibenedicti.* 1. Remaclus Lymburgensis in Hist: aquar: *Carduibenedicti aqua singulare est Antidotum contrà Pestem.* 2. Castor Durandes: *Aqua stillat: Carduib: contrà Pestem ac venena sumitur.* 3. Tabernæmontanus Sect: 10. lib: 2. cap: 5. *Aqua Carduibenedicti utilis est in omnibus febribus Pestilentibus.* 4. Joh. Dan: Mylius cap: 14 lib: 6. Basil: Chym: *Aqua vel decoctum hujus herba, Venena omnia pellit, cujus rei exemplum Hieron: Tragus adducit. Fuisse enim puellam quandam, qua inscia cum Pomo dono dato, Venenum ederit, moxq; corpus ejus inflatum, nec ullis Antidotis Tumorem sedari potuisse, eandem verò Aquà stillat: hujus Herba datà, Tumorem subsedisse, atq; sic à Veneni malo & periculo liberatam fuisse. Idem ex alio refert, Puero in campo dormienti, Serpentem per os hians irrepsisse ac herba hujus aquà porrectà, per inferiora mox Serpentem secessisse, nec quidquam periculi puero inde obrigisse.* 5. Palmarius de Febr: Pestil: cap: 18. *Aqua still: Carduib: remedium habet contemnendum Februm malignarum ac Pestis.*

3. *Aqua Morsus Diaboli.* 1. Hieron: Brunsvic: *Aqua hac pondere ʒij pota, à Peste optime preservat.* 2. Palmarius cap: 18. lib: de Febr: Pestil: *Aqua Morsus Diaboli Pesti adversatur, quocumq; modo usurpetur.* 3. Castor Durandes in Herb: *Aqua hujus herba manè ad ʒij pota, preservat à Peste.* 4. *Quod idem testatur.* Tabernæmont: lib: 1. Sect: cap: 15.

4. *Aqua*

4. Aqua Acetosæ. 1. Crato in Consil: Bene destillata aqua Acetosæ cum succo Limonum vel aceto, pro Pueris & gravidis, Peste infectis tantum valet ad curandum, quantum fortè nulla alia operosa compositio. 2. Lonicerus Parte 2. Herbar. cap. 64. Aqua Acetosæ cum Theriacâ mixta, confert Pestilenti malignitati. 3. Valesius in Tract. de Epidem. cap. 9. Aqua Acetosæ valet contra Pestem, quia confortat Cor. 4. Remaclus Lymburg. in Histor. aquar. Aqua Acetosæ cum Theriacâ temperata, adversus Pestem præsentaneum est remedium. 5. Castor Durandes. Aqua Acetosæ utilis est tempore Pestis. 6. Renodæus in Dispens. lib. 1. Sect. 5. cap. 11. Aqua Acetosæ febribus continuis & Pesti confert. 7. Weckerus, Antid. spec. lib. 2. Sect. 1. Aqua Acetosæ cum Theriacâ bibita, medetur Pesti. 8. Jul. Palmar. cap. 18. de Pestil. febr: Sunt qui Aquam Acetosæ ad Pestis præcautionem & curationem conferre credunt.

5. Aqua Rutæ. 1. Lonicerus 2. Parte Herb. c. 123. Aqua Ruta potenter resistit Pesti malignitati. 2. Remaclus Lymburg. Ruta aqua adversus omnia venena, præsentaneum censetur Antidotum, quare tempore Pestis usus hujus Aqua summopere commendatur. 3. Castor Durandes in Horto Sanit. Aqua stillat: Ruta contrariatur Pesti. 4. Tabernæmont: lib. 1. Sect. 4. cap. 31. Aqua Ruta conducit omnibus venenis, præsertim autem tempore Pestis, & aeris infectioni prodest, si manè ejus Sy ebibantur. 5. Balthasar Muller in Tract. de Aquis destil. idem confirmat.

6. Aqua Veronicæ. 1. Tragus lib. 1. de Plant.

Veronica vino macerata ac destill: remedium est efficacissimum ad quaslibet Pestilentes febres, binarum unciarum dosi pota. 2. G. Weinrichius in Homiliâ 3. super Pl. 91. Si ʒij circiter Aqua Veron: jejunè sumatur, vel spongiola, hac aquâ probè imbuta naribus ad odorandum obicitur, nobile dicitur esse preservativum contra Pestem. 3. Hieron: Brunsvic: in Pharmac. domesi: Aq: Veron: ʒij manè pota, commodissimum preservativum est, prodest etiam Caput & manus ea abluere. 4. Castor Durandes in Horto Sanit: Aq: Veron: ʒiij cum Theriacâ sumpta, currant Lue Pestifera insectos. 5. Tabernæmont: lib: 2. Sect: 2. c: 28. Aqua Veronica resistit Pestilentia. 6. Lonicerus 2 parte Herbar: sui cap: 16. Aq: Veron: ʒij manè pota, optimum est Pestis preservativum.

7. Aqua Tormentillæ: 1. Remacius Lymburg: de Aquis destill: Tormentilla aquam contra Pestem nonnulli presentaneum Antidotum tradunt. 2. Autor Pandectarum: Aqua Tormentil: resistit omnibus venenis, undè ad preservandam & curandam quoq; Lucem Pestilentem, tempore Contagij grassantis, utiliter datur. 3. Tabernæmont: lib: 1. Sect: 4. cap: 22. Aq: Tormentilla Peste insectis plurimum confert. 4. Bokelius in suo Regim: & Castor Durandes in Hort: Sanit: idem testantur.

8. Aqua Scabiosæ. 1. Brunsvicensis in Pharmac: dom: Aq: Scabios: ʒij manè pota, Pestilentia resistit: confert Anthracibus imposita. 2. Tabernæmont: lib: 1. Sect: 5. cap: 14. Aqua Scabiosa commendatur contra Pe-

tra Pe-

trā Pestem. Et si in eā dissoluta fuerit Theriaca vel Mitbridiati nonnihil, egregiam potionem sudoriferam concinabis ad expellendum Venenum Pestiferum e corpore.

3. Weckerus in Antidot: spec: lib: 2. Sect: 1. Aqua Scabiosa valet contra Pestem. 4. Palmarius de Febr: Pestil: cap: 18. Aqua Scabiosa magnas adversus Pestiferi mali pernitiem vires habet, & longē eam a Corde propellit. 5. Reineccerus in Thes: Chym: hanc aquam quoq; pro preservatione Pestis inter alia Alexiteria commendat.

9. Aqua Fol: & Florum Arbuti. 1. Carolus Clusius: Ex Arbut: foliis & floribus aquam elici vitreis organis scribit Amatus Lusitanus, eamq; servari, tamquam secretissimum, adversus Pestem ac Venena antidotum. 2. Matthioli comm: in Dioscor: Sunt qui credant, Arbutum opem maximam prestare adversus Pestem, quam obrem Aquam, quae ex foliis extracta sit, admixto Osse Cordis Cervi, statim ubi morbus invasit, magno iuramento agrotantibus exhibent.

10. Aqua Valerianæ. 1. Tabernamontan: Sect: 5. lib: 1. cap: 16. Huius Aqua ʒiʒ vel ij manē jejuno stomacho sumpta, hominem ea die, ne a Peste inficiatur, praeservant. 2. Brunsvicensis: ʒij manē de ista Aqua pota, optimē praeservant. 3. Remacius Lymburg: in Hist: Aquar: Valeriane aqua ad aerem Pestilentem rectificandum multum efficax censetur. 4. Castor Durandes in Herbar: Hac aqua pota, utilis est contra Pestem.

11. Aqua Nucum Juglandium: 1. Goclenius in Loimograph: Aqua Nucum viridium, maximam est viriū in Peste tum in refrigerando tum veneno resistendo.

praeser

praesertim aliis commixta. 2. Felix Platerus de curâ
Febrium Pestil. Aqua Nucum viridium summo perè lau-
datur in curâ Pestis. 3. Palmarius cap. 18. de Febr. Pe-
stil. Aqua ex immaturis Juglandibus elicta & pota,
venena irrita facit, & ad Pestis arcenda contagia miri-
fice commendatur. 4. Levinus Lemnius de Herbis
Bibl: cap. 32. Elicitur de Nucibus virentibus aqua, ad
multos usus efficax, nempe ad Pestis contagia. 5. Ru-
landus de Febre Ungar cap. 6. Aqua Nucum viridium
magnarum est virium in hac Lue. 6. Euonymus in 1. par-
te 1 hes. Aqua nucum juglandium immaturarum, foris
imposita prodest vulneribus & ulceribus calidis, & An-
thraci Pestilenti, pota etiam ad Ziiij refrigerat, ac Pestis re-
sistit. Ex putaminibus etiam exterioribus Aqua destilla-
tur, cujus mediocris potio, adversus Pestem, tamquam cer-
tum experimentum propinatur. 7. Grattarolus. Ex Nu-
cibus Jugland: aliqui aquam destillant, utilem in Peste,
8. Fumanellus lib. de Peste. Liguoris stillat: Nucum
viridium Zvi. sudorem evocant in Peste. 9. Alexius Pe-
demont. lib. 1. Secret. Medicamentum probatiss. adver-
sus Pestem ita paratur: Cape Noces immaturas quantum
sufficit, quae cum maceratae fuerint in Aceto per 8. dies. exi-
mantur, & contendantur, demum destillantur donec om-
nis Aqua exierit. Dosis huius aquae Ziiij. sumens, in lecto
benè coopertus maneat. Nam haec Aqua virus evacuat
vel per secessum, vel per vomitum. 10. Lonicerus cap. 33.
Gui Herb: Aqua destill: è corticibus viridibus Nucum, bi-
bitor adversus Pestem, cum tertiâ parte Aceti, si cum ca-
lore invaserit. 11. Tabernæmont. Sect. 2. lib. 3. cap. 3.

Aqua

Aqua Nucum juglandium utilis est tempore Pestis, si haustus ejus potetur, resistit enim Veneno Pestis aeris, insecto, longè autem efficacius operabitur, si nonnihil Theriaci in illà dissolutum fuerit. 12. Weckerus in Antidotari: Spet: lib: 2. Sect: 1. *Aqua Nucum juglandium refrigerat, ac Pesti medetur.* 13. Petrus Sibyllenus in lib: de Peste. *Sunt, qui mirifice Aquam Nucum jugland: destill: commendant per præservatione manè ebibitam.*

12. *Aqua Fraxini.* 1. Euonymus: 1. Parte Thesauri. *E Fraxini cortice interiore, destillati liquoris ʒij cum totidem uncis Vini albi, contra Pestem bibuntur, & idem potus, post horas 3. repetitur. Sic volente Deo, intra 24. h. liberabitur aeger.* 2. Crato de Peste. *Aqua destill: ex Cortice tenero inter: Frax: ejusq; Surculis teneris, usi sunt Gedanenses adversus Pestem Anno 1564.*

13. *Aqua Citriorum malorum.* 1. Petrus Droettus in Consil: de Peste. *Accipe Citria Mala, in partes multas divisa, No. x. Summit: Borrac: Mj. Vini albi odorati ʒij. Destilla Vase vitreo. Hujus aqua jejunus ʒij. Pestis tempore sumat.* 2. Heurnius in Prax: seu meth: med: *In Italia, fragrantiss. Aqua exstillatur è floribus Citriorum, quæ præter suavem odorem quem spirat, Veneno Pestilenti quoq; resistit.* 3. Quercetanus in Diætet: Sect: 3. circa finem cap: 2. *Aqua ex Succo Citri destillata, Cor aliasq; partes roborat contra Pestem ac malignas febres.* 4. Mindererus de Peste cap: 15. *Aqua Corticibus Citri aut integro Pomo destillata, Pesti maxime resistit.* 5. Joh: Bokelius in suo Regim: *Aqua*

Flor: & Cort: Citri cum Aceto destill: prestans Alexiterium est tempore Pestis. 6. Rulandus de Febre seu Morbo Ungar: cap. 6. Aqua Citri rectè destillata, inditis aliquot Gustis Spiritus Vitrioli, multum roboris adfert Cordi, inde reiusa malignitate Febris.

14. *Aqua Diptamni. 1. Castor Durandes in Horto San: Aqua Diptamni frequenter sumpta, præservat à maligna infectione aeris. 2. H. Brunsvicensis in sua Pharmac: dom: Aqua Dipt: 3ß quantitate bibita, optimè à Peste præservat. 3. Lonicerus, cap. 105. Parte 2. sui Herbar: 3ß bujus aqua manè & vespèri pota, obluetur Pestifera labi.*

15. *Aqua Pimpinellæ. 1. Tabernæmont: Sect: 3. lib. 1. cap. 23. Hujus aqua 3i manè quotidie sumpta, eodem die hominem tutum reddit à Peste, confortando Cor, valdè consultum & utile est, quemlibet tempore Pestis juxta usum aliorum Antidotorum, singulo octiduo semel manè, vel à meridie, 3ij bujus aqua ebibere, & inde in lectum ad sudorem se componere, omne enim venenum per sudorem & urinam expellit, nec finit aliquem facile Peste infici. 2. Lonicerus parte 2. Herbar: cap. 12. Aqua Pimpinella pota, præservat à pestifera infectione. 3. Turnheiserus lib: 1. Hiltor: Plant: cap. 305. Aqua Pimpinell: contra aerem noxium & contagium Pestilens commendatur.*

16. *Aqua Galegæ. 1. Tabernæmont: Sect: 4. lib: 1. c. 34. Aqua Galegæ præstantiss: medicamentũ est, ad pellendas maculas Pestiferas, tam in adultis, quam pueris, subindè manè ac vespèri ad 3ij vel ij sumpta, ut sudorem eliciat.*

eliciat: Utiles quoq; est preservativi loco, si manè ejus cochlearia bina capiantur. 2. Fumanellus lib: de Peste cap. 5. Lignor stillat: Galege sumentem à Pestilenti febre arceat, aut eà ad se fum sanar.

17. *Aqua Malorum Arantiorum. . Matthiolus lib: i cap. 131. Hac aqua optimè facit ad febres Pestilentes, datur potanda 3vi pondere, magno sanè auxilio, ubi à centro ad circumferentias humores infectos trahere sit opus, siquidem valenter sudorem provocat, ac Cordi subvenit. 2. Heurnius in meth. med: Aqua florum Arantiorum valdè confert Pestiiferis malis, praesertim ubi Petechiae efflorescunt. 3. Caltor Durandes in Horto San: Aqua Arantiorum utiliter in Peste, ac pestilentibus febribus propinatur.*

18. *Aqua Cruciatæ. 1. Tragus in Hist: Stirp: & in lib: de Peste. Aquâ Cruciatæ adversus Pestem utuntur nonnulli. 2. Lonicerus parte 2. Herbar: cap. 167. Aqua Cruciatæ venenis adversatur, undè non immeritò contra Pestem quoq; adhiberi potest. 3. Mart: Mullerus de Peste. Aqua Cruciatæ in Pestilentibus febribus prodest.*

DISTINCTIO II.

OLEA STILLATITIA.

1. **O** *Leum Juniperi. 1. Adolphus Oeco de Peste. Oleo juniperino utuntur quidam calo Pestilenti, efficaci amuleto, naribus & temporibus eo inunctis. 2. Heurnius lib: i. Meth: med:*

D d 2

Oleum

Oleum Juniperi sedam vim aeris intro sumptum, arceat.
 3. Henricus à Bra in Catal: Simpl: ex Henrico de Turri: *Præservativum insigne ad Pestem*, quo usus est Nobilis quidam Vienna in sauis. Peste, & liber mansit cum totâ familiâ, cum cetera familia omnes periclitarentur. Primò totam domum suffumigavit Oleo Juniperi, vivis carbonibus arceso: Postea antequàm foràs progredierentur domestici frustulum panis tosti, 3. aut 4. Gut: Olei Junip: imbutum devorabant: Tertiò pulsus brachiorum, tempora ac nares hoc Oleo illinebant. 4. Andernacus jubet, ut Gossipium, Oleo Juniperino imbutum in pixide circumferatur loco Pomambræ, tempore Pestis. 5. Weckerus in Antid. spet: lib: 2. Ol: Juniperi corpus ab omni Veneno & Pestilenti aere tuetur. 6. Palmar: cap: 18. de Febr: Peste: Una Gut: Ol: Junip: aliis alexipharmacis mixta, sudores copiosos movet, & Pestis pernitium obviat. 7. Joh: Poppius lib: 1. de usu rem: Chymic: *Oleum hoc insigne arcanum est contra Pestem*, siquidem ab infecto omne venenum per sudorem expellit mirificè. 8. Kunradus in Part: 1. Medul: de Rill. Tract: 20. Ol: Juniperi insigne Pestis præservativum & curativum est, veneno enim potentissimè resistit, & à Corde illud per sudorem expellit, idcirco tamquàm singulare Antidotum contra hanc luem magnificandum. Infectus G. 12. vel 15. hujus Olei sumat bis in die cum pauxillo Theriaca &c. 9. Bokelius in suo Regim: idem *Oleum valdè in Peste abigenda deprecatur*. 10. Reinocerus lib: 6. Thes: Chym: Ol: Junip: sumptum & arteriis ac temporibus illitum à Peste præservat. Præcuratione verò G. 6. bis spatio h. 24. dentur.

2. Oleum

2. *Oleum Citri*: 1. Jul: Palmar: cap: 18. de Febr: Pestil: *Oleum Cort. Citri putredini, & venenis Pestilentibus prater opinionem resistit, sumptum, aut Carpis ac Cordis regioni inunctum*. 2. Adolphus Occo in Tract: de Peste. *Oleum à Granis Citri in Pestilenti statu optimum est Alexiterium*. 3. Sylvius in libro: 3. Medus, de re Medicà: *Oleum ex Seminibus Citri in Peste, Alexiterium est*. 4. Quercetanus in Diætet: sect: 3. cap: 12. *Ex Cortice Citriorum Oleum Cardiacum & sudoriferum, ad Pestem, aliosq; adfectus venenatos extrahitur*. 5. Joh. Bokelius parte 1. Regim: sui cap: 17. *Oleum Citri egregium est præservativum, si tempore Pestis nares, tempora & pulsus eo inungantur*. 6. Ioan: Hennem: Reyling in Idea Leimode: *Oleum Cort: Citri ad G: 3. quotidie sumptum cum Syr: Acetos: Citri Pestilentibus infectionibus resistit*. 7. Hollerius in lib: de Peste. *Oleum Citri in præservatione Pestis laudatur, si G: 3. ex decocto Berberon: aut Syr: de Limon: dentur*. 8. Joh Poppius lib. 1. de usu remed: Chym: *Oleum Citri præservat hominem à Pestiferà infectione, si cum Sach: mixtum, redigatur in formulas Rotularum, quarum una atq; altera manè deglutatur*.

3. *Oleum Succini albi*. 1. Crollius in Basil: Chym: *In Peste una Guttula Ol: Succini manè ac vespèri naribus adfricetur, sic enim nullum venenum Cor insicere potest. Correptio datur à ðj ad ðij in aqua Carduib:* 2. Joh: Rhenanus in Antidotar: Pestil. *Ol: Succini naribus illitum, potenter præservat à Peste*. 3. Joh: Poppius lib: 1. de usu remed: Chym: *Oleum Succini admo-*

dum confert Febris ardentibus ac Pestilentibus intro-
datum. Cautè tamen ejus usus à prudenti Medico ineundus.
4. Iohan: Neander in suo Regim: de Peste. Oleum Suc-
cini in signetum preservativum, tèm curativum Pestilen-
tium febrium est. 5. Ioh: Dan: Mylius lib: 2. Antido-
tar: c: 5. Oleum Succini ab omni veneno, & aere pestilen-
ti preservat naribus inunctum, vel medicamentis idoneis
admixtum. Idem lib: 4. cap: 22. Sacrum hoc Oleum olim
adpellatum fuit, ob vires ejus insignes, quas tùm per se,
tùm aliis admixtum præstat in Peste. 6. Gabelkoverus
in Ichol: ad cap: 9. Andr: Baci de Gemmis: Ol: Succini
Gut: 2. vel 3. in Bombace vel Pomambra gestata ac odo-
rata, infectum aerem arcent; idem præstant Tabula, cum
unà vel alterà gutta hujus Olei commixta. Qua ratione
hoc Oleum utiliter in ejusmodi Aeris corruptione pro vero
Europæo Balsamo usurpari potest. Non solum autem à
Peste preservat, sed eandem correptos feliciter etiam curat,
si G. 7. Olei cum 3ß Salis Absinth: in Ag: Carduib: vel Ace-
tose sumantur, & ager ad sudorem se componat. 7. Turn-
heiserus in suo Pharmac: itinerar: idem oleum inter a-
lia quoq; contra Pestem commendat. 8. Libavius lib: 5.
de Succino in Ichol: ad cap: 28. ex Neandro: Oleum Suc-
cini adversus Pestem propinatur, cum Conservà Scordij &
Aqua Carduib: potest & diaphoreticis in Peste admisceri.
9. Idem in cap: 27. ibid: Ol: Succ: habet varium usum ad
arcendam Aeris malignitatem, si narium ale intus eò perun-
gantur. 10. Weckerus ex Andernaco lib: 2. Antidor:
spet: Ab omni Veneno & Aere pestilenti preservat Oleum
Succini, naribus illitum, vel aliis medicamentis admixtum.

11. Da:

11. David Herlitius in regim: suo de Peste. Inter alia
 praestantiss: praesidia contra Pestem, oleum Succini non infi-
 mum locum obtinet, si nares eo inungantur, arcet enim o-
 mnem venenatum aerem, ne per nares ad Cor trahatur.
 12. Conradus Kunrad parte 2. Medul: destill: Tract: 8.
 Oleum Succini magnarum sanè est Virium in amoliendâ
 Pestiferâ infectione. 13. Michael Döringius in Dia-
 tribus de Opobals: Sect: 3. cap. 3. Ad Aeris contagia &
 Pestem declinandam, vel nares ipsos oleo Succini perunge-
 re, vel guttulas aliquot gossipio exceptas naribus olfacien-
 di gratiâ admovent expedit. 14. Anselmus Boethius
 lib: 2. de Gemmis, cap 160. Olei Succini usus est ad aeris
 contagia ac Pestem prohibendam. Ejus autem Gutta 3.
 cum Sale Absinth: & Aqua Scabios: vel Acetof: sumpta quo-
 tidie praeservant à Peste, ac curant, G. 7. cum Aq: Carduib:
 & Sale Artemis: bibita, quia sudorem potenter movent, ac
 virus omne expellunt. 15. Kunradus Parte 1. Medul:
 destill: Tract: 9. In Peste Oleum Succini, singulare est
 preservativum ac Balsamum, cum aqua Scabios: sumptum
 jejuno stomacho, vel in tabellas redactum addito Saccharo.
 Curativum etiam est egregium, si guttula ejus aliquot ab
 infecto cum Aqua Carduib: vel Fumar: capiantur, indeq;
 sudori opera detur. 16. Commendatur quoq; hoc ole-
 um ad Pestem à Beguino in Tyrocinio Chymico
 cap 6. Item à Fuchsio & aliis.

4. Oleum Angelicæ. 1. Tabernæmont: Sect: 3.
 lib. 1. cap. 12. dentur Gutta 3. Oleum Angel. cum Vino

adver-

adversus Pestem. 2. Joan. Poppius lib. 1. de de usu medicis pagir: *Tempore Pestis Oleum Angel: maximum est Arcanum, si cum Sacharo mixtura redigatur in Tabellas, harumq; una vel altera mane deglutatur, resistit enim veneno, nec sinit malignam infectionem subire corpus. Si quis autem hac lue infectus fuerit, Ol: hujus Guttas 6. vel 8. cum Aqua Carduib. sumat ac sudet per 3 horas. Et inde maximum commodum percipiet.*

5. *Oleum Zedoariae.* 1. Poppius loco jam citato. *Ol. Zedoaria ad G 5. vel 6. exhibitum cum Aceto scilicito, efficaciter preservat à Pestifera Lue; Ab infecto vero virus per sudorem expellit, quia confortat Cor, nec sinit venenum ad illud penetrare.* 2. Turnheiterus quoq; in Pharmacop. castrensi, *idem Oleum inter alia, commendat in Peste.*

6. *Oleum Camphoræ.* 1. Weckerus Antidotar. spet. lib. 2. ex Andernaco: *Oleum Camphoræ datur ex liquore idoneo ad febres ardentes, continuas & Pestilentes.* 2. Joh. Bokelius in suo Regim. cap. 20. *Oleum Camphoræ in Peste multum prodest.* 3. Hennemanus Reyling in Idea Loimode. *Oleum Campb. ad G. 1. cum Aceto Theriacali, mirifice preservat à Peste.* 4. Iohan. Poppius lib. 1. de usu remed. Chym. *Admodum hoc Oleum prodest Febribus Pestilentibus intro datum, sed cautione tamen adhibita.*

7. *Oleum Baccarum Lauri.* 1. Cunradus Kunrad 2. parte Medul. destill. Tract. 10. *Hoc Oleum in signe Pestis est preservativum, si ejus aliquot guttula mane*

mane cum frustulo panis tosti, Aceto prius intincti sumantur, vel nares hoc Oleo inungantur. 2. Julius Palmarius lib. de febr. Pestil. cap. 18. Ol. stillat: Baccarum Lauri datum, deprehenditur liberare Peste infectos per sudorem. 3. Ioh. Poppius lib. 1. de usu remed. Chymicor. Hoc oleum, Venenum omne potenter exturbat, & in primis tempore Pestis, maximus & singularis est ejus usus, si Gutta 8. cum Theriacâ mixta dentur, per sudorem malignitatem Pestiferam dissicit.

8. Oleum Rutæ: Iohan. Poppius lib. modò citato. Si G. 6. vel 9. hujus Olei in Aceto Rosæ: vel Rutæ: adsumantur, Virus Pestiferum per sudorem expellunt. Et qui nondum adhuc infecti sunt, eos mirificè præservat hoc Oleum, si quotidie illud in convenienti vehiculo usurpetur.

DISTINCTIO III.

SALIA CHYMICA.

SAL Absinthij. 1. Ioh. Daniel Mylius lib. 6. Basil. Chym. cap. 5. Sal Absinthij in Peste, arcanum, excellensq; est remedium. 2. Joh. Tholdius Sect. 4. suæ Haligraphiæ. Salis Absinthij 3ß quotidie manè cum vino sumpta, præservat à Peste, si sudor inde eliciatur. 3. Palmarius cap. 18. de Febr. Pestil. Sal Absinthij sudoribus eliciendis & ichoribus absorbendis, in quibus Pestilens perniciēs sedem habet, manifesto experimento conducit. Datur ex Aqua Cardui & succo limonum. 4. Ioannes Mollerus in Tract. de Peste cap. 5. Sunt qui Gr. 10 vel 12. Salis Ab-

E e

sintbij

sint hii in Vino albo, aquâ Buglosi diluto, exhibent in Peste.
 5. Joh: Bapt: Chodronchius in libel: de Sale Absinth:
Sal Absinth: habet peculiarem vim resistendi putredini, ac
ab eâ homines immunes reddendi, ideo in custodiâ & cura-
tione Pestis plurimum valet, quia præterquam quod omnē
arceat putredinem, ex qua omnis ferè Pestis oritur, robur
quoq; Cordi confert, ipsumq; munit adversus Pestilentium
morbis injurias, idq; si ʒj vel ʒj in vino generoso, Peste
adfectis detur, pannisq; calidis sudor provocetur sic enim
illi ab omni Pestifero adfectu immunes reddentur. 6. Joh:
 Poppius lib. 1. de med: Chym: *Sal Absinthij in omnibus*
ferè morbis usurpatur, imprimis tamen valde utilis est in
Peste. 7. Joh: Wittichius in suâ Haligraph: *Sal Ab-*
sint hii admodum Pestilentibus morbis confert. 8. Jo-
 han: Matthæus in discursu de Febre Pestil: *Aliorum*
celebriorum Medicorum testimonio propriâq; observatione
didici, præclarum in Sale Absinthii auxilium esse (scilicet
in Peste.) Gesnerus scriptum reliquit, Theophrastum .Salis
Absinthii Grana cum vino aegris exhibuisse. Ego verò in-
terdum ʒss cum Aqua Carduib: interdum cum Extr: An-
gelica non sine magnâ utilitate exhibui, quia putredinem
potenter inhibet. 9. Kunradus Parte 2. Medul: Destill:
 Tract: 8. *Sal Absinthii singulare præservativum ac cura-*
tivum Pestis est. 10. Evangelista Quatrammus in
 Tract: de Peste cap. 6. *Salis Absinthii ʒi Peste infecti ca-*
piant cum haustu vini opt: & in lecto bene cooperiti per 2.
vel 3. horas sudent. 11. Gervasius Marstallerus Parte 2.
 Tract: de Peste. *Quibus est Sal Absinthii, is si Peste se-*
infectum sentiat, illius ʒi cum pauxillo Theriacæ in Aceto
vini

vini dissol: potu exhauriat & sudet. 12. Droettusia.
 Consil: de Peste. Inter cetera, quæ in Peste ciendo sudori
 ac commodatissima sunt, Sal ex Absinth: Rom: primas te-
 net, ut qui non modo i. miâ dosi exhibitus, copiosissime su-
 dorem concitet, verum etiam huic malignitati potentissime
 resistit. Dantur Gr. 10. ex vino albo, vel Conservâ Ros: aut
 Aquâ Citri. Hoc uno remedio complures sunt servati à
 Peste Anno 1567. 13. Christoph: Wirsungus etiam
 commendat in Peste hunc Salem, dicens eum ab idius infe-
 ctione maxime servare hominem, Pract: suæ parte 6.
 cap. 15. distinct: 12. 14. Ioh: Kentmanus. Sal Absin-
 thii probatur in Febris ac Peste. 15. Tabernæmonta-
 nus lib. 1. Sect. 1. cap. 1. Sal Absinthii contra Pestem usur-
 patur. 16. Heurnius etiam lib. de Peste cap. 10. Salem
 Absinthicum Aqua Carduib: in hac lue propinat. 17. Pe-
 trus Monavius in Epist: medic: 225. Salem Absinthii i-
 pse etiam Crato commendat, magnam hant dubie vim ha-
 bet ad omnis generis putredinem ac corruptionem. Idem
 in Epist: 241. D. Hermanus in Peste plurimum defert Sa-
 li Absinthii cum Theriaca permixto, quod putredini poten-
 ter resistat, & naturales suas facultates ad strictione ro-
 bore, & tamen insigniter penetret, ac sudores moveat.
 18. Goelenius quoq; in suâ Loimographia admodum
 hunc Salem commendat. 19. Penottus de medicam: :
 Chym: Sal Absinthii in omnib: ferè morbis utiliter ex-
 hibetur, præsertim autem in Peste. 20. Lubertus Esthius,
 de formulis medicament: sect: 5. cap. 8. Salis Absinthii
 ʒß detur ex Vino albo, aquâ Buglosse diluto in Peste.

21. Iohan. Wittichius in Halilogia sua. *Sal Absinthii* prateritâ Peste in Saxonia, quamplurimos à sevà hâc Lue preservavit & eadem infectos curavit. 22. Petrus Sibyllenus in lib. de Peste. *Salis Absinthii* 3j cum Vino aut aquâ Scabiosa infecto detur, ut sudet per 2. horas, & Venenum omne per unguis ac cutim exspirabit.

2. *Sal Angelicæ*. 1. Tabernæmontanus Sect. 3. lib. cap. 12. *Sal Angelica* pondere ʒi adultioribus cum propriâ Aq. stillat. vel Carduib: vel Scorzonera datur, ad sudorem ciendum, contrâ Pestem, aliâq. venena, remedium est præstantiss: 2. Kunradus in 2. parte medul. destill. Tract. 7. *Sal Angelica*, præclarum est medicamentum ad expellendum venenum & Pestilentiam. Dosis ejus ʒi vel 3ß pro ratione ætatis, ex Aqua Ruta, Carduib: vel Angelica. 3. Ioh. Tholdenius sect. 4. Haligraphiæ suæ. *Sal Angelica* confert Lui Pestilenti, si ejus 3ß cum Aceto Rutaceo, vel Succo Gravi Junip: expresso sumatur.

3. *Sal Pimpinellæ*. 1. Thurnheiserus lib. 1. Histor. Plantar. cap. 12. *Sal Pimpinella*, corpora ab Aeris Pestiferi contagio efficaciter preservat. 2. Tholdius Sect. 4. Haligraph. *Sal Pimpinelle* intrò sumptum adversatur Pestilenti infectioni. 3. Tabernæmontanus lib. 1. Sect. 3. cap. 23. Valde hic *Sal* prodest Peste infectis, si à sumptione ejus sudor promoveatur. 4. Penottus de remed: Chym. *Sal Pimpinella* Pestem expellit, vel Pestis tempore sudorem movet. 5. Kunradus 2. parte medul. destil: Tract. 7. *Sal Pimpinella* tempore Pestis, dosi 3ß ex liquore convenienti datus sudorem pellit, & venenatæ
quali-

qualitate resistit. 6. Ioh. Dan. Mylius libro 4. Antidot. cap. 21. *E Pimpinella fit Sal ad Hydropem ac Pestem.*

4. Sal Zedoriæ. 1. Tholdenius in Haliograph. sect. 4. *Salis zedoar Gr. 6. sumpta cum Aceto Rutacco, præservationis gratia resistit omni veneno, ac Pestilenti auri; utiliter usurpatur ab his qui Ventriculo frigidiori sunt præditi.* 2. Kunradus 2. Part. Medul. destill. Tract. 9. *Sal Zedoaria resistit venenis, confortat Cor, & præservativum optimum existit tempore Pestis.* 3. Heurnius, in lib. de Peste cap. 10. *Sal Zedoaria veneno Pestilenti valdè refragatur.*

5. Sal Imperatoriæ. 1. Tabernæmontanus lib. 1. Sect. 3. cap. 13. *Salis Imperatoriæ si cum aqua propria vel vino sumptus, confert Pestifero veneno.* 2. Kunradus parte 2. medul. destill. Tr. 7. *Sal Imperatoriæ quia potenter sudorem movet, idcirco tempore Pestis utilissimum est, si vel per se in propria Aqua dissolutum vel Theriaca permixtum offeratur.* 3. Penottus de Chym. medic. *Sal Imperatoriæ valet contra Pestem, movet sudorem &c.*

6. Sal Scabiosæ. 1. Goclenius in Loimograph. *Primas partes quidam tribuunt (scilicet in Peste) Sali Scabiosæ, Ruta & Absinthii.* 2. Tabernæmontanus Sect. 15. lib. 1. in fine cap. 14. *Utiliter Sal Scabiosa in Peste datur, cum eius propria aqua.* 3. Thomas Iordanus Tract. 3. de Pestis phæmon. *Chymica periti Salem ex Scabiosâ parant contra Pestem.*

7. Sal Rutæ. 1. Iulius Palmarius lib: de Febr: Pest. cap. 18. *Sal Rutæ magna inest efficacia, Pestilentibus ichoribus per sudorem eliciendis & absorbendis.* 2. Ioh: Poppius lib. 1. de usu medic. Chym. *Tempore Pestis si huius Salis data cum Aqua Ruta, per sudorem exigit omne venenum.* 3. Goelenius in Loimographia. *Ex Rutâ & aliis conficiuntur Salia, quæ Sudori evocando, Bubonum eruptioni promovenda, Pestilentis putredinis seminariis per angusta Cutis spiracula educendis, virisq; quod principem partem obsedit. foras evocando, accommodatissima sunt.*

8. Sal Levistici. 1. Ioh. Poppius loc. cit. *Sal Levistici, tempore constitutionis Pestifera admodum conducit, quia conceptum venenum, vel inspiratione attractum, abigit.* 2. Kunradus 1. Parte Medul. Tract. 7. *Hoc Sal omne Venenum pellit, inprimis autem tempore Pestis usurpatum, quàm maxime conducit.* 3. Turnheiserus lib. 1. Hiltor. Plant. cap. 7. *Sal Levistici resistere creditur Pestilentia, introsumptum.* 4. Penottus de medicam. Chymic. *Sal Levistici in Peste non inutilis est venenum enim acceptum arcet.* 5. Fideiustus Reineccerus in Thef. Chym. lib. 6. *Salem Levistici inter alia ad Pestis preservationem quoq; celebrat.*

9. Sal Artemisiæ. 1. Caspar Schvvenckfeldt in Catal: Stirp: lib: 1. *Sal Artemisia sudores elicit, adversus Pestem efficacissimum remedium: multo factò experimento.* 2. Kunradus Parte 1. Tractat. 7.

Medul:

Medul: destill: *Sal Artemisia* expellit venenum adsumptum, eximieq; commendatur contra lue[m] Pestiferam. Debet autem infectus illico hujus Salis capere z cum Aqua Vita, vel vino odorifero, & sudare. 3. Ambrosius Paræus in lib: de Peste. *Sal Artemia* insigne est remedium contra Pestem, quo ego multos curavi. 4. Joh. Wittichius in sua Haligraph. *Sal Artemisia* mirabili facilitate præditum est præservandi homines à Peste, & ab eadem quoq; illos curandi, si z cum Aq; Carduib; infecto præbeatur.

10. *Sal Valerianæ*. 1. Tabernæmontanus lib. 1. Sect. 5. in fine Cap. 16. *Sal Valeriana* contra Pestem & omnia Venena valet. 2. Kunradus Tract. 7. Medul: destill. *Sal Valeriana* omne Venenum intrò sumptum expellit, idcirco & confert Pesti, præsertim si mixtum cum Rad: Angel: manè sumatur. Sudorem valde pellit. 3. Michael Robianus, de nat. Simpl. lib. 2. *Sal ex Valeriana rad: & herba paratum*, utiliter contra Pestiferam infectionem sumitur.

11. *Sal Fraxini*. 1. Goclenius in Lœimograph: ex Droetto: *Gberurgus* quidam in Anglia Gr. 10 aut 12. *Salis ex Fraxino* dabat, Peste correptis, è conservâ Borrâg: Rosar: aut Aqua Carduib; vel Scabiosa & statim totum corpus sudore difflebat, aut omninò evictâ morbi militiâ, aut foras in emissarium actâ, quemadmodum nobis & amicus bonâ fide confirmavit. 2. Jul. Palmarius c. 18. de Febr. Pestil. *Sal Fraxini* efficaciter creditur elicere & absorbere ichores, in quibus Pestilens pernities sedem habet.

3. Heur-

3. Heurnius in lib. de Peste cap. 10. *Sal Fraxini magnam vim proleſtandi Sudoris habet, & veneno peſtilenti refragatur.* 4. Penottus de medic. Chym. *Sal Fraxini cum propria aqua ſumptum, reſiſtit Peſtilenti veneno, à 3j ad 3ij.* 5. Michael Neander 1. parte Phyſ. de Serpent. *Sal è Fraxino utiliter propinatur Peſte coreptis.* 6. Lubertus Eſthius, ſect. 5. de medicam. cap 8. *Salis Fraxini Gr. 15, in Peſte exhibetur cum conſervâ Borrâg. aut aquâ Carduib. vel Scabioſæ, ſudore enim deſluente, malignitas morbi exhauritur una, aut in emunctoria detruditur.*

12. *Sal, Cryſtalli, ſeu Lapilli Carduibenedicti.* 1. Andreas Libavius Tomo 2. Syntagm. lib. Alchym. Pharmac. c. 22. *Carduibenedicti magna quantitas conuſa in mortario ligneo vel lapideo, coquatur in magno vaſe aquâ multâ ad medias. Decoctum exprimitur fortiter. Colaturam coque ad ſpiſſitudinem Mellis liquidi. Hunc ſuccum in vaſe vitreo, loco frigido ſtare ſine per aliquot dies: Fiunt Lapilli inſtar Salis Gemmæ. Effuſo liquore lapilli propriâ aquâ abluntur & ſiccantur. Hi Lapilli ex ſpiritu Carduibenedicti dantur ad Peſtem.* 2. Palmarius cap. 18. de feb. peſt. *Sali Carduibenedicti inſignis ineſt efficacia reſiſtendo Peſtifero contagio.* 3. Ioh. Dan. Mylius lib. 4. Antidotar. cap. 21. *Sal Carduib. eſt præſtantiſſ. remedium in Peſte, ſi eius Grana aliquot in Spiritu Carduib. exhibeantur, ſudores abundè provocat.* 4. Kunradus 2. Parte Medul. deſtill. *Contra Peſtem Sal Carduibened. inſigne eſt experimentum, 3ß pondero in propriâ aquâ vel alio liquore datum.* 5. Ioh. Begninus cap. 17.

cap. 17. Tyrocinij Chym: *Sal Carduib: sine calcinatione factum, prastantiſſ: remedium eſt in Peſte, ſi ejus Gr: aliquot cum Spiritu Carduib: offerantur; ſudorem enim abunde provocat.*

DISTINCTIO IV.

EXTRACTA.

EXtractum Angelicæ. 1. Tabernæmontanus lib: 1. Sect: 3. cap 12. *Extract: Angelicæ ꝯ cum Aqua propria valet in Peſte, & contra eam datur.* 2. Quercetanus in Pharmacop: cap. 25. *Extractum Angel: ſingulare & potentiſſimum Sudoriſerum Bezoardicum, & potiſſimum inſigne eſt ad verſus Peſtem & omnis generis adfectus contagioſos cum malignâ ac venenatâ qualitate conjunctos.* 3. Turheiferus lib: 1. Hiſtor: Plantar: cap: 6. *Extr: Angel: in ſervitiâ Peſtis populatim graſſantis, cum Aceto Sambucino ſive Corall: Tincturâ quotidie ter, Gr: 10. ſumptum, hominem ab infectione, contagio, & veneno Peſtifero tuetur.* 4. Caſpar Schvvenckt: lib: 2. Catal: Stirp: *Extractum Angel: ad verſus Venena mirè pôllet, curat febres peſtilentēs, & à Peſte præſervat longè efficacius, quàm cruda radix.* 5. Joh: Bokelius Parte 1. Cap. 17. ſui Tract: de Peſte. *Ex Radice Angelicæ paratur Extractum, cujus ſingularis efficacia eſt in reſiſtendo Veneno Peſtiferi, ſi tempore brumali ejus paxillum cum vino, æſtate verò cum Aquâ Carduib: vel Acetoſa ſumatur.* 6. Joh: Dan: Mylius lib: 4. Antidotar: ſui cap: 3. *Extractum Angelicæ remedium potentiſſ: eſt ad verſus Peſtem, & contra omnis generis affectus contagioſos.*

2. *Extractum Zedoariae.* 1. Thomas Iordanus Tract. 3. de Pestis phænomen: *Extracto Zedoariae feliciter in preservatione Pestis utimur.* 2. Poppius lib. 1. de usu remed. Chym: *Extracti Zedoar. ʒj cum vino datus. Venenum Pestis per sudorem expellit, si patiens prius ad sudorem in lecto se composuerit.*

3. *Extractum Aristolochiae.* 1. Joh: Dan: Mylius lib. 4. Antidotar. cap. 3. *Extractum Aristolochiae iisdem intentionibus, quibus Extr. Angelicae inservit. Efficaciter enim omnes corruptiones & putredines corporis aufert & corrigit.*

4. *Extractum Granorum Juniperi.* 1. Quercetanus in Pharmacop. c. ult. *De hoc Extracto exhibe ʒj vel ʒij cum Aq: propria destill. & habebis summum sudoriferum Bezoardicum contra omnes Pestes & Venena. Idem eandem efficaciam quoq; eidem Extracto tribuit in Alexicaeo Pestis lib. 2. c. 15.* 2. Weckerus in Antidot. specul. lib. 2. ex Andernaco & Eudonymo. *Extractum Juniperi contra omne Venenum & Aerem Pestilentem, singulariter efficax est, ut non immerito Germanorum Theriaca dici possit.* 3. David Herlatus in Tract. de Peste. *Inter Pestis alexipharmaea, non postremum locum obtinet Extractum Granorum Juniperi, quod potenter omni veneno resistit, adeo ut merito Germanorum Theriaca audiat, Usurpatur autem magno cum fructu, imprimis Autumnali ac Brumali tempore.* 4. Joh: Dan: Mylius lib. 4. Antidotarij cap. 3. *Extractum Juniperi excellens est Bezoardicum, adversus Pestem, si ʒj vel ʒij exhibeantur.*

5. Extractum Carduibenedicti. 1. Quercetanus in Pharmacop: restit: cap: ult: & Mylius lib: 4. Antidot: Medico-Chym: cap: 3. *Extractum Carduibenedicti est sudoriferum. & singulare remedium aduersus Pestem.* 2. Weckerus lib: 2. Antidotar: Spectial: ex Cratone. *Extractum Carduib: praestantissimum est remedium praeservativum in Peste.*

6. Extractum Rutæ, & Petasitidis. De priori, Tabernaemontanus Sect: 4. lib: 1. cap: 31. *Extractum Ruta utiliter sumitur ac usurpatur in Peste.* De posteriori, vide eundem Sect: 9. lib: 2. cap: 27.

7. Extractum Tormentillæ, It: Extr: Mumia. De his Johan: Dan: Mylius, lib: 4. Antidotar: Medico-Chym: cap: 3. *Tormentilla Extractum, iisdem intentionibus medenti inservit quibus Extractum Angelica. Idem ibid: Extractum Mumie, si cum Theriacâ permisceatur, in Peste praestantiss: est remedium, quod satis laudari non potest. A corruptione enim corpora tuncur.*

DISTINCTIO V.

SPIRITUS.

I. Spiritus Vitrioli. 1. Mindererus de Peste cap: 17. *præclare in Pestilentibus Febris auxiliantur Oleum seu Spiritus Vitrioli, his enim potens quadam Virtus putredinem emendandi, obstructions referandi, sudores & urinas movendi, venasque pervadendi.* 2. Johann: Mollerus in Tractat: de Peste cap: 5. *Sunt qui Olei Vitrioli*

Ef 2

Chymi-

Chymicâ arte parati G. 3. vel 4. plus minusvè pro ægri conditione in Aqua Verbenæ non sine fructu propinant. 3. Wirfungus 8. parte Pract: cap: 12. distinct: 70. Oleum Vitrioli resistit omni putredini inprimis verò ejus usus singularis est tempore Pestis. 4. Thomàs Jordanus Tract: 3. de Peltis phænom: Olei Vitrioli usum convenientissimum in Peste judico, quia acore suo coerces putredinis grassationem, & frigore suo fervorem exstinguit. 5. Joh. Poppius in Enchirid: experim: Spiritus Vitrioli frequenter usurpatus tempore Pestis admodum proficuius est, & pro insigni Preservativo habetur. 6. Duncanus Bournettus in Jatrochym: suâ. Spiritus Vitrioli est diaphoreticum præstantiss: omne enim venenum à Corde ad exteriores partes expellit. 7. Angelus Sala in Anatom: Vitri: Spiritus Vitrioli, Peste infecto, Gutta aliquot cum 3j. Aquæ Viæ opt: ad sudorem provocandum, bis velter, prout necessitas requirit, dentur. 8. Evangelista Quattramus in Tract: de Peste cap: 4. Spiritus Vitrioli validissimè penetrat, acidus est, frigidus ac siccus, & idcirco putredini oppositus in Febris Pestilentibus. 9. Matthiæolus commun: in lib: 5. Diosc: cap: 74. Oleum Vitrioli nullo sanè incommodo in Peste datur. 10. Amatus Lusitan: commun: in Diosc: Olei Vitrioli una vel altera gutta in aquis Cordialibus mersa, multum contra Pestilentes febres valet. 11. Idem Centur: 3. Curat: 74. exhibet Oleum Vitrioli ex Aqua Ros: vel acet: in curatione malignarum seu pestilentium febrium. 12. Gesnerus in Epist: 2. Medic: Oleum Vitrioli sumitur Pestis tempore in cervisiâ, vino, aquâ, aut carnis brodio manè, sic enim præser-

vat ab

uat ab Aurâ venenatâ. 13. Euonymus in Parte 2. sui Thesauri: Vitrioli liquor utilis est in Peste cum aqua Acetosa, adjectâ 3ß spectierum Diamarg. frig: 14. Heurnius lib: 1. meth: med: Oleum Vitrioli aliis convenientibus liquoribus permixtum, ad guttulas nimirum paucas, Pestiferis febribus dulce præsidium est. 15. Fumianellus de compos: medic: cap: 75. Oleum Vitrioli in Peste singulariter prodest. Sumitur autem quantitas modica, ut G. 10. plus minusvè. 16. Bokelius 1. Parte Regim: sui c. 20. Spiritus Vitrioli insigniter confert febribus Pestilentibus. 17. Crato in Epist: med: 135. Oleum Vitrioli solâ suâ vi exsiccandi ac dissipandi, ita auxilium fert in Peste, ut malum à natura superari possit. 18. Ioh: Matthæus in discursu de Febr: Pestil: jubet, quotidie G. 6. vel 7. Spiritus Vitrioli cum 3ij Ag: Carduib: Peste infectis pro cura dari. 19. Augenius Tomo 1. Lib: 6. Epist: 8. Olei seu Spiritus Vitrioli usus ad multa utilis est, præcipue verò eo in Peste utimur. 20. Crollius in Basil: Chym: Oleum Vitrioli in Peste miscetur cum Sacharo candi, & Electuario Juniperino, & sic etiam loco Prophylactici sanitatis utimur. 21. Renodæus lib: 4. Antidotar: Sect: 5. cap: 8. Ol: seu Spiritus Vitrioli, aciditate putredinem arcet, viscera recreat, atq; Pesti aliisq; morbis confert. 22. Goelenius in Loimograph: Spiritus Vitrioli peculiare est prophylacticum tempore Pestis, & in curatione quoq; aliis non cedit tempestive exhibitus, putredinem enim arcet Pestis, & refrigerium insigne est, quod inexpertis videbitur absurdum. 23. David Herlitius in Regim: Pestil: Oleum seu Spiritus Vitrioli excellens præservativum habetur

Ff 3

contra

contra Pestem, si vel aliis alexiteriis permisceatur, vel por-
 se, ejus G. 4. cum Vino jejune sumantur. 24. Augenius
 lib. 3. de Peste cap. 17. Oleum seu Spiritus Vitrioli in a-
 liis generibus Pestis, Ephemerâ exceptâ, mirabilis est. Et
 quando opus, præservare corpora pituitosa, vel alias hu-
 moribus vitiosis repleta, melius remedium non invenitur,
 gratissimum enim est gustui Et ad internam inflammationem,
 appetitum excitat, ventriculum roborat, corpusque ab omni
 corruptione liberat: infantibus exhibentur G. 2. vel 3, adul-
 tioribus verò à G. 5. ad 8. Scitum Syri de Citro. In temperamentis
 calidis adbibeo ad G. 8. In corporibus humidis, bis in septima-
 na datur horis 4. vel 5. antè prandium. Ausum igitur dicere,
 ad Febrem Pestiferam sanandam, Spiritum hunc seu Ole-
 um, esse medicinam, quæ non habeat parem. 25. Andreas
 Starekius in Regim: de Peste. Spiritus Vitrioli intro-
 sumptus, non contemnendus auxilium cum pro præserva-
 tione, tum curatione Pestis adfert. 26. Daniel Sen-
 nertus in fine cap. 2. lib. 5. Epitom: Phyl: Spiritus Vi-
 trioli insignem siccandi, Et putredinem sistendi vim habet,
 unde ad Febres putridas ac Pestilentes utiliter adhibetur.
 27. Quercetanus lib. 2. Alexic: cap. 3. Nullum aliud
 promptius aut præsentius est remedium ad ardores febris
 internos extinguendos, Et omnia Venena ac corruptiones
 etiam in Peste exterminandas prorsus, Spiritu Vitrioli.
 28. Antonius Portus lib. 2. de Peste cap. 45. Oleum,
 quæ mirifice in Peste probantur, sunt Oleum Vitrioli Et
 Sulphuris. 30. Johan: Neander in suo regim. Pestil.
 Spiritus Vitrioli insigniter confert Pestilentibus febribus.
 30. Ioh: Bapt: Besardus in Antro Philol: etiam.

Oleum

Oleum Vitrioli in Peste commendat. 31. Fideiustus Reineccerus in Thef. Chymic: lib: 6. *Oleum Vitriolicum Aqua Carduib: sed: pro praeservatione Pestis praescribit.*

2. *Spiritus Sulphuris.* 1. Renodæus lib: 4. Antidot: Sect: 5. cap: 9. *Oleum (seu Spiritus) Sulphuris acidum, Pestilentia non parum confert.* 2. Weckerus lib: 2. Antidotar. Spet. ex Euenymy Thef. parte 2. *Oleum Sulphuris datur in Peste, cum vino decoctionis Raphani, cui admixtum sit parum Iberiaca vel Mithridatij.* 3. Evangelista Quatrammus in Tract: de Peste cap: ult: *Quibus in promptu est Oleum Sulphuris vel Vitrioli, ij nonnunquam matutino tempore, ejus G. 3. vel 4. vino aut juscule, aut aqua. Borrag: permixtas, pro praeservatione Pestis ebibant.* 4. Augenius lib: 3. de Peste cap: 17. *Oleum Sulphuris etiam commendat ad Pestem, dicens, dari debere vel cum Eccelegmate aliquo, vel cum juscule carnis ad Guttas 6. horis matutinis ante prandium.* 5. Mizaldus in adpend. Centur: *Oleum seu Spir: Sulphuris ad Pestem est remedium presentiss.* Nam si ejus sumantur G 5. vel 7. cum aqua Nucum aut Tormentil. & ager operiatur, ut suare possit, altero die vis veneni absumpta erit, & ille liberabitur. 6. Io: han. Poppius in Enchirid: Experim: *Spiritus Sulphuris acidus Pestilenti lui potenter resistit.* 7. Idem, libro 1. de usu medicamentor: Chymicor: *Spiritus Sulphuris Guttula 8. cum Aqua Urtica sumpta,*

Virus

Virus Pestiferum per sudorem expellunt, & maligna aeris infectioni adversantur. 8. Antonius Portus lib. 2. de Peste cap. 45. Olea quæ mirificè probantur in Peste sunt Ol: Sulph: &c. 9. Penottus de medicam: Chym: Ol: seu Spiritus Sulphuris proficue in Peste usurpatur cum Ag: Carduib:

3. Spiritus Tartari. 1. Crollius in Basil. Chym: *Fætor ille Spiritus Tartari, ab eo in totum non est aufferendus nec formidandus, cum habeat Signaturam fætorum quando videlicet in Peste, vel aliis morbis venenatis exhibitus magno iuvamine profluens fetidos sudores e corpore copiose expellit. 2. Joh. Poppius lib. 1. de præpar. & usu remed: Chym: Spiritus Tartari curat Pestem & Antbracem, resistens omni putredini, eamq; expellens.*

4. Spiritus Terræ Sigillatæ. 1. Poppius lib. 2. de præpar: medic: Chym: *Spiritus hic præstantiss: medicamentum est, adversus venena quavis, si hujus 3j pro dosi sumantur: Usurpari etiam potest contra Pestiferam lucem. Idem lib. 1. de usu medic: Chym: Spiritus Terræ Sigill: 3i cum Aquâ Carduib: datus, confert Pestilentie.*

DISTINCTIO VI.

TINCTURÆ ET BALSAMI.

1. **T**inctura seu Essentia Auri. *Hæc enim commendatur à Quercetano contra Pestem teste Libavio, in Parte 1. Apocal. Hermet. c. 19. 2. Scheunemanus in Paracelsa Pestis c. 6.*

Nobilius

Nobilius preservativum Pestis, Auri Essentia nec reperiri nec dari potest. 3. Iobus Fincelius de curati Pestis. Extra controversiam Tincturam Auri in Peste, omniumq; febrium Pestilentium curā, primas tenere. Qui hanc habet, ea utatur, sumendo G. 3. quotidie bis vel ter cum Aqua Buglossa.

2. *Tinctura Mumiae. 1. Ioh: Dan: Mylius lib: 7. Basil: Chym: cap. 3. Tinctura Mumia in Peste, praestantiss: est medicamentum, quod satis laudari nequit. 2. Quercetanus Parte 3. de praeparat: medicam: Spagy: cap. 1. Essentia seu Tinctura Mumia, summo opere conducit ad curationem omnium venenorum per se; aut si cum Theriaca permisceatur, in Peste praestantiss: est remedium. 3. Crolius. Sola Mumia remedium praestantiss: adfert contra omnis generis venena.*

3. *Tinctura, Balsamus, seu Rubinus Sulphuris. 1. Libavius Tomo 2. Syntagm: Alchym: Pharmaceut: cap. 25. Rubinus Sulphuris, utiliss: medicamentum est, praesertim in Peste. 2. Andreas Starckius in Regim: suo de Peste. Balsamus seu Tinctura Sulphuris, utile est preservativum & Curativum Pestis, si vel intrò Gutta ejus aliquot cum Vino vel Syr: Acetos: Citeri sumantur; vel Bubones Pestiferi eo extrà illinantur. 3. Ioh: Poppius lib. 1. de usu medicam: Chymici: Balsami Sulphuris 3j cum Aqua Theriacal: 3j exhibetur pro curā Pestis. 4. Ioh: Dan: Mylius lib. 5. Basil: Chym. c. 3. Et Lib 4. Antidotar: Medico Chym: cap. 3. ex Duncano Bornetto: Tinctura, Balsamum seu Oleum Sulphuris cu-*

rat Pestem ac febrem Pestilentem cum aqua Pimpinell:
Item cum Vino Raphani decocti, cui admixtum sit parum
Theriace aut Mitridatij. 5. Weckerus lib: 5. de Se-
cret: Tabellas ex Tinctura Sulphuris cum Saccharo in aq:
Theriacali dissol: quam plurimos à Peste servasse cognovi.
6. Bruxius in libel: de Balt: distinct 25. Bals: Sulph: mi-
xtum cum Balsamo Campb: datur intrò contra Pestem.

4. Balsamus Angelicæ. 1. Kunradus 2. par-
te Medul: destill: Tract: 28. Balsamus Angelica singu-
lari virtute praditus est expellendi venenum Pestilens, id-
circo ejus usus est, cum in preservatione, tum curatione hu-
jus pernicioisæ Luis. 2. Poppius lib: 1. de usu medic:
Chym: Balsamus Angel: tempore Pestis odoratus, con-
tagem Pestilentem mirificè amolitur, nec Venenum ad Cor
penetrare permittit.

5. Balsamus Citri. 1. Kunradus parte 2. Me-
dul: destill: Tract: 28. Hic Balsamus confortat Cor & o-
mnes Vitales Spiritus, & hominem egregiè à Pestifera in-
fectione præservat. 2. Poppius lib: 1. de medic: Spag:
præpar: Balsamus Citri Aeris pestifera infectioni resistit.

6. Balsamus Succini. 1. Poppius loco cit:
Balsamus Succini admodum hominem à Pestilenti infe-
ctione præservat. 2. Penottus. Balsamus Succini, na-
ribus illitus, Pesti efficaciter resistit. 3. Kunrad. Tract 28.
Medul: dest: Admodum hic Balsamus conducit tempore
Pestis, præsertim si ei addatur Balsamus Caryophyllorum.

7. Balsamus Rutæ. Bruxius in libello de
Balsamis, cap: 19. Balsamus Ruta intrò sumptus manè, re-
sistit aeri Pestilenti, ut & extrà narium foraminibus illitus.

8. Bal-

8. Balsamus Zedoariae. 1. Poppius lib: 1. de præparat: Chymic: remed: *Balsamum Zedoaria naribus illitum, Pestem arcet, & ab ejus infectione hominem præservat Pulsibz inunctum.* 2. Ioh Sebaldu in Tract: de Peste. *Balsami Zedoaria magna est vis resistendi contagiosa infectioni.*

DISTINCTIO VII.

MAGISTERIA ET FLORES.

I. **M**agisterium Rubini. 1. Quercetanus in Pharmacop: restitit cap: ult: *Magisterium Rubini Pesti ac Venenis, omnibusq; corporis internis corruptionibus resistit.* 2. Turnheiferus in Pharm: itin: *Magisterium quod ex Rubino paratur, Pestifera corruptioni adversari creditur.*

2. Magisterium Perlarum. *Uniones enim, teste Fernelio, lib 5. meth: med: cap. 21. & Ansh. Boettio lib. 2. de Gemmis cap. 38. Cor proprietate roborant, ac putredini, Pesti, aliisq; Venenis adversantur.*

3. Magisterium Cornu Cervini. 1. Rudandus de feb: Ungar: *Magisterium Cornu cervini potentissimè obluatur pestilenti aura, Cor roborando, & ab omni corruptione partes internas conservando.* 2. Libavius in Alchymia Pharmacop: *Ex Cornu Cervino, Magisterium nonnulli parant efficacissimum, resistendi Pestilenti contagio, & Cor ab ejus insultu muniendo.*

4. Flores Sulphuris. 1. Beguinus in Tyrocin: Chym: cap. 18. Flores Sulphuris valde resistunt putredini, & propterea in Peste, tam praeservationis quam curationis gratiâ, vel in Aqua Carduib: aut Melissa ad 3j utiliter usurpantur. 2. Balduinus Ronseus in Epist: medic: 28. Floribus Sulphuris ad propulsandam curandamq; Epidemicam Luem, non sine optimo successu utimur. 3. Poppius lib. i. de prepar: & usu medicam: Chym: Flores Sulphuris in Peste adbibentur tam praeservationis, quam curationis gratiâ non sine insigni iuvamento. 4. Crollius in Basil: Chym: Flores Sulph: summum sunt curativum ac praeservativum in Peste, resistunt enim impressioni, & praeservant à putredine. Cum Extracto Enulae campanae ad miraculum operantur tempore infectionis. Dosis 3j in Aqua Carduib: vel Theriacâ. 5. Idem testantur Joh: Dan: Mylius lib. 5. Basil: Chym: cap. 3. & Libavius in Syntag: lib: 7. cap: 32. It: lib: 6. cap: 24. 6. Severinus in Idea cap. 15. Flores Sulph: impuritates Febriles, ac Pestilentes tuos ac subito auferre possunt. 7. Commendat etiam usum Florum Sulphuris in Peste Johan: Rhenanus in suo Antidotar. Pestilent.

5. Flores Albi Antimonij fixi. 1. Johan: Rhenanus in suo Antidotar: Pestil: Ego flores Antimonij fixos diaphoreticos excellentes semper inveni in provocando sudore apud eos, qui Lue Pestiferâ infecti fuerunt. 2. Quercetanus in Tetrade cap. 31. Antimonium Diaphoreticum exhibitum, Pestilentibus omnibus adfectibus summo opere conducit. 3. Libavius Tomo 1. Syntagm
lib. ,

lib. 5. cap. 11. ad sudandum, horum Florum Gr. 10 vel 12. prabet, quos dicit in Peste multum prodesse. 4. Idem. Tomo 2. Part. 1. Apocalypf. Hermet. cap. 13. *Ufus Florum Antimon. diaphoret. est in Febris intermittentibus, cachexia, ac Peste.* 5. Ioh. Poppius lib. de usu remedi Chymic. *Antimon: fixum est medicamentum egregium contra venena, idcirco & in Peste usus ejus valde utilis, si Gr. 12. dentur cum Aquâ Carduib. & inde sudori operadesur, virus enim Pestilentiale profligat atq; expellit, & Communit ab ejus invasione.* 6. Goelenius in Loinograph: circa finem. *Quidam contra Pestiferam Luem, in secretis habent Antimonium diaphoreticum, & recte quidem & c.* 7. Crollius in Basil: Chym: *Dantur Flores ejusmodi Antimon: diaphoretici ad Gr. 8. cum convenienti liquore, in Peste, Scabie & c.* 8. Angelus Sala lib. 2. Anatomiz Antimonij Sect: 3. *Antimonium Diaphoreticum præcipue confert sanandis Febris Pestilentialibus, malignis, calidis, continuis ac putridis & c.*

6. Bezoardicum Minerale Diaphoreticum.

Quercetanus in Pharmacop: Dogmat. cap. 23. *Est hoc summum Alexiterium, summumq; saluberrimum Bezoardicum, quod tantum sudores provocando, effectus demonstrat suspiciendos in omnibus Pestilentibus ac Venenatis adfectionibus.*

7. Præcipitatus Auri Diaphoreticus. Ioh.

Dan. Mylius lib. 1. Basil. Chym: *Hic Præcipitatus in Peste datur cum Aceto rosaceo dosi Granorum 6. sudorem movet.*

8. Mercurius Veneris Diaphoreticus.

1. Beguinus in Tyrocin. lib. 2. cap. 13. *Est praevalens remedium diaphoreticum contra Pestem, si intra 12. horas à veneno hausto sumatur, à morte praeferuat, dosi G. 2. cum Theriacâ.* 2. Idem confirmant etiam Libavius Tomo 2. Arcan. Chymic. & Scheunemanus in Paracelsia de Peste; ac Mylius lib. 3. Basil. Chym. parte 3. cap. 4.

S E C T I O III.

Exhibens COMPOSITA quaedam Galenica,
Officinis usualia

I. S Y R U P I.

1. **S**yrupus Acetositis Citri. 1. Amatus Lusitanus Cent. 3. Cur. 74. *Syr. Acetos: Citri inter Syrupos ad Pestem prerogativam habet.* 2. Alexius Pedemontanus. *Succus Acetos: Citri remedium est tam ad praeferuandum, quam ad Pestem depellendam.* 3. Ioh. Agric. de Peste. *Syr. Acetos: Citri valet ad morbos Pestilentes, & eos, qui veneni sapient naturam.* 4. Weckerus lib. 2. Antid. ex Me. *Syr. Acetos: Citri ad omnes vales agritudines biliosas & Pestilentes.* 5. Valei. Cordus in Dispens. *Hic Syrupus aestum & fervorem febrium ardentium ac Pestilentium mitigat ac putredini resistit.* 6. Gualtherus Ryffius parte 3. Pharmacop. suae. *Syr. Citri peculiari instructus est facultate, resistendi omnibus venenis,*
quapro-

quapropter ejus quoq; usus singularis est in Peste, resistit enim potenter Venenis ac putredini, Stomachumq; confortat. 7. Georg. Melichius in Dispens: Syr: Acetos. Cetri Februm Pestilentium ardorem flammeum exstinguit. 8. Hollerius quoq; de Peste hujus Syrupi usum pro preservatione commendat.

2. Syrupus de Limonibus. 1. Mizaldus in Horro Med. Ex Succo Limon: Syrupus conficitur ad Pestilentes Febres, Et eas, qua contagione serpunt mirè effica. 2. Renodæus lib. 1. Sect. 1. cap. 25. Syr. Limonum, Febris continuæ, Pestilentibus ac contagiosis confert. 3. Fernel: lib. 7. meth: med: Syr. Limon. ardentium Februm putredinem pestilentiumq; malignitatem cohibet. 4. Melichius in Dispens. Syr. de Limonibus potenter exguat astum bilis, februmq; Pestilentium ac contagiosarum, facultate quâ pollet, refrigerandi. 5. Pisanellus lib. de escul. facult. Syrupus è succo Limonum, febres Pestilentes sanat.

3. Syrupus de succo Acetosæ. 1. Joh. Dan: Mylius lib. 6. Basil. Chym. cap. 3. Syrupus Acetosus resistit putredini, corrigit humorum malitiam, idcirco in Febris Pestilentibus juvat. 2. Renodæus lib. 1. Sect. 1. cap. 19. ex Mesue. Syr. ex succo Acetosæ febris Pestilentibus saluber est, Cordis ac Ventriculi calorem flammeum exstinguit. 3. Gualth. Ryff parte 3. suæ Pharmac. Syr: Acetosus, pro eximio habetur remedio ad Pestilentes febres, exstinguit enim calorem praternaturalem, Epatis aliorumq; viscerum. 4. Cordus in Disp: idem testatur.

4. Syru

4. Syrupus de Succo Scordij. Quereetanus in Pharmacop. & Mylius lib: 4. Antidot: cap. 4. Syr: è Scordio est Cordialis, & succurrit Pestilentibus affectibus, lipothymis, & omnis generis venenis.

5. Syrupus è Scabiosa. Tabernæmontanus Sect: 5. lib: 1. cap. 14. Hic Syrupus, tempore Pestis utiliter usurpatur, præservat etiam ab omni interna putredine.

II. PILLULÆ.

Pillulæ Ruffi seu Pestilenciales. 1. Ioubertus cap: 17. lib: de Peste. Pillularum Ruffi usus frequentior commendatur unice ab omnibus in præservatione Pestis, quod sensim corpus à superfluis exonerent, & a putredine tutius reddant. 2. Cordus in Dispensat: Hæ Pillule utiles sunt, adversus Pestilentis Luis contagia populariter grassantia, humores enim ventriculo infarctos educunt. 3. Palmarius lib: de Febr: Pest: cap: 12. Pillule Ruffi in Peste eximie conferunt, quibus corpus crudis humoribus refertum est, quoquo modo usurpentur. 4. Valeriolæ in adpend: loc: comm: cap: 2. Ego confectio- nem hanc Pillularum Ruffi, cæteris cunctis, in præservandis à lue Pestilenti, corporibus, præferri debere judico. 5. Renodæus lib. Antid- Sect: 4. cap. 2. Pillula hæ dicuntur Pestilenciales, eo quod Pesti convenient, sed potius ar- cende ac præcavende, quàm curande. 6. Wirsungus Pract. suæ parte 6. cap. 15. distinct. 12. Inter omnes præservatorias medicinas, Palma merito hæc Pillulis danda, de quibus multi præclari Medici tradunt, neminem qui
hic

bis, rectè usus fuerit, Peste correptam esse. 7. Augenius lib: 3. de Peste cap. 16. *Pillula Ruffi* crebro usu coctionem juvant, cibos corrumpi non sinunt, corpus à putredine vindicant, & adversus Pestiferæ Luis contagia mirifice prosunt. 8. Fernelius lib: 7. meth: med: *Pillula Ruffi* corpus & humores à putredine vindicant, quâ ratione adversus Pestiferæ Luis contagia mirifice prosunt. 9. Paræus lib: de Peste cap. 25. *Pillula Ruffi* utiliter in Peste pre evacuatione dantur imbecillioribus. 10. Petrus de Stille in manuali Chæurg: Parte. 1. Tract: 12. cap. 2. *Pillula hæ* singularem & occultam vim habent, præservandi omnes homines à Peste, quemadmodum experientiâ id cognitum habeo. paucos nimirum tempore Pestis infectos fuisse, qui his *Pillulis* maturè usi fuerint. 11. Andreas Lagnerus in Promptuar: *Pillule hæ* omnibus conducunt, siue juvenes sint siue senes, nec mortuus est Peste aliquis, qui his decenter usus fuerit. 12. Petrus Sibyllenus in lib. de Peste. *Pillula Ruffi* corpora ab infectione Pestiferâ certò præservant.

III. ACETA.

1. Acetum Rutaceum. 1. Tabernæmont: sect: 4 lib: 1. cap. 31. *Acetum Rutac:* tempore Pestis utiliter in cibis sumitur, quia præservat hominem à Pestiferâ infectione. Eo etiam labra, nares, ac tempora humectentur. 2. Joh: Poppius lib: 1. de usu remed: Chæmic: *Acetum Rutac:* inspersum lateri candenti, ita ut fumum excitet, prodest contra omnem malignam infectionem aeris tempore Pestilenti. 3. Idem in Enchir: Experim:

Acetum Rutac: præ ceteris magnarum virium est, resistendi Pestilenti veneno, manè & vespere potum.

2. *Acetum Galegæ. 1. Tabernæmont: cap: 34. lib. 1. Sect. 4. Tempore grassantis Pestilentie Aceti Galegæ maximus est usus in cibis, tam pro sanis, quam agris parandis. Præservat igitur à Peste, eamq; abigit.*

3. *Acetum Florum Tunicarum: Augēnius lib: 3. de Peste cap. 10. Ex Floribus rubris Tunicarum fit Acetum præstantiss; per infusionem ad Solem, quasi manè ante exitum è domo, manus, pulsus, nares, laventur, & frequenter naribus ad odorandum admoveatur, hominem sanum tempore Pestis conservat.*

IV. CONDITA.

1. *Rad: Pimpinell: condit: 1. Wirfungus Pract: parte 8. cap. 4. dist: 5. Radix Pimpinell: condita, in ore detenta & masticata, præservat ab aeris infectione.*
 2. *Tabernæmont: lib: 1. Sect: 3. cap. 23. Radicis bujus Condit: 3ß sumpta, potenter resistit Aeri infecto, & præservat hominem à Pestilenti contagione.*
 3. *Ryffius parte 2. Pharmac: Portio rad: Pimpin: cond: manè masticata & deglutita, omne contagium malignum arceat.*
 4. *Joh: Kentmanus in suo de Pestis Regim: Radix Pimpin: cond: confortat Cor, expellit per sudorem omnes malignos ichores ac virus pestiferum, instaurat calorem insitum, purificat sanguinem, & præservat hominem ab omnibus Febribus putridis.*

2. Radix

2. Radix Angelicæ condit: 1. Tabernæ-
montanus Sect: 3. lib: 1. cap. 12. *Hujus radicis cond: si
pauxillum quotidie manè sumatur, egregie hominem cu-
stodit à Peste.* 2. Mylius cap. 16. lib: 4. Antidotar: *Radix
Angel: condita ad Pestem excellens præservativum est.*

3. Radix Enulæ cond: 1. Augenius lib: 3.
de Peste c. 19. *Radix Helenij condit: bona est antè pran-
dium tempore Pestis, si super biberis 3j Acetimiulsi.* 2. Re-
nodæus Antid: lib: 1. Sect: 7. cap. 14. *Radix Elenij con-
dita adversus venena prodest, & morbos Pestilentes ve-
nenatosq.* 3. Palmarius lib: de Febr: Pestil: cap: 18.
*Radix Helenii Sacharo condiri solet, quâ alijs utuntur Pe-
stilenti constitutione ad arcenda veneni grassantis conta-
gia, felici successu.*

4. Cort: Citri & Limon: condit: 1. Anto-
nius Portus lib: 2. de Peste cap. 44. *Sunt nonnulla Con-
dita, quæ præter id, quòd gustui gratissima sunt, non modi-
cum pro Præcautione à Peste prodesse possunt, inter quæ
Cortex Citri, Limonum & Arantiorum mirificè commen-
dantur.* 2. Georgius Melichius in Dispens: distinct: 7.
*Limones conditi Cordi sunt amici, & tempore Pestilentiæ à
contagii & infectione præservant.*

5. Ribes ac Berber: cond: 1. Johan: Boke-
lius lib: de Peste. *Conditum Ribium est singularis effica-
cia, ut & Berberum restaumandi Cor & Spiritus vitales,
nec non tempore Pestilentis constitutionis præservandi à
tetro contagio.* 2. Palmarius cap: 18. de Febr: Pest: *Ri-
bium conditum, Februm Pestilentium ardores mirè de-
mulcet restinguit, exbilarat Cor, ac adversatur putredini.*

V. CONSERVÆ.

1. Conserva Scordij. 1. Johan: Bokelius 1. Parte Regim: sui cap: 17. *Singularis Virtus Conservæ Scordij inest resistendi Veneno Pestilenti.* 2. Gualtherus Ryffius, parte 2. Pharmacop: *Consf. Scordij tuetur cor à Peste.*

2. Conserva Anthos. 1. Ryffius loco cit: *Conserva Florum Anthos, arcet à Corde omne venenum ne ei noceat.* 2. Matthiolus communia Diosc: *Conserva Anthos, valet ad arcenda Pestis contagia.* 3. Palmarius lib: de febr: Pest: cap: 18. *Flores Rosmar: conditi, Aura venenata ac pestilentis injuriam à Corde repellunt.*

3. Conserva Rutæ Caprariæ. 1. Tabernemont: Sect. 4. cap: 34. lib. 1. *Hæc Conserva est nobile præservativum contra Pestilentem contagionem. Potest etiam dari infantibus, quia non est abominandi gustus.* 3. Sebaldus in Tract. de Peste parte 2. *Conserva Ruta Capraria in signe juvamentum adfert in præservando corpore à Pests.*

4. Conserva Acetosæ. 1. Johan. Bokelius parte 1. cap: 17. sui magni Regim: *Præ aliis omnibus conservis Pesti resistentibus, laudem meretur singularem Conservæ trifoli: Acetosi: ut & Consf: fol: Acetosæ, si quotidie manè aliquid de eâ, ad magnitudinem Castaneæ sumatur.* 2. Heurnius in meth. med. *Conserva Acetosæ, alexiteriâ vi prædita est, Communiendi à contagiosa Pests infectione.*

5. Con-

5. Conserva Levistici. Tabernamontanus Sect: 3. cap. 3. lib. 1. *Conserva Levistici contra Pestem ac Venena sumpta valet.*

6. Conserva Borrage ac Buglossæ. 1. Bockelius cap. 17. part. 1. Regim: de Peste. *Haec duo Conserva confortant Cor singulariter tempore savientis Luis, ac refrigerant.* 2. Wirsungus Pract: suæ parte 8. c. 4. distinct. 8. *Consf: Borrage & Bugl: profunt in omnibus Pestilentibus febribus, confortando Cor, Spiritusq; vitales, & omnibus venenis resistendo.*

VI. OLEA.

Oleum Scorpionum. 1. Alex: Massaria lib: 2. de Peste. *Quidam mirum in modum celebrant Ol: ex Scorpionibus, quo inunctis pulsantibus temporum, manuum, ac pedum Arteritis, imprimis verò regione Cordis, non modo Peste adfectos juvari, sed & sanos preservari ajunt.* 2. Palmar: cap. 18. *Ol: Scorpionum Arteritis illitum, & vicino Buboni loco inunctum, presentem opem adferre traditur.* 3. Rulandus de morbo Ungar: c: 8. quæst. 78. *Ol: Scorp: illitum regioni Cordis & carpo utriq; præcavere corpus ab ingruente Peste est cortis.* 4. Rudius lib. 3. Pract: cap. 30. *Inter ea, quæ extrinsecus adhibentur in febribus Pestil: præcipuum locum tenet inunctio cum Ol: Scorp: cujus usus in ejusmodi Febribus plurimum valet, si præcipue Cordis & Arteriarum exteriores loci inungantur.* 5. Cordus in Dispens: Commendatur à Manardo hoc Oleum in contagione Pestiferâ, & in

Hb 3

illis,

illis, qui Venena bibérunt. 6. Petrus Salius in lib: de Febr: Pesti cap: 23. Ol: Scorp: & in Veneno adsumpto & in Pestilentibus adfectibus admirabiles edit effectus, semimortuos patientes reviviscere faciens si eo solo Cordis regio, & Arteriarum loci inungantur. 7. Bernh. Croneburgius de Peste. Quidam tradunt Ol: Scorp: temporibus ac naribus illitum, in Peste preservare. 8. Droctus in Consil: de Peste. Neoterici experimentum Olei Scorp: ad Pestem tam felici successu transulérunt, ut solâ inunctione illius, Pestiferi aeris malignitatem antedvertint. 9. Manardus, referente Libavio in Alhcyin: Pharmac: cap: 17. recitat Exemplum ejus, qui solius bujus Olei, quo & famulum inunxit, fiduciâ, serviss: Pestem contempserit. 10. Matthiolus comm: in lib: 2. Diosc: cap: 11. Ego (ait) usu exploratum habeo, Oleum hoc per me factum, Cordi dumtaxat, & pulsantibus temporum Arteriis, ut & manuum ac pedum illitum, ab omnibus liberare venenis. Præstat item maximè hoc Oleum cum in homines Pestilentia sevit, quippè quod non modo Peste infectos juvat, sed & sanat. 11. Goclenius in Loimograph: eandem efficaciam huic Oleo adscribit. 12. Vidus Vidius lib: 6. de Febr: cap: 5. Inter ea, quæ pravitati Putredinis totâ substantiâ, in febribus Pestil: resistunt, valet Oleum Scorp: 13. Heurnius de Peste cap: 10. In Peste, Oleo Scorp: illinantur pulsus & regio Cordis. 14. Amatus Lusit: com: in Diosc: lib: 2. Oleum Scorp: valet, inunctâ Cordis regione & pulsantibus Arteriis in Peste. 15. Adolphus Occo in Tract: de Peste. Ol: Scorp: Pesti adeo resistit, ut ejus solo usu quemdam cum famulo à Pestis infectione serva.

servatum, Manardus scribit. 16. Paræus lib: de Peste cap. 25. Sunt, qui in Peste, Olei Scorp: parvam quantitatem cum Vino albo exhibent, ad vomitu exhauriendum venenum, quo eodem & Cordis regionem ac tempora, pulsusq; illinunt. 17. Høllerius in lib: de Peste. In Oleo Scorp: magna vis est ad præservandam Pestem, nam si quis Arterias pulsantes eo illinat, magnum auxilium sentiet. 18. Sylvius in schol: Antidotar: Mesue. Paratur nunc Ol: Scorp: mirandarum virium contra Venena omnia, & Pestem &c.

VII. ELECTUARIA.

1. Theriaca. 1. Ejus Virtutes contra Venena ac Pestem, celebrant Galeus, lib: de Ther: ad Pisonem, cap: 16. Aetius, Tetrabl: 4. Serm: 1. cap: 96. Aegineta lib. 2. cap: 36. Myrepsus, Sect: 22 cap: 5. 2. Rudius libro 3. Pract: cap: 30. Theriaca usus in Germania, apud omnes ferè Medicos in maligna Pestiferisq; febribus communis valde est &c. 3. Johan. Bapt: Sylvaticus de compos. Ther. lib. 2. cap: 1. Theriaca Pesti occurrit tamquam ignis purificans, ipsos quidem, qui sani adhuc eam biberint, non permittit, ut Peste capiantur, illos autem qui jam egrotant, sanare potest. 4. Jordanus Tract: 3. de Peltis phænom. Regina omnium est Theriaca & Mitbridat. His tam venenatis quàm Pestilentibus morbis nihil aquirandum, imò nullius pensi habenda reliqua omnia, nisi hiscè commixta vel roborata. 5. Salius de Feb. Pest: cap: 23. Theriacam omnibus antidotis præpono, lusque in febribus Pestilentibus maximum habeo ac felicis. usum &c. 6. Quatrammus de Peste cap: 5.

Pro

Pro vero adstruimus: Theriacam ac Mithrid: vera & specifica morborum Pestilentium esse remedia. 7. Massaria lib. 2. de Peste. Plarig; pro preservat: & curatione Pestis primas tribuit Theriaca & Mithridatio, quæ duo usque adeo præstant, & alia superant, ut sola præsentis usus sufficere possent videantur &c. 8. Valleriola in adp. lec. com: cap. 2. Omnium Antidotorum primas in preservatione à Peste tenent Theriaca & Mithridatium; his enim si quis rectè utitur, à labe Pestifera servari immunis poterit. 9. Augenius lib. 3. de Peste c. 13. Inter Electuaria, Ther: & Mithrid: semper omnium iudicio in preservatione & curatione Pestis primas obtinuerunt, nec ullus fuit Medicus, qui ausus fuit ea improbare. 10. Rulandus de Febre Ungar: cap. 8. quæst. 13. Usu didicimus Theriacam præclare ad Salutem facere, & longè felicius, quàm alia &c. 11. Fernellius lib. 7. meth. med. Theriaca adversus haustum Venenum, & Pestilentem constitutionem aprime utilis. 12. Paræus de Peste cap. 22. Ceteris omnibus præcellunt Theriaca & Mithridatium, nam roborando viscus nobiliss. &c. 13. Timoth. Brighthus parte 2. de Sanit. Theriaca 3j adultis, pueris 3ss sex horis ante cibum, data magno erit præsidio contra Pestem. 14. Vide & Theriaca laudes in Peste apud Heurnium lib. de Peste cap. 8. Joh. n. Dan. Mylium lib. 4. Antidot: Mindererum de Peste cap. 15. Panfani Parte 4. Prax. cap. 53. Renodæum Antidot: lib. 3. Sect. 2. cap. 12. Georg. Agricola libro 2. de Peste. Arnoldum Villanov. in exegesi cap. 13. Schola Salernit: Hieron. Mercurial. de Peste, Trincavellum, Kentmanum de Pestis preservat. Petrum Sibyllenum in libro de Peste, Lagnerum, & infinitos alios.

2. Mithridatum. 1. Renodæus Antid: lib: 3. Sect: 2. cap: 11. *Mithridatum omnibus Venenis ac Pesti quoq; adversatur.* 2. Agricola lib: 2. de Peste. *Mithridati tantum, quantum magnitudinem Nucis Græcæ implet, in portione vini diluitur, & jejuno datur, tempore Pestis.* 3. Michael Doringius, de Mithrid: confect: cap: ult: *Mithridatum in Peste saluberrimum, quin & ad Carbunculum quocumq; modo usurpatur.* 4. Paræus lib: de Peste cap: 22. *Mithridatum, Venenum pestilens, ad se occultâ proprietate, ut Succinum paleas attrahit & attractum digerit, dissipat, & interneccis viribus omnino spoliat &c.* 5. Petrus Sibyllenus de Peste. *Mithridatum ritè confectum, præstantissimum, tum in præseruatione, tum curatione Pestis perhibetur.*

3. Electuarium de Ovo. 1. Quercetanus lib: 2. de Peste cap: 4. *Electuarium de Ovo, summum est contra Pestem, & contra id aliâ genus Venena pestifera.* 2. Renodæus Antid: lib: 3. Sect: 2. cap: 11. *Electuarium de Ovo plurimum laudatur ad præcautionem & curationem Pestis, & morborum Pestilentium; Datur vel per se, vel cum aliquâ Conservâ, vel aquâ Cordiali.* 3. Mindererus de Peste cap: 15. *Elect: de Ovo, Theriaca in Peste aqua verim.* 4. Wirsungus 8. parte Pract: cap: 10. dist: 11. *Elect: de Ovo Pestilentia maximè obsistit.* 5. Ryffius parte 1. Pharmacop: *Elect: de Ovo, tum ad præcautionem, tum curationem Pestis confert, intrò convenienti dosi exhibitum.* 6. Petrus de Stilla in Enchirid: Chirurg: parte 2. Tract: 2. cap: 2. *Pro præservatione Pestis,*

hujus Electuarij quotidie manè ʒʒ datur : Pro curatione vero ʒi vel ʒiiij cum vino Rhenano exhibeantur. 7. Franc. Ullmus cap. 6. lib. 4. de occult. medic. propriet. Ferunt Maximilianum Imp. Electuario de ovo sepe usum fuisse, hocq; mirabiles effectus in multis Peste agrotantibus ostendisse confirmant. 8. Paulus Riccius Archiater Maximiliani .i. Imp. scribit, Cesaream Majestatem descriptionem hujus Elect. de Ovo, quibusdam Electoribus ac Principibus Imperii communicasse, simulq; indicasse, tempore Pestis sevientis ultra 1600. homines usu dicti Electuarii, vindicatos fuisse à Peste.

4. *Diascordium. 1. Petrus Monavius in Epist. Scholtz. 241. In Epidemico morbo, magnum usum percipi in Diascordio Fracastorei, cum convenientibus Aquis exhibito. 2. Mindererus de Peste cap. 15. Diascordio semper usus sum confidenter, nam prater insignem, quam in malo Pestifero pellendo vim obtinet, corpus nullo vehementi calore, ut Theriaca & Mitbridatum perurit, undè & puerulis, gravidis ac puerperis tutum, ac salutare medicamentum existit, putredinem corrigens, Venenum pessumdans, & sudorem, absq; magnâ humorum agitatione proliciens. 3. Heurnius lib. de Peste cap. 10. Laudamus in Peste compositionem, quam Diascordium vocant, ea enim selecta habet remedia, ad Pestis fugam facientia. Dantur ejus ʒij ex aquâ Carduibened. 4. Fracastorius lib. 3. de morbis contag. cap. 7. describit illud & summo perè commendat; 5. Predicatur & à Tabernæmon, tanq lib. 2. Sect. 10. cap. 41.*

SECTIO

SECTIO IV.

Exhibens alia COMPOSITA Dogmaticorum,
Officin. minus Usualia.

DISTINCTIO I.

INTERNA MEDICAMENTA

I. ELECTUARIA.

1. **E**lectuar. Antipestiferum. R. Conf. Ros.
Scordii & Acetof. an. ʒvi. Cort. Citricordii
ʒß Terra Sigill. Bol. Arm. veri an ʒij. Corall.
prep. Cornu cervini ſti. an. ʒß Santali citr. ʒi. Rad. Angel.
Zedoar. Torment. an. ʒi. Syr. de succo Acetof. q. s. M. F.
Electuarium. Dosis ad magnitudinem Castaneæ.

2. Aliud expertum.

2. R. Theriace antiquæ, Conserve Borræg. an. ʒiß.
Mitbridat. ʒvi. Elect. de Ovo ʒß. Florum Sulph. ʒiß.
Campb ʒi. Rad. Zedoar. Angel. Gentian. Pimpinell. Vale-
rian. Diptamni, Scorzonera, an. ʒij. Ossis de Corde Cervi.
Myrrhe an. ʒß. Spet. de Gemmis utriusque, Spet. Dia-
marg. frig. an ʒij, Bol. Armeni veri ʒi, Syr. de Acetof.
Citri ʒij, Aqua Theriacalis ʒi, Spiritus Vitrioli ʒi. Misce
pro Electuario. Insecti Peste sumant ʒi cum Aq. Acetof.
ʒiß, & ſudent.

1i 2

3 Aliud.

3. Aliud.

3. R. Conseru: Acetosa, Rosar: & Veron: an: ʒvi. Rad: Pimpincl: condit: ʒß Nuc: Ind: colla: ʒiii Exeraet: Granor: Junip: ʒii Mitridat: ʒiii Rad. Olsnitii & Carlina an: ʒij, Summitat: Ruta, Scordii sic: an ʒß Corall: prap: Perlarum prap: an: ʒij Salis Absinthii ʒi, Confect: Alchermes ʒß Tinctura vera Corall: ʒi, Croci ʒß Camph: ʒi, Ol: stillat: Succini albi, & Ol: still: Bacc: Lauri an. G. 2. Cum Syr: de succo Scordij. Misce F Elect: dosi ad Nucis jugl: magnitud: manē pro preservatione.

4. Aliud.

4. R. Rad: Imperat: Angel: Zedoar: an ʒij Gran: Junip: Bacc: Lauri, Boli Armen: Fol: sicc: Ruta an: ʒj Rad: Tormentil: Petasit: Morsus Diab: Valeriana, an ʒß Myrrha, Succini albi Cornu cervi prap: Thuris, Camph: an: ʒj, Cinam: Macis an ʒß. Fiat ex his pulvis tenniss. Adde Nusum Juglandium Virid: Pulpa Ficum opt. an. ʒiij, Succidepurati Scabiosa & Acetof. an. ʒvi, Mellis puris. ʒvi. Sachari fini ʒi. Misce, fiat ex his omnibus Electuar: prestans.

5. Aliud Elect: de Nucibus.

5. R. Nuc: Jugl: virid: No: xii. Caricar: pingui: No: x. Rad: Diptamni, Angel: Pimpincl: an: ʒiijß Rad: Scorzon: & Olsnitii an: ʒiijß Gran: Junip: contus: ʒß Bacc: Lauri ʒiijß. Boli Arm. & Terra Sigill: an: ʒj Cort: Citr: ʒij, Cinam: Macis, Sem: Citri & Carduib: an: ʒij Myrrha, ʒß, Mellis

despum.

despum. ℥ij. Misce pro Electuar. de quo detur instar Lupini pro praeservat. Pestis.

6. Aliud Elect:

6. R. Cort: Citri cond: Flor: Citri condit: an: ℥ss Conserva Berrag: Acetof: Rosian: ℥ss Magist: Cornu Cervini ℥ij Magisterii Corall: 3i Magist: Perlar: ℥ Hyacintbi an. ℥ij. Rad: Zedoar: ℥ Angel: an: 3i Boli Arm: Orient: ℥ij Tberiaca vet: ℥ss. Florum alborum fixor: Antimon. ℥ij. Balsami seu Rubini Sulph: opt: 3j. Cum Syr: de succo Acetof: q. s. Misce. Dosis Lupini instar jejuno stomacho.

II PULVERES.

1. Pulvis Antipestifer: R. Rad: Angel: Pimpinell: Gentian: Zedoari: an: 3i ss Rad: Enula, Petasiti: Carlina, Aristol: ros: an: 3i, berb: Carduib: Veron: Verbenz, Scordii, Meliss: an: P. summitat: Ruta, Myrrba, an: 3i ss Sem: Citri, Carduib: Cort: sic. Citri ℥ Arant: Nuc: moscb: Cinam, Caryophyl: an: 3i. Pulveris: tenuis: si vis, adde ei Sacb: q. v. pro suaviore gustu.

2. Alius praestans.

2. R. Florum Sulph: 3ij Cornucerviusti. 3i ss Succini prep: Matris Perlar: prep: Boli Arm. vini an: 3i. Rad: Angel: Zedoar: Olsnitii, Tormentil: an 3ij Salis Carduib. ℥ Absintb: an 3i Myrrba rubra opt: 3i, Croci, Cinam, Meis, Caryophyl: an 3i ss. Misce pro Pulv: Adde suavioris gustus gratia Confect: Manus Christi perlat: 3vi. Dosis 3ss vel circiter mane vel per se, vel cum aq: Acetof:

3. Alius Pulvis.

3. R. Boli Arm. veri, Margarit. præp. Corall. præp. Magisterii Cornu Cervi. an. ℥iij. Cremoris Sulph. ℥ij. Cort. Citri sic. ʒi. Rad. Dipt. Torment. Enula, Vincetox. an. ʒß Cinam. elect. ℥ij. Croci Orient. Campb. an. Gr. 12. Ossis de Corde Cervi, Santal. citr. an. ʒß. Lapidis veri Bezoardici Orient. ʒi, Moschi & Ambra an. G. ʒ. F. Pulvis tenuiss. inspergendus Pani, Butyro illito.

4. Alius optimus.

4. R. Bacc. Junip. in aceto prius macer. & exsic. ʒß. Bac Lauri, Rad. Angel. an. ʒij Rad. Serpentar. Gentian. Tormentil. an. ℥ij. Fol. sic. Scordii & Ruta an. ʒi Sem. Accos. Carduib. Citri & Ruta an. ʒß. Rasur. Eboris, Corall. præp. Terra Sigill. vera, Ossis de Corde Cervi, Succini præp. an. ʒi, Myrrhe opt. Florum Sulph. an. ʒß. Ex his omnibus F. pulvis subtiliss. Adde Confect. Liberantis ʒvi.

III. MORSULI ET ROTULÆ.

1. Morsuli Antipestilentiales: R. Rad. Pimpin. condit. Cort. Citri condit. an. ʒß. Rad. Helenii conditi ʒij. Nuc. Pinæar. excort. ac Pistat. an. ʒij. Cinam. acut. grossim. incis. ac Macis an. ʒß. Extract. Gran. Junip. ʒi, Cort. Citri sic. grosso modo incis. ʒi, Boli Armeni Orient. Rad. Angel. & Diptamni an. ℥ij. Cornu Cervi præp. Bacc. Lauri an. ʒß Ol. Bill. Succini albi & Iunip. an. G. 4. Sacb. fini q. s. dissol. in Aq. Cinam. F. Confect. in Morsulis, pondere ʒß.

2. Alii

2. Alii Morfuli.

2. R. Boli Armen. & Cinam: an. ʒiij, Succini albi & Sant. Citr. Cornu cervi prap: an ʒiʒ. Spetier. Liberant. si-
ve Aloe ʒi. Spet. Diamarg. frig. & de Gem. an. ʒʒ, Bac. In-
nip. Acetoprius infus. ʒij Zedoar. Tormentil. Pimpinell.
an. ʒi. Cort. Citri condit. ʒi. Ambra, Moschi an. G. 4. Sach.
albifs. q. s. dissol. in Aq. Carduib. F. Conf. Morfulorum,
pondere ʒʒ.

3. Rotulæ seu Tabellæ.

1. R. Extracti Angel. & Zedoar. an. ʒʒ Ol. still. Cort.
Citri G. 4 Ol. Cinam G. 2 Confectionis Alchermes ʒʒ. Am-
bra Moschi an. G. 2 Extracti Croci ʒʒ, Sach. albifs. q. s. dis-
sol. in Aq. rosar. fragrantis. F. confectio Rotularum, qua-
rum 2. vel 3. manè deglutienda.

4. Aliæ Rotulæ.

2. R. Extr. Helenii Extr. rad. Pimpin. an ʒi Cremo-
ris Sulph: ʒi. Magisterii Cornu cervini ʒʒ. Salis Corall.
& Perlar. an ʒi, Lap. Peri Bezoard. ʒʒ. Ol. destill. Angel.
& Iunip. an. G. 3. Ol. Succini albi G. 2, Sach. ʒiij diss. in Aq.
Melis. F. Conf. in Rotulis.

5. Aliæ Rotulæ.

3. R. Extracti Scordii & Carduib. an ʒi Pulv. Boli
Arm. Rad. Angel. Diptamni an. ʒʒ. Spet. Liberantis, ʒij
Spet. Diamarg. frig. & Florum Sulph. an. ʒʒ Myrrha ʒi.
Sach. albi ʒv dissol. in Aq. Acetosa. F. Rotula.

6. Aliæ

6. Aliæ Rotulæ.

4. R. Extract: Granor: Junip: 3i Extr: Sant: citr:
3i Magisterii Hyacinth: & Corall: an: 3i Salis Absinth: &
Carduib: an: 3ß, Balsami Sulphu: 3i G. S. Ol: still: Zedoar:
G 4 Sacchar: q. s. dissol in Aquâ Melissæ. F. Conf: Rotu-
larum.

IV. TROCHISCI SUBLIN-
GUALES.

1. R. Cort: Citri sic: 3ß, Cinam: 3i, Zedoar: Macis
an: 3ij, Cornu Cervi usti 3i, Gallie & Alist: moschat, an: 3ß
Rad Ireos, Boli Arm: an: 3i G. S. Tberiacæ Androm: & E-
lect de Ovo an: 3ij, Ol: Cort: Citri & Junip: in G. S. Ol: Ci-
nam: G 2 Sacb: candi 3iij cum mucil: Tragac: ext: in aq:
Ros: Fiant Trochisci parvi.

2. Alii Trochisci.

2. R. Tragacanthi 3i Gum: Arab: 3ß. Humectentur
per noctem in Aq: Ros: in aqua parum Moschi dissolnt: fue-
rit. Deinde R. Sacb: albiß: 3ij Cinam: Sant: rub: pulv:
an: 3iij Rad: Angel: 3iß, Caryophyl: 3ij Cort: Citri sic: 3i,
Moschi, Ambra an: 3ß. Misce invicem, Et fiant Trochis-
ci parvi.

3. Alii.

3. R. Cort: Citri 3ij Rad: Angel: Scorzon: Carlina,
Pimpin: an: 3i Alist: mosch: 3ij Terra Sigill: Sem: Ruta,
Cornu cervi usti an: 3ß, Mithrid: & Tberiacæ an: 3iß.

Cinam

Cinamomi, Macis, an. ʒi. Ol. Cort. Citri G. 7. Ol. Iunip. G. 5.
Cum mucilag. Tragac: extr. in Aq. Ros. Fiant Trochisci
parvi sub lingua detinendi.

V. SYRUPI.

1. Syrupus AntiPestiferus. R. Succi Scordii de-
pur. ℥iij. Succi Limon: depurati: Succi Scabiosae an. ℥i.
In quibus macerentur. Rad. Angel. ʒiij. Zedoar. ʒvi.
Fol. Diptamni, Carduib. an. Mi. Ruta, Pi. Conserv. Flor.
Buglos. Helenii & Rosmar. an. ʒvi. Cinam. ʒij. Croci ʒi.
Omnibus in matratium inditis, fiat digestio in B. M. per
2 aut 3. dies: Deinde exprimantur, & cum album. ovi
clarificentur. Hac digestio semel adhuc repeti potest &
expressio fiet nobilior. Huic Succo ita depurato, addatur
Sacchari s. q. Et fiat Syrupus. De quo datur cochlear j.
cum Aq. Card: vel Ulinar. ad preservationem & curatio-
nem Pestiferae Luis.

2. Alius Syrupus.

2. R. Succorum depurator. Calendula, Acetosa & Va-
leriana an. ℥i. Succu Ruta ℥ss. Quibus infunde Rad.
Helenii, Pimpinell. Imperator. Torment. an. ʒij. Eacc. Iu-
nip. ʒij. Fol. Veron. Melisse, Morsus Diaboli & Scabios. an.
Mi. Fl. Borrag. Ros. Melis: an. Pi. Cinam. ʒij. Cort. Citri
ʒij. Sem. Citri ʒi. Macerentur ita in B. M. ferventi per
horas 24. Dein fortiter exprim. & clarif. In qua express.
denuo macera per h. 24. Rad. Angel. & Cort. Citri an. ʒi.
Baccar. Iunip. ʒij. Croci ʒi. Tandem fortiter exprimantur
& clarificentur, addendo Sacchari albis. q. s. & Syr. flor.
Tunicar. ac Acetos. Citri an. ʒvi. Misce pro Syrnpo. Dosis
ʒi vel ʒij per se, vel cum aqua aliqua conveniente.

VI. CLARETA.

1. Claretum Antipestil: R. *Vini Kbenani generosi* Mensuram unam seu *℥ij*, Infunde in Vitro. Nuc: Mosch: Cinam: Caryoph: an *ʒvi*. Cardam: Zingib: an *ʒß*. Rad: Angel: Zedoar: an *ʒij*. Diptamni, Petasit. Olsnitii an: *ʒij*. Gram: Junip: *ʒij*, Flor: ros: Torrag: Tunicar: Anthos ana *ʒi*. Fol: Meliss: Mi. Scabios: *℥ß*. Sacb: albis *℥i*. Omnibus crasso modo contusis & invicem mixtis ponantur in B. M. tepido per 2. aut 3. dies ad macerandum. Postea colentur per manicam aliquot vicibus. Hujus Clareti, manè exhibe bina cochlearia. Optime præservat à Peste.

2. Aliud Claretum.

2. R. *Vini generosi ℥ij*, Boli Armeni *ʒi* Galang: Piperis longi, Coriand: an: *ʒß*. Rad: Angel: *ʒß*. Nucis Mosch: *ʒij*. Zingib *ʒiß*. Zedoar: *ʒij*, Cinam: *ʒvi*, Sacb. *℥ß*. Misce, & percolentur aliquoties.

2. Aliud Claretum.

3. R. Herb: Galeg: Melis: Scordii an: Mi. Summitat Ruta, Veron: an. *Pj*. Rad. Enula, Pimpin. Imperator: Vincetox: Carline an: *ʒß*. Cort: Citri & Arant: sicc: an *ʒvi*. Cinamom: *ʒi*. Zingib: Zedoar: an *ʒij*. Macis *ʒij*. Indantur Vitro, affusus Vini generosi *℥ij*, Vase occluso, omnia macer: per triduum in B. M. Postea bis vel ter per manicam transcolentur, addendo Sacchari albis *℥i*, Misce.

VII. ACE.

VII. ACETA.

1. Acetum Bezoardicum: R. Bacc; Lauri ʒvi
 Gran; Junip ʒß . Rad; Angel; Torment; & Eula an: ʒi
 Fol; Scordii, Ruta, Absineth; & Carduib; an: Mi. Campb.
 ʒi , Theriac; var: ʒß . Infundantur omnia in Aceti Vini
 op: ʒiij , & ita in infusi: relinquantur per aliquot dies.
 Hujus Aceti cochlear i mane sumptum, a Peste mirè præ-
 servat, eandemq; etiam curat, majori dosi exhibitum.

2. Aliud Acetum.

2. R. Angel; Zedoar; Valerian; Sant Citr; Cort;
 sic; Citri an: ʒi Fol; Meliss; Ruta; Valerian; an: Mi. Sum-
 mit; Ruta, Flor; Anth; Melis; Torment; Ros; an: Pi, Ben-
 zoin ʒij . Syrcalam; ʒ . Cardam; Cinam an: ʒß , Inci-
 sis minutim adde Michridat; ʒß . Camph; ʒi . Croci ʒi ,
 Aceti Florum Tunicarum, vel Ros; rubr; ʒiij . Reseruentur
 mixta in Vitro. Dosis cochlear unum.

VIII. PILLULÆ.

1. Pillulæ Antipestil: R. Aloes Ros; ʒij . Rha-
 barb; Agar; trochisc; an: ʒij . Myrrha, Gummi Ammon;
 an: ʒß . Zedoar; Rad; Angel; Pimpin; & Diptam; an: ʒi ,
 Croci, Sem; Citri an: ʒß , Salis Absinth; Salis Angel; &
 Scordii an: ʒi . Terantur, & cum Syr; de Acetof. Citri,
 vel de succo Scordii. Fiat Massa, ex qua formentur
 Pillulæ. Dosis ʒi , horis 2. vel 3. antè prandium.

Kk 2

2 Aliæ

2. Aliæ Pillulæ.

2. R. Myrrhe, Campb, Croci, an. ʒi Rad. Angel. Gentiane, Vincetox: an. ʒij, Florum Sulph. ʒij. Cort: ac Sem. Citr. Zingib. albi, Xyloal. an. ʒi. Agar, electi, & Rbab. opt. an. ʒij, Scammoneæ ʒi. Aloes ʒß. Pulv. cum Succo Scordii. F. massa Pillul. addenda Ol. stillat. Angel. ʒi. Dosis ʒij vel ʒi.

3. Aliæ Pillulæ.

3. R. Extracti Aloes ʒij, Extracti Rhabarb. ʒiß. Extr. Agar. ʒi, Extracti Zedoar. & Angel. an. ʒi, Campb. ʒij. Salis Absinth: & Carduiben. an. ʒij, Ol. stillat. Cort. Citri & Succin. an. ʒs. Ol. Macis ʒ; ʒ. F. ex hâ massa, Dosis ʒß vel ʒij.

DISTINCTIO II.

MEDICAMENTA EXTERNA

I. PULVERES pro Suffitu.

1. Pulvis. R. Flor. Ros. incarnat. Olibani, Caryophyll. an. ʒi. Ase dulc, Styrac. calam: ana ʒvi, Ladani ʒß. Moschi in Aq. Ros. diss. Gr. 7. Misce F. Pulvis grossus, qui inspersus lamina ferrea candenti, suavis. spirat odorem.

2. Al: Pulvis pro suffitu.

2. R. Santal. odorat. & Xyloal. an. ʒvi. Ligni Rodii ʒß. Cort: sicc. Citr. ior. & Pomorum odoratis, an. ʒij. Ase dulcis ʒij, Cinam. ʒiß. Cortic. Thymiam. ʒi. Caryophyll: arom & Rad. cyperi an. ʒij. Misce F. Pulvis grossus.

3. Alius

3. Alius minus suavis.

3. R. Bacc. Lauri & Junip. an. ʒʒ. Succini. Thuris, Myrrhe an. ʒʒ, Fol. sicc. Ruta, Serpill. Meliss. an. Mi. Flor. ros. rubr. Pi. Pulverisentur, & pulvis inspergatur Carbonibus.

4. Alius Pulvis.

4. R. Rad. Angel. Imperat. Levist. an. ʒʒ. Bacc. Lauri ʒʒ. Succini albi ʒʒ fol. sicc. maior. an. & Ocymi an. Pi. Benzoin ʒʒ, Cort. Thymiam. & Arant. an. ʒʒ, Sem. Ruta ʒʒ, Pulverisentur. Et fiat inde suffitus.

II. TROCHISCI pro Fumo.

1. R. Ros. incarn. rec. ʒʒ, Contundantur in mortario lapid. cum Pistillo ligneo. Contusis postea adde Benzoin opt. ʒʒ, Sacb. fini ʒʒ. Moschi ʒʒ. Ambra ʒʒ. Redigantur omnia in Massa formam, ex qua formentur Trochisci parvi, tecti foliis Ros. recentium. Hi trochisci iniectione lamina candenti ferrea, mirum, quam fragrantissimi spirent odorem.

2. Alii Trochisci Fumales.

2. R. Rad. Zedoar. Angel. an. ʒʒ, Ladani opt. ʒʒ, Thuris ʒʒ, Succini albi ʒʒ, Gran. Iuniperi No. 10. Myrrhe, ʒʒ, Flor. Lavend. Antb. Ros. maior. an. ʒʒ. Xyloal. Sant. citr. an. ʒʒ. Sacb. albi ʒʒ, Mucilag. Tragac. in Aq. Ros. diss. Formentur Trochisci, qui injiciantur prunis.

3. Alii

3. R. Xyloal: Ladani, Ase dulce: an: ʒiʒ. Styr: calami: ʒʒ, Styr liquid: ʒij. Zedoar Cinam: an: ʒʒ. Spica Ind ʒi. Balsami Peruviani ʒi. Mosche G. 3. Cum Mucilag: Tragac: in aqua ros. dissol: F. Trochisci parvi.

4. Alii Trochisci pro Fumo.

4. R. Rad: Angel: & Enule an: ʒiʒ. Diptam: Treos, an: ʒi. Ladani opt & Ase dulce: an: ʒiʒ. Tburis ʒij, Gallie & Alipta Mosch: an: ʒʒ, Succini albi ʒi. Xyloal: & ligni Rhod: an: ʒʒ. Gran: Junip: No: 9. Flor: ros Lavend: & An: thos an: ʒʒ, Sach: candi albi ʒiʒ. Ambra G. 8. Moschi G. 5. Zibetbi G. 3. Hac tria posteriora una cum Ladano dissolv: in aq: ros odoratiss: & cum Mucilagine Tragac: formen: tur Trochisci fumales.

III. CANDELÆ Fumales.

1. R. Benzoin ʒʒ, Styr: Calami: & Ladani an: ʒij, Liquidambra ʒi, Xyloal: & ligni Rhodii an: ʒij. Cort: sicc: Citr: Cinam: an: ʒʒ. Carbonum Tilie in Aqua ros: extinct. qf. Moschi ʒʒ. Misc: pro massa cum mucilag. Tragac. in Aqua Ros. extr. Ex qua formentur Candela, quæ accense, suavissimum & gratiss. odorem spirant.

2. Aliæ Candelæ odoriferæ.

2. R. Ladani ʒi. Fl: ros: incarn. Cort. Citri sicc. an. ʒʒ. Santali odor. ʒij, Styrac. cal. ʒij, Alipta Mosch: ʒiʒ. Cinam. Caryophyll. an. ʒij. Ocymi sicc. Flor: Majoran: an: ʒi,

Ambra,

Ambra, Moschi an. Gr. 3. Carbon. Tilia ℥iij, cum mucilag. Tragac. in aq. ros. Fiat Massa pro candelis.

3 Alia Candelæ.

3. R. Flor. ros. odoratiss: ℥ij. Cort. Thymiam ℥ij. Ladani, Benzoin an. ℥ij, Succini albi, Myrrha an. 3i. Olibani, Flor. Rosmar. Macis, an. 3ß. Gran. Junip. No. x. Rad. Zedoar. & Angel. an. 3i. Sem. Ruta, & Citri an. 3ß, Carbonum Tilie ℥iij, cum Mucil. Tragac. fact. in aq. Angel. F. massa pro Candelis.

IV. POMAMBRÆ.

1. Pomum odoratum. R. Ladani 3i. Styrac. calam. 3iß. Styr. liq: ℥ij, Moschi Gr. 7. Ambra Gr. 5. Zibethi G. 6. dissol. in Mucilag: Tragac. Adde Ol. still. Cinam. G. 6. Ol. Cort. Citri & Macis an. G 6. Ol. Caryoph. G. 7. redigantur omnia in massam rotundam, que inclusa vel pixidula argentea, vel Syndoni rubra, naribus sæpè admoveatur.

2. Alia Pomambra.

2. R. Asa dulcis, & Ladani an. 3ß. Sant. citr. Xylolal. an. 3i. flor. ros. odorat & Anthos an. 3ß. Gallia Moschat. 3i Thuris, Caryophyll. an. 3i, Styrac. liquida 3ß, Extract. Angel. 3i. Ol. stillatit: rosar. 3ß. Ol. Cinam. & Majoran. an G. 5. Gummi Tragac. dissol. in aq. ros. Misco fiat massa, que instar gloluli rotundi, ligata in Syndone manibus gestata subindè naribus applicetur.

3 Alia

3. Alia Pomambra.

3. R. Santalicitr: odorati, Benzoin an: 3j, Flor: Lavend: Anthos & Major: an: 3ß. Succini albi 3i. Styr: calam: 3i, Ladani puri 3iii, Cort: Citri sic: 3ij. Cinam: 3ß. Cum mucilag: Tragac: in Ag: ros: dissol: Fiat Massa. Huic adde Extracti liquidioris Cinamom: & Maioran: an: 3i. Balsami de Peru 3i. Ol: still: Junip: 3ß. Ol: Angel: & Caryophyllor: an: G. 3. Misce pro Poma odorato.

V. LINIMENTA.

1. Linimentum pro Naribus. R. ol: Nuc: Mosch: per express: 3i. Extr: Maioran: 3ß. ol: Cinam: & Citri an: G. 5. Moschi & Ambra an: G. 2. Misce pro Balsamo seu Linimento.

2. Aliud Linimentum.

2. R. ol: stillat: Cinam: & Caryophyll: an: 3i. Ambra & Moschi an: 3ß. Agitentur invicem donec adquirant consistentiam Unguenti. Adde ol: Nuc: Mosch: stillat: 3i, iterum agitentur, tandem adde olei still: Rosar: incarn. G. 6. Zibetbi 3ß. Misce pro Linim: Fragrantiss: exspirat odorem.

3. Aliud Liniment:

3. R. Balsami Rosar: 3i. Extract: Cinam: 3i. ol: still: Cort: Citri, G. 5. & ol: Macis, G. 3. Moschi orient: opt: G. 4. Misce pro narium Balsamo.

4. Aliud

4. Aliud Linim:

4. R. Olei Nuc: mosch per expres: 3i. Extract:
Angel: 3ß, Theriaca opt: 3ij, Alipta Moschat 3ij, Rasur:
Cort: Citri 3i, Balsami Peruviani Gr: 12. Ol: still: Junip:
& Lavend: an: G. 4. Ol: Caryophyll: G. 2. zibethi G. 5.
Styrac: liq: 3i. Misceantur pro Linimento, quo nares
inungende.

VI. SACCULI ODORIFERI.

1. Sacculus. R. Benzoin, Styr: calam: an: 3ij.
Flor: Ros: odorat: Flor: Rosmar: & Lavend: an: Pj. Thymi,
Majorana Santali Citr: Oxyri, Melis: an: 3i. Gallia & Ali-
pta Mosch: an: 3ß. Cinam: opt: 3ij. Ex his omnibus, fiat
Pulvis grossus, indendus Sacculo ex Syndone parato, qui
vel naribus subinde admoventus, vel supra Cordis regio-
nem gestandus.

2. Alius Sacculus.

2. R. Rad: Angel. Ireos & Cyperi an: 3ij, Flor: ros: Pij.
Cort: sic. Citri & Thymiam. an: 3i. Caryophyll. aromat.
Succini albi an: 3ij. Spice Indica, Flor: Anthos an: 3i. Bacc:
Junip: contus: 3ij. Zedoar. 3ß. Campb. 3ß. Ex incis: mi-
nutimparetur Sacculus. Addi possunt speciebus olea Ci-
nam. & Macis an: G. 2.

3. Alius Sacculus.

3. R. Ladani 3ij. Styr: cal: & Asa dulcis an: 3ijß.
Cinam. 3i. Macis 3ij. Flor: Anthos, Melissa & Lavend: &

Majoraniam: ʒi, Caryophyll. arom: ʒß. Nuc: Mosch: Sem: Ocymi, an ʒi. Santalirubri ʒi. Ambra & Moschi an. G. 2. F. pulvis grossus, qui, prius irroratus ac conpersus Aquâ Rosar: & Cinam: vel Spiritu Rosar. fragrantis: postea includatur Sacculo quadrato ex Syndone.

SECTIO V.

Exhibens nonnulla COMPOSITA SPAGIRICA.

I. AQUÆ STILLATIT: Theriacales.

I. **A**qua Theriacalis Antipestifera: R. Rad: Zedoar: Imperator: Valerian: Angel: Tormentil: Enula ac Petasit: an ʒi. Gran: Junip: ʒij. Bacc: Lauri ʒvi. Herb. Scabios. Veron. Galega. Carduib: Melis. & Scord. an. Mi. Flor. Ros: Borrage: Lavend: Melis. Antbos, Calend: an Pi. Citri & Limon. incisor. an No. 2. In Vase Vitreo per 3. aut 4. dies ad lentum B. M. calorem macerentur superaffus. Succor. Limon. Nucum Virid: Scabios. Melis. & Carduib. an. ʒi. Pini Malvatici ʒß. Deindè exprimantur fortiter. Expresso liquori, adde Theriaca vet. & Mithridat. opt: an. ʒiß. Diascordii Fracast: ʒi. Confect. Alcherm. ʒß. Spet. Diambra & Diamarg: frig. an. ʒij. Croci ʒi, Campb. ʒij. Maccratur denuo per triduum in B. Deindè lento igne destill: ad siccitatem usq. Et habebis Aquam Theriacalem præstantis: Infecti Lue Pestifera, ejus ʒij circiter bauriant, & sudent.

2. Al.

2. Al: Aqua Theriacalis.

2. R. Theriaca Androm: ʒvi . Myrrha ʒij . Rad. Carlina, Scorzonera, Gentian. Angel. Serpentar. Pimpin. an. ʒvi . Core: Citri ʒi , Summitat. Ruta Mi. Croci ʒij . Campb: ʒiʒ . Conseru. Borrag: Acetos. Buglos. Ros: an. ʒi , Cinam: Nuc. moscb. an. ʒi , Specierum Diambre & Diamoschi, Diatrion Santal. an. ʒiʒ , Vini Maluat: ʒiij . Aqua still: Nucum jugl: virid. Aq: Angelica. & Ruta an. ʒi . Succidepuratis. Scabios. Verbena, & Acetosa an. ʒiij . Mixta una stent prius in Infusione ad locum cal. per 3 aut plures dies. Postea l. a. destillentur. Aqua egrediens reservetur usui. Est enim insigne Pestis curativum, si eius cochlearia 3. vel 4. infecto praebeantur.

3. Alia Aqua Theriacal:

3. R. Rad. Torment: Olsnitii, Valeriana, Imperator. Enule & Angel: an. ʒi . Caparum recent. excort. No. vii. Core, viridium Nuc. Jugl. ʒvi . Bacc. Lauri ʒi . Bacc. Junip. ʒiʒ . Folior: Ruta, Carduiben: Scordii, an. ʒiʒ . Incidantur omnia, & adde Campb. ʒij in ʒij . Spiritus Vini dissol. adde Mithrid. opt. Electuar: de Ovo an. ʒi . Vini Rhenani mensuram j & dimidiam, Aceti Rosac. puris: ʒi . Eliciatur in B. M. inde aqua, cuius cochlearia 2, vel 3. praebeantur.

4. Alia Aqua.

4. R. Herb. Calend: Scabios. Veron. Ruta an. ʒiʒ . Carduib. Galege, Acetos. Leviss. an. Mi. Rad: Angel: ʒiij .

Rad. Enula ʒij. Santal. omnium an. ʒiʒ. Sem. Carduib. Citri, Acetos. an. ʒij, Flor. Borrag. Melis. Buglos. an. Pj. Fol. Diptamni Cret. Pj. Spet. Liberantis ʒij. Macis, Caryophyll. an ʒiʒ. Croci ʒi. Fiat infusio una prius infusio in Aqua Vita seu S. V. ʒiij, Vitrum quotidie agitur. Et post quadriduam infusionem, leuto igne per B. M. destilletur, Aqua egressa reservetur. Dosis ʒʒ plus minusve cū Aq. Acetose ʒi ad provocandum sudorem.

II. EXTRACTA ET ANTIDOTA.

1. Extractum Antipestiferum. *R. rad. Zedoar. Angel. Valer. ac Enula an ʒi. Rad. Petasit. & Pimpinell. an. ʒʒ, Santali rub. & citr. an. ʒiij, Cori. Citri ʒi, Gran. Junip. ʒij. Bac. Lauri ʒvi, Fol. Diptamni Cret. Ruta, Carduib. & Scordii an. Mj. Fiat l. a. cum S. V. borum Extractio, Liquor in B. abstrahatur ad consistentiam materiz in fundo liquidam instar mellis. Huic Extracto liquido & molli, si eius sint ʒiij, adde ac permisce, Magisterii Cornu Cervini ʒiij. Magist. Perlar. & Corall. an. ʒiʒ. Essentia Campb. & Croci an. ʒi, Balsami Salspb. ʒiij. Misceantur exacte invicem. Dosis huius Exer. seu Antidoti est ʒi, quod unda Peste correpto cum Aq. Carduib. vel Aceto Rosaceo, ad sudorem.*

2. Aliud Extractum seu Antidotum.

2. *Primo cum Aceto Vini destill. paretur Extractum ex Rad. Angel. Zedoar. Petasit. Torment. ac Scorzor. an. ʒi.*

quod

quod seorsim colligendum: Deinde simile Extractum fiat cum Spiritu Vini ex Cort. Citri, Bacc. Junip. an. $\mathfrak{z}\text{ss}$, berb. Scord. Verben. Valer. an. $\mathfrak{N}\text{i}$. Xyloal. & Santal. citr. an. $\mathfrak{z}\text{ij}$. Hoc Extr. miscendum priori. Postea mixtis adde Ambra & Moschi ana Grana aliquot. (nimirum $\mathfrak{G}\text{s}$, si Extractorum sit $\mathfrak{z}\text{ss}$) Florum Aibor. fix . Antimon. $\mathfrak{z}\text{ij}$. Salis Fraxini, Absinth. & Carduib. an. $\mathfrak{z}\text{ss}$, Salis Corallor. & Perlarum an. $\mathfrak{z}\text{i}$. Misceantur exactissime.

3. Aliud Antidotum.

3. R. Extracti Gran. Iunip. $\mathfrak{z}\text{i}$. Extr. Angel. $\mathfrak{z}\text{ss}$. Extract. Enula $\mathfrak{z}\text{ij}$ (Extracta hac sint liquida, & consistentiam habeant instar Mellis) Magisterii Hyacinth. & Perlar. an. $\mathfrak{z}\text{ii}$. Tinctura vera Auri $\mathfrak{z}\text{ss}$. Ol. still. Cort. Citri $\mathfrak{z}\text{i}$. Confect. Alcherm. $\mathfrak{z}\text{iiii}$, Ambra, Moschi an. $\mathfrak{G}\text{.4}$ Mixta invicem, fiat inde Antidotum molle, cuius mira vis resistendi veneno Pestifero.

4. Aliud.

4. R. Bacc. Iunip. $\mathfrak{z}\text{ij}$. Rad. zedoar. Angel. & Carlin. an. $\mathfrak{z}\text{ss}$. Fiat horum Extractio cum Succo Limonum (vel eius loco, cum Aq. Carduib. cui nonnihil Spir. Vitrioli admixtum sit.) Liquor seu menstruum in R. per destillat. separetur. Huius Extracti R. $\mathfrak{z}\text{ij}$, adde ei Bezoard. Minor. $\mathfrak{z}\text{ii}$. Confect. Alchermes $\mathfrak{z}\text{i}$. Magisterii Perlar. $\mathfrak{z}\text{ij}$, Pulv. $\mathfrak{z}$ diaphor. $\mathfrak{z}\text{ij}$. Essentia Croci & Camph. ana $\mathfrak{z}\text{i}$. Misce una & reservetur: Tam in preservatione, quam in curatione Pestis efficaciss. est. Dosis $\mathfrak{z}\text{ss}$ vel $\mathfrak{z}\text{ij}$, pro cura, ex aqua aliqua Bezoardica.

III. MIXTURÆ.

1. *Mixtura Antipestifera.* R. *Mixtura simplicis* (*quæ constat ex Spiritu Theriac. Spir. Tartari & Vitrioli unâ mixtis certâ dosi*) ℥iij. *Liquoris Cornu cervi* ℥℥. *Extract. Gran. Iunip. Zedoar. & Angel. ana* ℥ij. *Extr. Santali rub. & Tormensil. an.* ℥i. *Magist. Hyacinth. & Perlar. an.* ℥℥. *Essentia Camph. ℥i G. 5. Rubini Sulph. ℥ij. Florum fixor. Antimonii ℥i ℥i. Salis Angel. & Absinth. in aquâ Theriacal. sol. an.* ℥i. *Tinctura vera Corallor. ℥iij. Syr. Acetos. Citri & Syr. de succo Borræg. an.* ℥i. *Misceantur omnia, & Fiat l.a. Mixtura generosiss. digesta, claresceta, & colata reservatur ad usus. Dosis ℥i vel ℥iij cum vehiculo conveniente.*

2. *Alia Mixtura.*

2. *Spiritus Theriacalis ℥i. Extracti Gran. Iunip. & Helenii an.* ℥i℥℥. *Extr. Zedoar. ℥i. Extr. Croci Gr. xv. Confect. Alchem. ℥℥. Magister. Perlar. & Corall. an.* $\text{℥i. Gr. 5. Cremoris seu Lactia Sulph. ℥℥. Salis Carduib. & Absinth. an. ℥i. *Syr. Acetos. Citri Unc. ij & 3vi. Spiritus Vitrioli G. 12. Moschi & Ambra an. Gran. 3. Fiat Mixtura. Est jucundi gratique saporis. Pro preservatione, Guttula 15. vel ℥i sufficiant, cum liquore idoneo.*$

3. *Alia*

3. Alia Mixtura.

3. R. Syr. de Cerasis cum Caryophyll. nostrat. Syr. Acetos. Citri, Syr. de succ. Borrag. an. ʒi, mixtura simpl. ʒiij. Liqueoris Cornu Cerv. ʒij. Spiritus Carduib. ʒi. Extract. Angel. Extr. Valerian. & Imperator. an. ʒß. Extr. Ruta ʒi. Essentia Croci ʒß. Salis Corall. & Perlar. an. ʒß. Moschi & Ambre an. Gr. 3. Misce exacte, & cola. Dosis pro cura Pestis ʒij, ʒiij, vel Uncia sem. cum vehiculo idoneo.

4. Alia Mixtura.

4. R. Extracti Viperar. ʒij. Magisterii Solis seu Auri ʒi, Bezoar veri Orient. ʒß, Succ. Rad. Carlin: rec. condensati, Succ. Carduib. inspiss. an. ʒi, Ol. Angel. & Ruta an. G. xvi. Fiat horum mixtio, & servetur ad usum. Dosis pro praeservat. ʒi vel cum Conf. Ros. aut Syr. Acetos. Citri, vel cum Aq. Borrag. Carduib. aut Vino generoso. In curatione vero ʒij plus minusve dentur.

Sic autem parandum: Ex r. Viperarum R. Carnis Viper. more Crolli parata ʒiij, ponantur in capsula, & cum ʒi Myrrha per vices suffumigentur. Sic habes pulv. probe exsiccatum, cui; in Vitro posito, cum ʒi. Aq. veron. stent in B. Vitro clauso, per triduum. Quo exacto exprime, & ad consistentiam Extracti, igne lentiss. redige. Ex fecibus combustis extrahere Salem, & Extracto conjunge.

Magisterium ☉ paratur ex Calce ☉ probe edulcor. & exsiccatâ, commixtâq; cum Croco, Ambra, Moscho, & Magisterio Perlarum.

IV. MISCELLA Variarum Composit. Chymicarum.

I. BEZOARDICUM VEGETABILE Aureum.

1. R. Rad. Carlin. Angelicæ, Diptamni, Imperat. Scorzoner. Vincetox. Pimpinell. Phu, & Tormentil. an. ʒvi. Colligantur autem omnes he radices tempore suo Balsamico, debitoq; modo exsiccentur, cariosæ verò corruptæ aut obsoletæ planè abjiciantur; Concisis minutim ad funde Acceti vini destill. s. q. Tincturamq; ex iis extrahet l. a. Acetum in B. per destill. separa, ut Extractum liquidum in fundo remaneat, Hoc seorsim serva,

2. Postea, R. Civam. acutif. Santali odoratif. Zedoar. Macis an. ʒvi. Caryophyll. ʒß. Cortic. Citri exsic. ʒi. Croci ʒij. Xylol. Ligni Rhodii an. ʒij. Hisce crasse pulv. ad funde Spiritum Vini, & similiter fiat Extractio; S. V. iterum abstrahatur per , & restabit Extractum in forma Mellis, quod itidem serva.

3. R. Essentia Opii Thebaici, facta cum Spiritu Acceti: Tinctura Croci, Extracti Mumie sana, novæ cadaveribus corruptis, Balsami Sulphuris, an. ʒij. Miscantur una.

4. Tandem: R. Salis absinth. Salis Angel. Salis Iunip. an. ʒij. Magisterii Cornu cervini, Magisterii Perlar. & Corallor. an. ʒiß, Florum Antimonii fixor. diaphoret. ʒiij. Misce.

Compo-

